



Inhoud

11 januari 1611 – Joos de Buzere geeft grond in cheins aan Boudewyn Oudegerste
 17 januari 1611- Brouwerij in de Leverstraat
 17 januari 1611 – Hommelhof op de couter
 17 januari 1611 – De Bommeloze Pit Meerschen in de Edewaarthoek
 19 januari 1611 – Jan de Ruelles en Loys Makeblyde
 21 januari 1611 – Het Haantje
 27 januari 1611 – Statuut rakende de weerden en de brouwers
 27 januari 1611 – Schade in de bossen
 27 januari 1611 – Statuut rakende de vreemdelingen die in Poperinge komen wonen
 7 februari 1611 – De Compagnien in de Hellehoek verkocht van uit Leiden
 7 februari 1611 – De burgemeester koopt een elst voor de stad

11 februari 1611 - Bossen van de abt van Havens
 14 februari 1611 – 't Weddynckstickin de Schoudemonthoek
 14 februari 1611- Christiaen Platevoet neemt Jaacquemyne Waels in huis
 18 februari 1611- Clays Borry en Jan Baelde – koop van wol
 19 februari 1611 – Robert du Flouck koopt hoppe van Jan de Schottere
 22 februari 1611 – Passchier Belle koopt een paard
 25 februari 1611 – Pieter de Meestere koopt een baaide merrie van Anthonie Bruyneau
 9 maart 1611 – Waterleet uit voogdij gestelt
 11 maart 1611 – Pieter Bay en Pieter Ellieul stellen zich borg
 14 maart 1611 – Clays Osten heeft schulden bij de proost
 15 maart 1611 – De gilde van Sint-Sebastiaan
 17 maart 1611 – Erf aan het Valkestraatje
 19 maart 1611 – In 1583 gevlucht in de Sint Janskerk
 26 maart 1611 – Schapenkudde
 26 maart 161 – Ommestelling
 27 maart 1611 - Het hommelhof op de Werfstraat
 28 maart 1611- Proces tussen Christiaen en Boudewyn Beuten

2 april 1611 – Robert du Flouck krijgt een lening van de gilde van het heilig sacrament
9 april 1611 – Guillaume Floor huwde met de dochter van Loys Makeblyde
9 april 1611 - Erfenis familie Makeblyde
9 april – Erfenis van Loys Makeblyde – Pieter Makeblyde en Maria Moenen
13 april 1611 – De vrije jaarmarkt en zijn dieven
13 april 1611 – Een paard gekocht
13 april 1611 – Bierfraude in 't Wyt Huis
14 april 1611 – Doom voogd van de kinderen van Christiaen Denys
15 april 1611 – De gilde van Sint Joris
26 april 1611 – Uit liefde en affectie tussen Jacob Bastyn en Mayken
28 april 1611 – 't derde van een hommelhof -
15 mei 1611 – Huizen aaneen gebouwd in de Gasthuisstraat
16 mei 1611 – 'De Croone int Pamele' verkocht
30 mei 1611 – Huwelijksvoorwaarden tussen Pieter Candron en Mayken de Schottere
31 mei 1611 – Een requeste van de Sint Joris schutterij aan den abt
4 juni 1611 – Een nieuw statuut voor de Sint Jorisgilde
7 juli 1611 – Jan de Schottere heeft schulden bij Jehnne Rupels
11 juni 1611 – Nachtlawaai
14 juli 1611 – Hommele
9 juli 1611 - Van Ackere, verkrachter
19 juli 1611 – Maycken vander Muelene krijgt een lening van Andries Rebault
22 juni 1611 – Aernout Boury de jongte van Holland
1 augustus 1611 – 't Hemelryck
17 augustus 1611 – Bedelaars
17 augustus 1611- De voetwegen
Augustus 1611 – Het handboek van de herbergier gecontroleerd
1 september 1611 – Verhuring van verschillende hommelhoven
1 september 1611 – Groene hop op persen verkocht
10 oktober 1611 – 't Hemelryckvelt
26 oktober 1611 – De vernieuwing van het magistraat
30 oktober 1611 – De Keyser
5 november 1611 – Ommestelling
9 november 1611 – De Wildeman
14 november 1611- De Bromhille
22 november 1611 - De vernieuwing van de officieren
26 november 1611 – Hommel nog te betalen
7 december 1611 - Het stederecht van de bieren
12 december 1611 – Verkoop De Keyser
12 december 1611 – Jacob van Landsheere gaat bier verkopen
12 december 1611 – Jacques Cnof gaat bier verkopen
19 december 1611 – Verkoop wal van de Ieperstraatmolen
19 december 1611 – Andries Lebbe koopt land met hop
20 december 1611 – Verkoop van een stuk van de Croone

De Gasthuisrekening van het jaar 1611 en de lering

De hop en de brouwerij van Charles Estienne
--

De Kippenorde

Van den schaep-herder



<https://books.google.be/books?id=cipHAAAACAAJ&pg=PP25&dq=ende&hl=nl&sa=X&ved=2ahUKEwiA34r4q8z0AhXR0aQKHYzPCsk4FBD0AXoECAMQAg#v=onepage&q=ende&f=false>

De verdere illustraties komen uit het boek:



Legende oft d'leven, doot, ende lijden der heylighen, mitsgaders een ...
Door Mathias Lambrecht

https://books.google.be/books?id=bbWCNmihqRAC&pg=PA37-IA283&dq=ende&hl=nl&sa=X&ved=2ahUKEwj7qY-vrcz0AhWO_qQKHe_SCSE4KBD0AXoECAsQAg#v=onepage&q=ende&f=false



11 januari 1611 – Joos de Buzere geeft grond in cheins aan Boudewyn Oudegerste – SAP 396 – Renten

Driekoningendag – 6 januari

Compareerde in **persone Joos de Buzere** de welcke verkende ende verclaersde ghegheven te hebben in goeden ende loyalen cheinse an **Boudewyn Oudegerste** - tderde van eene erfve ligghende achter ende neffens thuis vande voornoemde Oudgherste medecomparant welcken Boudewyn verclaersde

ghetrouwelick ende leoyalen cheinse ghenomen thebben ejghens den voornoemde Joos voornoemde derde vande zelve erfve voor der somme van thien ponden xj schele tjaers - eenen termyn van achtentwintich jaren al naer een ghedeurende wanaf het eerste jaar vallen ende verschynen zal te baefmesse zestien hondert en elfve ende also voorts van jaere te jaere totten experireren vande voorseide achtentwintich jaeren - renunchierende beede de comparanten van allen exceptien - zoo van verauwe als andere daermede zy hemlieden hinc inde zouden moghen behelpen - gheene ghezondert - belovende voornoemde accoort van cheinse te houden goet - vast ende van weerden totten experireren vande voornoemde termijn - met conditien dat den voornoemde Bouduyn moet myncken deerste jaerschaere thien ponden Lj schele van thoofcleet dat de huusv auwe van den verscheynser ten opziene van deze voorwaerde gehad heeft Actum present Frans Keerne - schepene - vervanghende Andries Makeblyde" - burghmeester - den xj ste januari xvjc elfve

17 januari 1611- Brouwerij in de Leverstraat – Halmen

Ten halmdaeghe vden xvij ste januari 1611 present burchmeesters ende schepenen

Franchoy Folcke heift ghecocht jeghens **Charles de Ram ende Betkin** zyne huusvrauwe, te weten twee woonhuusen staende neffens anderen in de Leverstraete, alsnu bewoont by **Jaecquess Roens ende Jan Dobbele** – met alle huerlyeder toebehoorten – mortelvast, naghelvast ende cavelvast – metghaders de erfgronden onder ende achter de vrrogaende huusen ghelegghen – streckende van vooren ter straete – achterwaert tot inde Schipvaert – van zuuden d'aeldynghen van Jan de Lansheer – van noorden de weduw Jan Dathen – ghelast in cleene heerlicke rentjens int thofmanschip van Amiens – vorts zuuwer goetd ende dit al omme x schele parisis te godtspennynck – iij pond parisis te lyfcoope –

Item xx schele parisis voor de huusvrauwe vande vercooper ende vorts voor principael voor de somme van veerthien hondert pont parisis
 tvoorschreven erfve ende catheyl te betaelen te drye payementen –
 te weeten vier hondert pont parisis te Sinxen eerstcommende
 item ghelycke vier hondert pont parisis te baefmesse daer naer ende tsurpluus over de vulle betaelynghe bedraeghende zes hondert ponden parisis te Sinxen inden jaere xvjc ende twaelfve – al zuuver ghelt –
 de loopende jaerschaere tspachts moet ontfanghen den vercooper tot half maerte eerstcommende als wanneer den pacht vande huerders expireert ende vermach den cooper alsdanne handt slaen ande twee voorseide huusen ende vortsgheconditionneert dat also den vercooper te vooren de voorseide huusen metter erfve te coope ghecreghen heift vande aeldynghen van Jan Wyts –
 te betaelen by afgaende payementen – blyvende tot verzeckerheyt vande zelve paiementen – tvercochte goedt verbonden in handen vande voorseide aeldynghen, dannoff een deel alsnoch onbetaelt es,
 dies volghende belooft den vercooper de voorseide huusen van tzelve verbandt tontlasten ende de cooper dannoff te garanderen costeloos ende schadeloos te indempneren jeghens een ieghelycken
 vorts also **Christiaen Moeraert** ter cause vande brauwerye staende byde voorseide huusen heift eene goote gheleyt opden grondt vanden vercooper - tot gheryf vande zelve brauwerye ende dit buuten de wille ende aggreatie vanden vercooper –
 belooft den zelven vercooper de goote te doen weiren, metghaeters ander beletselen, die daer op ghestelt is – als van daeke, als anders
 ten fyne de vercochte gronden mooghen hemlyeder vrydom hebben als van ouden tyden

aldus ghehalmpt over erfve opden
 xvij januari 1611



17 januari 1611 – Hommelhof op de
 couter – Halmen

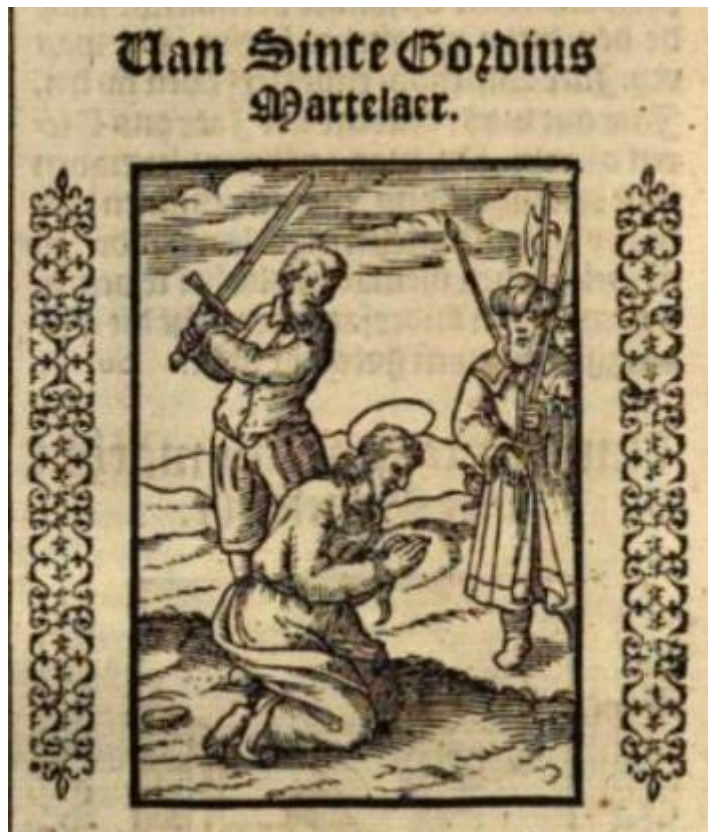
Jacob Verslype
 heift ghecocht jeghens Willemynne
 Mazemans wedewe van Antheunes
 Winnebroot – gheassisteert met Jan
 Mazeman hueren bystaenden man
 ende dit by consente ende aggreatie
 van haer kynderen
 te weeten Antheunes Winnebroot
 ende meester Hendryck de Mol in
 huwelick hebende Magdaleene
 Winnebroot, vervanghende dander
 ongehuwede te weeten de helft van
 een ghemet preter vijf roeden
 hommelhof wesende de oosthelft
 dannoff de wederspleete toebehoort
 Guillaeme de Rycke, ligghende opde
 couter, streckende vande steenwech
 achterwaert tot inde Vulle Beeke, van

westen den voorgaende Rycke, van oosten derfve van Franchoy's Hancx, ghelast met zyn advenant in vijf pont parisis metghaders vier cappoenen tsjaers vuten ghemete ten proffytte vanden heere dachterstellen te zuveren byde vercoopere totten halme
item de keete metghaders een woonhuseken staende op tvoorschreven hommelhof met alle zyne toebhoorten – mortelvast, naghelvast ende cavelvast – alsnu bewoont by Jan Pieren, ghelast tvoorseide goetd boven de voors'eide coutterrente met vj pond parsiis tsjaers losrente den pennynck xvj ten proffytte vande wedewe Pieter Rouvroy - dachterstellen inschelycx te zuuven by de vercoopeghe totten daeghe vanden halm ende dat al omme v schele te godtspennynck
item de kercke van Ste. Bertens ende den ghemeen aermen inde zelve kercke elck iij pond parisis
item twee dobbel ducaeten voor de vercoopeghe een hoofcleet – toedien vier philips daelders voro de vier kynderen vande vercoopeghe ende vorts voor tprincipael de somme van tweeentzestich pnden groten payment tcaptiael vande losrente ende tsurplus te betaelen zuuwer ghelt bovenalle de voorschreven oncosten met noch xij pond parisis te lyfcoope te twee paymenten te weeten den helft ghereet metten halme ende dander helft ten erfachtigheyt
aluds wettelick ghepasseert opden xvij 1611

17 januari 1611 – De Bommeloze Pit Meerschen in de Edewaarthoek – Halmen
--

Fanchoy's Hancx heift ghecocht
jeghens **Kaerle vander Doene** ende jeghens **Jaekmyncken** zyne huusvrauwe, vier lynen mersch ofte daer ontrent ligghende inden **Edewaerthouck** inden **bommeloose pit meirsschen** streckende metten oosthede inde beeke,
westhede de wedewe ende hoirs van **Pieter vander Stighele** –
van zuuden **Jacob Baert**,
ghelast met j schele vij deniers parisis tsjaers den heere –
vorts zuuwer ghoedt
ende dit al omme iij schele parisis te godtspennynck –
xvj pond parisis te lyfcoope
Item xv pond parisis voor de huusvrauwe vanden vercooper een hoffcleet
ende voor tprincipael de somme van vier en veertich ponden xv schellynghen grooten vlamsch
tvoorseide den pleck zoo die ghelegghen es volghens tsvercoopers deellot te betaelen zuuwer ende ghereet ghelt metten halme –
de lanspacht vallende te baefmese 1611 es tscoopers proffytte
Vorts es bespreck indien den vercooper de pennynghen an deesen coop clevende wederkeren wilde anden cooper - onthier ende een jaer, -
in zulcken ghevalle zouden den zelve cooper moeten scheeden van tvoorseide vercocht goetd ende den vercooper wederomme stellen in erfven, ende scheeden vanden coop behoudens dat den vercooper alle oncosten daer anne dependerende ende toedien zal rembourseren anden zelve cooper –
de principaele pennynghen an deesen coop clevende –
ofte by faute van dien zal den coop erfachtich blyven van zynen ghecochten goede
Aldus ghehalmt over erfve opden xvij lauwe 1611

19 januari 1611 – Jan de Ruelles en Loys Makeblyde - SAP 396
--



Jan de Ruelles compareerende in persone heift verkent ende beleden in gouden ende loyalen title van cheyns ende heure ghenomen t'hebbene - zoe hy doet by desen - jehens wylent **Loys Makeblyde** - al volghende den cheynsbbrief danof ghemaect - ghedateert vanden xvde decembris xvjc achte by beede de zelve contractanten gheteekent ten passeren van desen ghezien - eenen ghersbilck ligghende inden Eduwaerthouck deser jurisdictie upde Yperstraete - groot twee ghemeten ende vyf roeden - streckende oost ende west - aboutterende metten oosthende an t'landt vande disch van Sinte Bertins - de zuutzyde lanx de voornoemde yprestraete - 't westhende de hofstede vande kynderen van wylent

Nicolas de Groote -
 ende dat voor de somme van veertich ponden parisis by jaere - zuuver ghelt -
 eenen tyt ende termyn van twyntich jaren lanck ghedeurende -
 inneghaende den jste van maerte xvjc neghene - danof deerste jaerschare van desen
 verschynen zal den jste maerte xvjc thiene
 ende zoo voorts xxx pond parisis by jaere de voornoemde xx - jaeren lanck ghedeurende
 upde bespreken ende conditien naervolghende -
 te weeten dat den voornoemden Jan de Ruelles heurdere ghehouden wert metten ersten jare
 tzelve goet te betimmeren met een goet ende suffsissant nieuwe huys ende de zelve bilc te
 beplanten binnen de eerste drie jaeren met hondert fruytboomen van alderhande fruyt ende die
 te houden groyen totten eynde van zyn cheyns ten proffycyte vande grondenaere ende al het
 mesch datmen maken zal upden voornoemde grond - wert gehouden tzelve te voeren opden
 zelve bilck - zonder dat elders te vertransporteren -
 de straetschauwynghe es oock ten laste vanden pachtere -
 Es oock bespreck dat den heurdere niet en zal vermoghen den voornoemde ghersbilck voorts
 te verheuren ofte te vercheinsen zonder consent vanden grondenaere upde verbeurte van
 zynen cheins ende heure -
 ende omme de hoirs ende aeldynghen vanden voornoemde Loys Makeblyde wel ende
 ghetrauwelyckte bewaren ende verzekeren van de jaerlickse presentie van desen cheyns
 metten conditien ende bespreken vandien -
 zoo heeft den voornoemde Jan de Ruelles ter acceptatie van Jan Makeblyde
 zoo over hem zelve als over d'ander aeldynghen vande voornoemde Loys Makeblyde zyn
 vaeder -
 daerinne verbonden - zoo hy doet by desen -
 alle zyn goet - roerende ende onroerende - present ende toecommende - gheene ghezondert
 nocte ghereserveert - waert ghestaen ofte ghelegghen es - ende by specialele t'huys ende

edificien met alle zyne toebehoorten ghestelt ende ghetimmert upde voorseide grond ende ghersbilck -

omme by faulte van betaelynghe vande jaerlicksche prestatie ende tvolcommen vande conditie voorseit - de zelve daeranne te verhaelen ende recouvreren by haerlieden executie -



niet jегehnstaende styl ofte usancie ten desen contratie

Actum present Vincent Floor - Jan Fobert schepenen den xix january 1611

21 januari 1611 – Het Haantje - SAP 396

Compareerde in person voor Frans Diedeman - burghmeester ende Jan Fobert - schepenen - **Adriaen Verpaille** ter eender zyde ende **Christiaan Lefebvre** ten andere -

verkennende ende belydende dat hy Christiaan over ende vutter naeme vanden voornoemde Adriaen gheheurt heeft jегhens **Jan an Ackere** -

een huus ende herberghen met erfve ghelegghen ende ghestaen binnen deser stede -

ghenaempt **thaenghen** voor eenen

tydt van drie zesse ofte neghen jaeren tzyns heurders optie - voor de somme van twaelf ponden grooten by jaere -

waer vooren hy Christiaan als heurdere alleenelick byden voornoemde Vander Ackere toesprekelick ende convenierelick is -

hebbende nochtans tzelve huus byden voornoemde Verpaille ghebruuckt ende ghepossesseert gheweest den tydt ende termyn van twee jaeren -

verschenen den eersten january laetstleden

ende tselve synde ghesonden int derde jaer vande zelve heure wanof deerste jaerschaere anden voornoemde Van Ackere betaelt es -

ende beduchtende den voornoemde Chrsitiaen dat hy van deze heure van de tweeden ende derden jaere zoude moghen beschicht zyn -

zoo heeft den voornoemde Verpaille t'eynde verzeckerthede belooft -

zoo hy doet by dezen -

hem danof jегhens den voornoemde Van Ackere costeloos ende schadeloos - danof te indempneren ende garranderen -

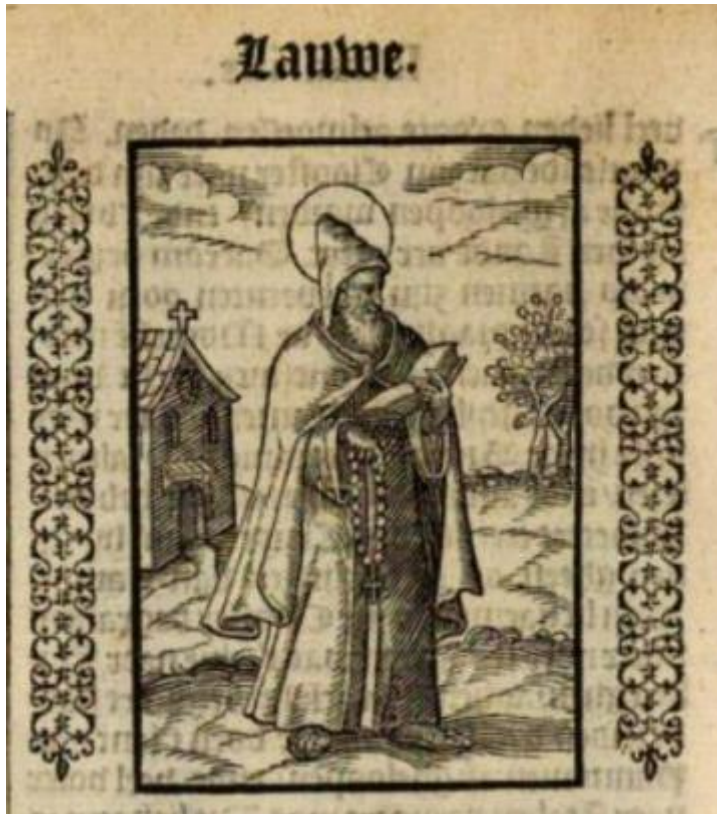
verbyndende daerinne zyn persoon ende alle zyne goedyngghen - present ende toecommende ende by speciale alle de meubelen ende cathelen hem toebehoorende wesende ten

voornoemde huuse ende herberghe - gheene ghezondert - nochte ghereserveert -

omme in cas van beschadighede ter cause van de heure voorschreven -

de zelve daeranne te verhaelen ende recouvreren by heerlicke executie -

verzouckende daerinne ghecondempneert te zyne -



dienvolghende hebben wy -
burghmeester ende schepenen
voornoemd - den voornoemde
Verpaille daerinne
ghecondempneert ende
condempneren by dezen
Actum den xxj january xvjc elfve

27 januari 1611 – Statuut rakende
de weerden en de brouwers - SAP
469 – Resoluties

Statut, ordonancie ende keure
rakende de weerden ende brauwers

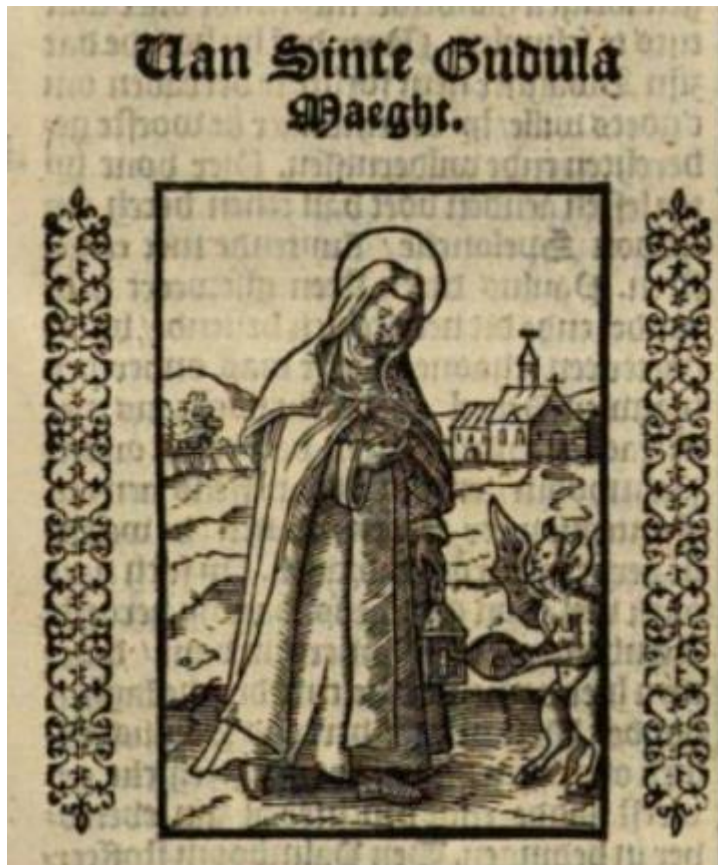
Ter vergaedinghe vanden bailliu,
burghmeesters, schepenen ende
raeden dezer stede van Poperynghe
ten onderschreven daghe,
is iteratyfvelick ghestatueert ende
statueren wel expresselick by
dezen,

dat gheene weerden ofte werdinnen en zullen moghen indoen eenighe wynen in tonnen ofte
vaeten
houdende min dan drie zesters van xlvijj stooen ende danof haelende billet vande tresprier
voor het indoen ende hem ghevende contentement
up de boete van twee hondert ponden parisis van elcke tonne ofte vaete, waer aff het een
derde zal wezen ten proffycyte van de heere,
het tweede derde ten proffycyte vande aenbryngher en het laetste derde ten proffycyte vande
kercke van Ste. Bertins dezer stede
ende verbot van haerlieden herberghen den tyt van eenen jaere
mette verbuerte van de zelve tonnen, vaeten ende wynen
ende zoo wie de zelve tonnen ofte vaeten zullen beweghen ofte bringhen inde herberghen,
huuzen ofte hooven vande weerden
secretelick ofte zonder advertentie zullen danof ghecorrigeiert wezen ten discretie vander wet.

Item dat gheene weerden, tappers ofte tappeghen vande bieren en zullen moghen indoen
eenighe bieren naer het disposityff vanden voorgaende
staturen zonder danoff te lichten billet vande tresprier ende dat te leveren in de handen vande
bierwerckers
up de voorseyde boete van twee hondert ponden parisis
ende verbot van huerlieden herberghen ende tappen den tyt van eene jaere zo oock gheene
brauwers
haerlieden cnaepen, huuslieden ofte anderen en zullen laeten voeren ofte draghen vut
haerlieden brauweryen eenighe bieren voor de werden ofte tappers
dan ziende de billettten vande tresprier die de bierwerckers hemliden zullen tooghen
up de voorsiede boete ende verbodt van brauwen den tyt als boven.

Item dat gheene brauwers haerlieden huusvrowuen, cnaepen ofte andere huuslieden en zullen
moghen leveren ofte laeten haelen eenighe bieren

in kitten ofte kannen,
 dan alleeneleick in tonnen ende vaeten
 ende dat opde boete van xxx pond parisis en laste vande brauwere
 ende ter laste van de persooone tzelve uter haelen
 te bedeele als boven.
 en 't verbot an zijn brauwerie den tyt van zes maenden.



Item dat voordan gheene brauwers
 hemlieden husvrouwen ofte
 huuslieden
 en zullen moghen admitteren ofte
 laten commen thaerlieden huusen
 ofte brauweryen eenighe persoonen
 omme aldaer te drincken eenighe
 bieren thaerlieden coste
 op de boete van xxx pond parisis
 ten laste van de brauwer en 't verbot
 an haerlieden brauwerien als vooren
 voorseyt
 ende twaelf ponden parisis ten laste
 van elcken persoon alder
 ghedroncken hebbende
 de twee delen voor den officier
 tzelve bevindende
 ende het derde deel voor den
 aenbryngher.

Item dat gheene particuliere
 huuslieden
 gheene herberghe houdende en
 zullen moghen adminitteeren

thaerlieden huusynghen eenighe persoonen
 omme aldaer te dryncken thaerlieden kosten
 ofte ter cause van dien, eenighe bieren te haelen ofte doen haelen vuyt de brauweryen
 in tonnekens, kitten ofte kannen
 opde boete van zesendertich ponden parisis
 ten laste van de husman ofte huusvrauwe ende
 sxij pond parisis ten alste van elcken persoon aldaer drynckende ofte ghedorncken hebbende
 ende tzelve zoo bevonden zynde
 zoo in brauwerien als andere particulere huusen
 dat den husman brauwere ofte andren metghaders harlieden husvrouwen ende personen
 aldaer ghedroncken hebbende
 hemlieden zullen purgieren by eede off zy aldaer niet ghedorncken en hebben,
 't haerlieden kosten ende oock of haerlieden intentie niet en was inde zelve brauwerien ende
 particulieren huusen gaende
 thaerlieden kosten te theeren ofte dryncken
 in welcke ghevallen zy de voorseyde boeten subject werden
 alwaert oock zoo dat zy aldaer bevonden zynde
 den brauwer ofte husman hemliedden
 niet en dede betalen omme alzo de officieren haerlieden boeten te ontsteken

ende indien eenighe dertig zelve eedt weygherden te doene
zal de zaeke ghehouden zyn voor ghekent ende de weigeraere
ghecondemneert inde boete voorseyt
actum ter voorseyde vergaderynghe den xxvijde lauwe xvjc xj
ghepubliceert ter bretesque den laesten der zelve maent.

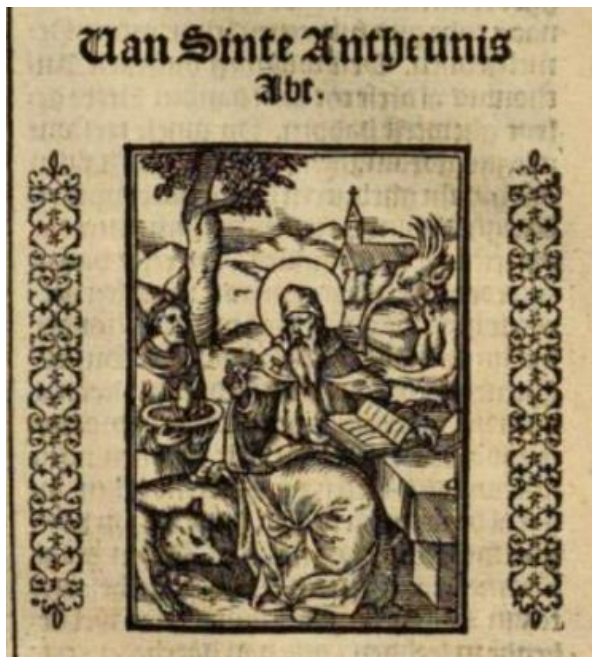


27 januari 1611 – Schade in de
bossen - SAP 468

Ene zoo men bevynt de grievelicke
schaede voor desen ghedaen by
diversche landslieden ende
zonderlynghe byden vremdelynghen
ten lande
en ontrent de busschen woonende,
int afhauwen van plantsoenen ende
takken van elsten, hemlieden niet
toebehoorende,
welck houdt zij, stoutelick
employeren themliedder profficte,
weeren vut de busschen ende
oopenbaerlick gringhen ter vente met
vaerden,
tselvs ontvremden de mutsaerden
ende ander ghebouden ofte ghemaect
hout vut den elste omme te
vercoopen
hebben intschelycx ende van nieuw
wel expreesselick verboden

vonforme de voorgaende statuten daerop ghemaect ende ter meer stonden alhier gepubliceert
dat niemant hem en vervoordere van nu voorts inde busschen ofte elsten
eenigh houdt aff te cappen oftee hauwen, hem niet toebehoorende up ghelyt te zyn in stricte
vanghenesse ende ghecorrigeert te werden
met gheeschelinghe ende van vut de lande van Vlaenderen als van
openbaer dieffte ter discretie van de jage endde zoo wie alzulck houdt zsal ginghen te coopren
by vaerden, ten halse
ofte andersinss buuten fote binnen baillien werdt ghestraft met vanghenesse ende arbitraire
correctie
naer de merite vande zaeke ende ter discretie alsvooren boven de verbuete vande zelve houtte
ende te verbueren de boete van iiij pond parisis by den coopere.

verbiedende ende interdicierende ieghelick alle houtwerckers eenighe plantsoenen, perssen,
fagooten ofte meershout vuten bussche ofte elste
met hemlieden naer huus te draeghen fote anderssins daarmede haerlieden proffyt te doene
ghelyck eenighe van hemlieden gheewone zyn te doene
ten grooten grieffe ende schade vande gonne hemlieden te wercken stellende
op pene van danoff ghecorrigeert te zyne als van diefte ter arbitrage van heere ende wetten.
actum ter voroseide vergaaderinghe den xxvij januari 1611
ghepubliceert ter bretesque den laetsten van de zelfde maent



27 januari 1611 – Statuut rakende de vreemdelingen die in Poperinge komen wonen -

Den 27 lauwe 1611 - folio 83

Statut ende keure rakende de vremdelynghen commende wonen onder dese jurisdictie ter vergaederynghe van bailliu, schepenen ende raeden deser stede van Poperynghe ende gheordonneert ende ghestatueert achtervolghende d'oude keuren ende statuten -

dat alle huusmeesters voortan niemant van buuten der stede commende ende gheen cuerbroeder ofte cuerzuster wesende verheuren ofte in pachte zullen gheven haere huysen of pachten zonder alvooren den heere ende wet te infformeren vande naemen ende

toenamen van de personen die de zelve zouden willen heuren binnen ghenachte -

op de boete van xx pond parisis,

ende dat gheen vremdelynghen hemlieden vervoorderen zullen eenighe huusen te hueren ofte in pachte nemen binnen deser stede ende daerinnen te commen woonen ten zy dat hy by behoorlicke ende suffisante attestatie den heere ende wet zullen inken (inkenning doen) doen van haerlieden qualiteit, conditie ende voorgaende regimente metghaders van haerlieden gheloove ende obidientie vande heilighe catholicke kercke by ghetuyghenesse ende onder thandteecken vande pastueren daer zy zullen ghewoont hebben ende vertrocken zyn aleer interd doen zullen inne de voorseyde huusen -

up pene van vut ghezzet te zyne buuten de stede ende heerlyckehde ende voort arbitrairelijk ghecorrigeert te zyne,

dies werden de voorseyde huusmeesters ghehouden te doene ten fyne zy daeromme gheen intrest opde voornoeme verhuerden te verhaelene.

Lastende ende bevelende wel expresselikck alle vremdelynghe die binnen drie jaeren herrewaert binnen deser stede ende jurisdictie zyn commen woonenende gheene certificatie van haerlieden voorgaende comportement ende religie alsnoch en hebben overghebrocht, dat zy tzelve doen ende vulcommen binnen den tyt van drie weken up preuve van vutghezet ofte anderins ghecorrigeert te zyne ter discretie van de wetten.

Verbiedende oock eenen yghelick eenighe knaepen, dienstmaerten ofte thuyslegghers - vremde zynde deser cuere ende jurisdictie - in zyn huys te ontfanghen

ne zy hebbende pertinente certificatie van haerlieden leven ende gheloove, dies informerende den heere ende wet zoo voorseit es -

up ghelycke boete van xx pond parisis te bedeele ter discretie van wetten

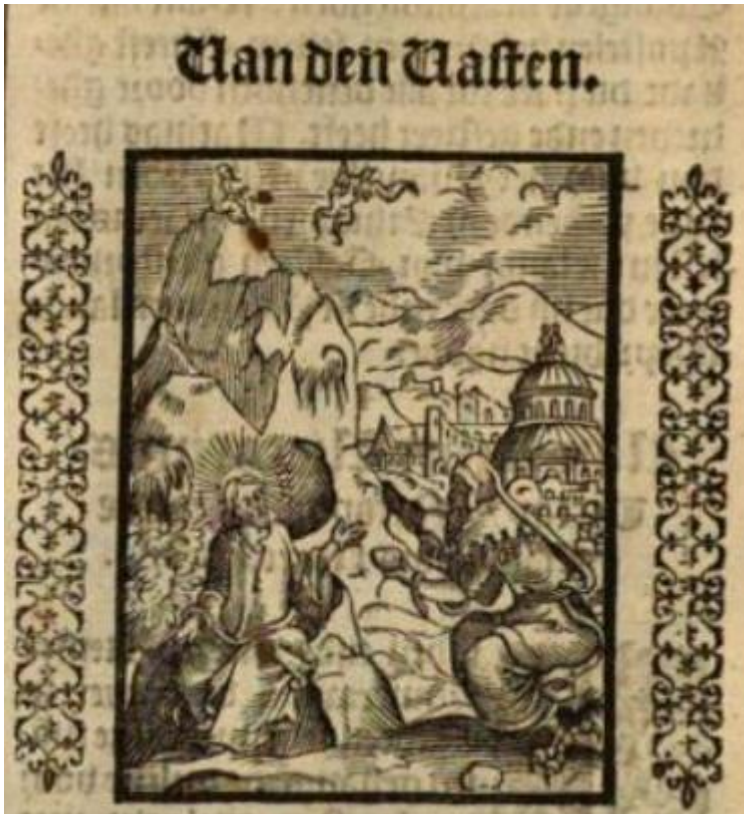
actum ter voorseyde vergaderyngheden xxvij van lauwe 1611

Ghepubliceert tten bretesque den laetsten der zelve maent

7 februari 1611 – De Compangnien in de Hellehoek verkocht van uit Leiden – Halmen

Ten Halmdaeghe den vij sporckele 1611 present Diedeman, burchmeester, Floor, Loys vande Goosteene, Kerne ende Jaecques van Damme, schepenen

*Jan van de Goosteene heift
ghecocht
jehens Willem de Snepere,
machtich by procuratie over
Guillaume Camerlyck ende
Jaeneken filia Gheleyn SerJans
zyne huusvrouw, meester
Adriaen Herreboort ende
Jaekemyncken filia Gheleyn
voorseyt, zyn wyf
item Hubrecht Timmerman
filius Hubrechts daer moeder af
was Dhrycstya filia Gheleyn
voorseyt, Boudewyn vander
Heyde ende Jaenekien filia
Hubrechts voorseyt zyn wyf –
alle inwoonders der steede van
Leyden,
de zelve procuratie ghepasseert
voor Pieter Gheens, notaris byde
hoove van Hollandt, daertoe
gheadmitteert in daete vanden
derden juny 1609 ende*



Jan van de Goosteene heift
ghecocht
jehens **Willem de Snepere**,
machtich by procuratie over
Guillaume Camerlyck ende
Jaeneken filia Gheleyn SerJans
zyne huusvrouw, **meester**
Adriaen Herreboort ende
Jaekemyncken filia Gheleyn
voorseyt, zyn wyf
item **Hubrecht Timmerman**
filius Hubrechts daer moeder af
was **Dhrycstya filia Gheleyn**
voorseyt, **Boudewyn vander**
Heyde ende **Jaenekien filia**
Hubrechts voorseyt zyn wyf –
alle inwoonders der steede van
Leyden,
de zelve procuratie ghepasseert
voor **Pieter Gheens**, notaris byde
hoove van Hollandt, daertoe
gheadmitteert in daete vanden
derden juny 1609 ende

gheteekent **P. Gheens**, oock mede gheannexeert certyfficatie by schoudt, burchmeesters ende
schepenen der voorseyde steede,
inhoudende de admissie vanden voorseyde notaris ghedateert vanden vieren juny 1609 ende
ghezeghel metten cnterzeghel der voorseyde steede ende gheteeckent Wannenbare al tzaemen
hier ghesien

Eerst vier lynen ende xiiij roeden elstlant – erfve ende catheyl en ligghende inden **Hellehouck**
inden **Compangien** metten northende int waterloop,
twesthende teeckelst vande kerck van Onse Vrouwen –
toosthende ende zuutzyde thelst van Pieter Makeblyde

Item drye vierendeel ende twyntich roeden elstalnt inden Hipshouck metter westzyde jehens
thelst van Gheraerdt de Vey ende oostzyde de hofsteede vande wedewe Pieter vande Walle –
zuuver goetd ende onbelast

Ende dat al omme ij schele parisis te Godtspennynck

Item viij pond parisis voor Jaecquemyncken de huusvrouw vande voorseyde meester Adriaen
Herreboort

Item xl schele parisis te lyfcoope

Ende vorts voor tprincipael voor de somme van neghen ponden grooten vlamsch beide
voorseyde partyen erfve ende catheyl zuuver ghelt te betaelen ghereet

Onder de conditie dat in alzo verre als de voorseyde partye van vier lynen die alsnoch int
onghereet es, ghevonden wierde in dat gheval

zoude den voorseide Snepere moghen **de naerheede** beclaeghen van deen helft mitz betaelende ende restituerende anden coopere tverschodt van zyne penninghen naer portie van grootte van lande volghende den coop twelcke de voornoemde Goosteene ten passe van deesen belooft ende consenteert –
zo hy doet by deesen – zonder dies te maeken jeghen het ofte obstacle
Aldus wettelick ghepasseert dach ende date voorschreven

7 februari 1611 – De burgemeester koopt een elst voor de stad – Halmen

Pieter vande Pereboome als tesorier der steede van Poperynghe heift ghecocht ten proffytte – oorbor ende behouue vande voorseide steede,

jeghens **Franchoy's Verzo**,

zo over hem alsmachtich by procuratie over Francyne de dochter van Jan Pieters – zyn huusvrauwe, blyckende by procuratie ghepasseert voor Manneur ende schepenen der steede ende bailliaige **van Dandryck in Breedenaerde** ghedateert vanden xvde wedemaent xvjc ende thiene den zeghel van zaeken daer anne in dobbelen steirt vuthanghende ende opden ploy gheteekent Macreel,

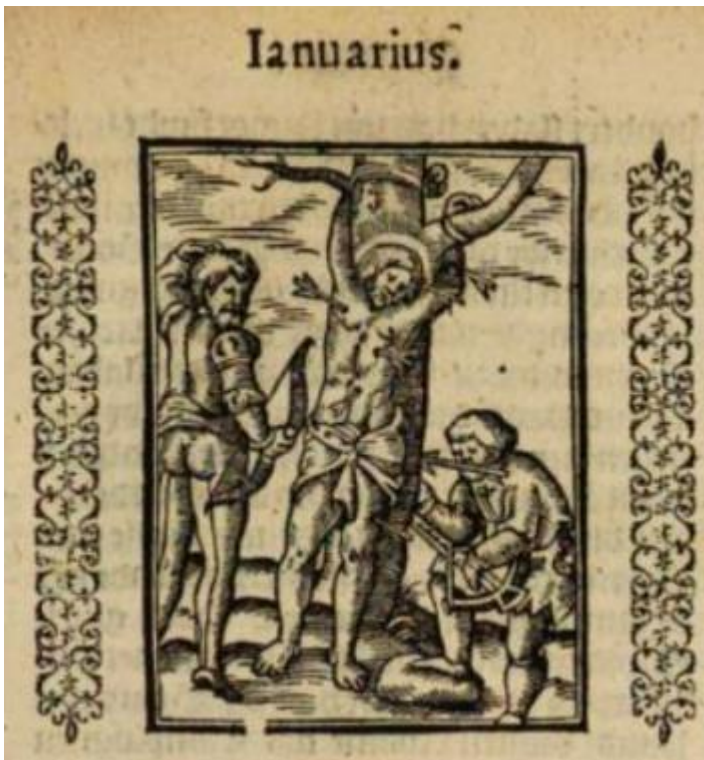
Te weeten een partye van drye vierendeel elstandt- erfve ende catheyl de pleck zo die gheleeghen es liggende inden hellehouck – ontbloot over vier jaren by Cornelis Lauwyck, aboutterende jeghens eenen meirsch toebehoorende de kerck van onse Vrouwen ende dat van zuuden van westen jeghens thelst van meester Andries vander Clyte – van noorden Gilles de Roode ende ste. Lois ghilde – van oosten wylen Steven Canen

Omme tzelve byder steede te ghebruucken als haer eghen ende proper goetd ende dat op rekenynghe van alzulck rech van yssuwe als den voorseide tesorier over de steede ten alste vanden zlvn Verzo, was heeschende, ter cause van zyne huusvrauwe vande goedynghen haer ghesuccedeert van de voornoemde Jan Pieters haren vader, ende vander keure van Poperynghe vervremt voor welcke recht van issuwe heift de voorseide Verzo de steede gheerft ende vander voorseide party ghecedeert ende tselve noch boven vier ponden grooten die hy noch boven tvoorseide betaelen moet anden voorseide tesorier by acoorde met collegie

vander wet ten passeeren van deesen ghedaen – de zelve vier ponden grooten te beaelen volghens den contracte daer af zynde, aldus ghehalmpt over erfve met belofte van garante byden voors'eide Verzo ghedaen, inghevalle van eenechs ancommendee ofte toeslaende zwaerheyt ten opseine vande libre possessie vanden voorseide elste
Actum vij sporckele 1611

Bredenaarde is gelegen in het graafschap Guînes – in het oud Vlaams Ghisene – nu gelegen in Frankrijk – met onder andere Hardingen en de haven Wissant.

Sint Sebastiaan



11 februari 1611 - Bossen van de

Alzoo **Pieter de Haze** inden qualiteit als bailliu van de landen en bosschen resorterende onder de heerelickhede van myn heere den abt van Havens int quartier van Poperynghe ende daer ontrent –

hadde omme zekere zyne pretensien gherecomandeert **Maerten De Waghemaekre** in vanghenesse ende ghedetineert - bueldder

by hem ten daghe dienende te betooghen -

zoo ist dat **Pieter de Witte** hem presenteert te garante ende verkend hem wetweirdich met belofte van te compareren voor de wet van Zeckele –

alwaer de zelve goedinghen resorteren - in persone

ofte by procuratie upden vierden van maerte eerstcommende -

omme aldaer over de zelve Maerten te aenhooren alzulcken heesch - fynen ende conclusien

als den voornoemde Haze in den zelve auroriteit tzynen Maertens laste zal willen kiezen ofte maeken daerjehens te procederen - zoo hy te rade wert -

midts conditien dat den zelve Witte zal in handen vande voornoemde Haze furnieren ten

daghe van morghen de somme vna drie ponden parsiis in midnerynghe vande costen ende in

cas van te obtinieren byden zelve Witte zal hy Haze restitueren



Actum present Guillaume e, Jacques
Floor schepenen - den xj februari
1611

14 februari 1611 – 't
Weddynckstickin de
Schoudemonthoek – Halmen

En halmdaeghe den xiiijde sprokele
1611

Christiaen de Berch heift ghecocht
jehens **Jacob de Berch ende**
jehens Peryne zyne huusvrauwe de
helft van onderhalf ghemet preter
thien roeden zaylants ghenaeft t
Weddynckstick ligghende inde
Schoudemonthouck –
ghemeene mettern coopere, wylen
toebehoorende filia Jacob van
Honschoote,
streckende zuut ende noort –
tnoorthende inde weddynghe –
tzuuthende Jooris de Corthie –
de westzyde langhes de Casselstraete

–
de Oostzyde meester **Andries de Backer** – of *dus Andreas Bacherus*

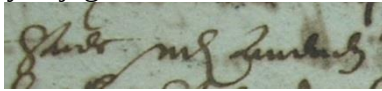
ghelast de gheheele partye met iiij schele parisisi tsjaers anden heere ende dit al omme xvj
pond grooten vlamsch voor tprincipael te betaelen zuuver ende ghereet ghelt –

metghaeders een dobbel pistolet voor tsvercoopers huusvrauwe een hoofcleet

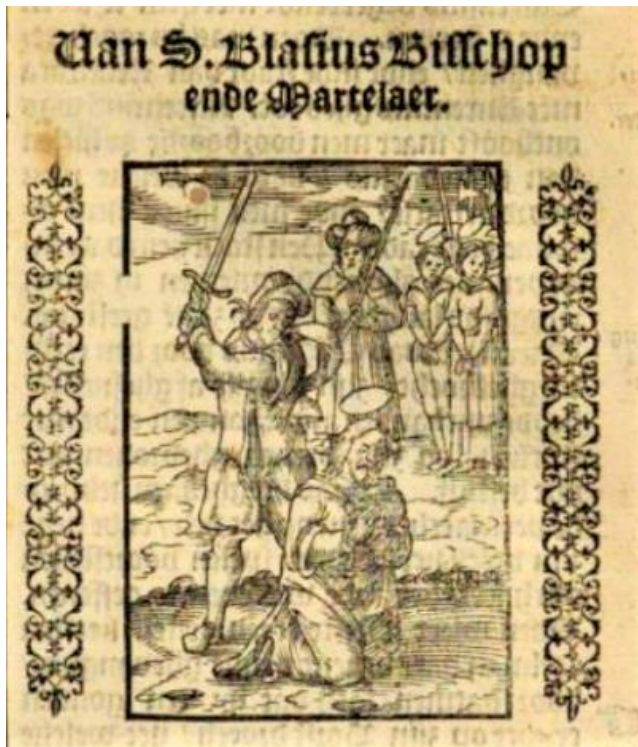
Item x schele parisis voor den ghemeenen aermen in Onse Vrouwen kercke als tsvercoopers
laste met noch vier pont parisis te lyfcoope

Aldus ghehalmpt over erfve, dach ende daete voorschreven

Alzo **Jaacquemyne Waels** haer bevynght oude, impotent ende debyle vrouwe,
belast met veele jaeren als vander oude van tzeventich jaeren,
subject diverssche inconventienten
niet meer kennende haer cost winnen ofte bejaeghen –
oock mede de weynecheyt van haer incommende goedynghen waer deur zou mochte vallen in
benautheyt ende ghepriveert van middel om te leven
So ist dat zou gheraedich ghevonden heift met advyse consente ende aeggreatie van Jan de
Pape inde desen haeren bystaenden man by haer ghecooren ende ghenomen te disponeren van
haer goedynghen omme de resterende tydt van haer leven te voleynden, heift voorsiede
jaacquemyne by vorme van lyfrente ghecedeert ende opghedraghen by plock, halm ende fhifte
ten profytte oorboor ende behoufve van Christiaen Platevoet – haeren vriednt
Een ghemet hofsteede ofte dar ontrent ligghende inden Hipshouck metter twoonhuuseken dar
up staende aldar de voorseide Jaacquemyne jeghenwoordelick woont met alle opghaende ende



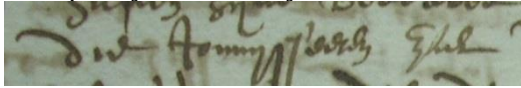
draeghende boomen – toedien alle haer mede avenen
metghaeters eene coebeeste haer toebehoorende – belast tzelve hofsteedeken emt de helft van
iij schele parisis tsjaers anden heere van Poperynghe nede zal al tghonne voorschreven tzy
erfve ofte catheyl den voorseide Christiaen Platevoet volghen in eeghencommen ende
propereteyt van nu vorts erfvelick ende eeuwelick voor zyn eeghen ende proper goetd ende
oock daer anne terstont handt slaen ende daer mede zyn proffyt doen – behoudens ende mete
expres last vorrewaerde ende conditie dat en zelven Christiaen deese cesse ende opdracht es
accepteerende – zo hy doet by deesen, mitz dat hy ghehouden wert de zelve Jaacquemyne
tzynen huuse te alimenteren, norrieren ende onderhouden van cost endecladeren haer leven
lanck ghenietende toedien alle assistentie ende bystandt doen inder voughen dat zou gheene



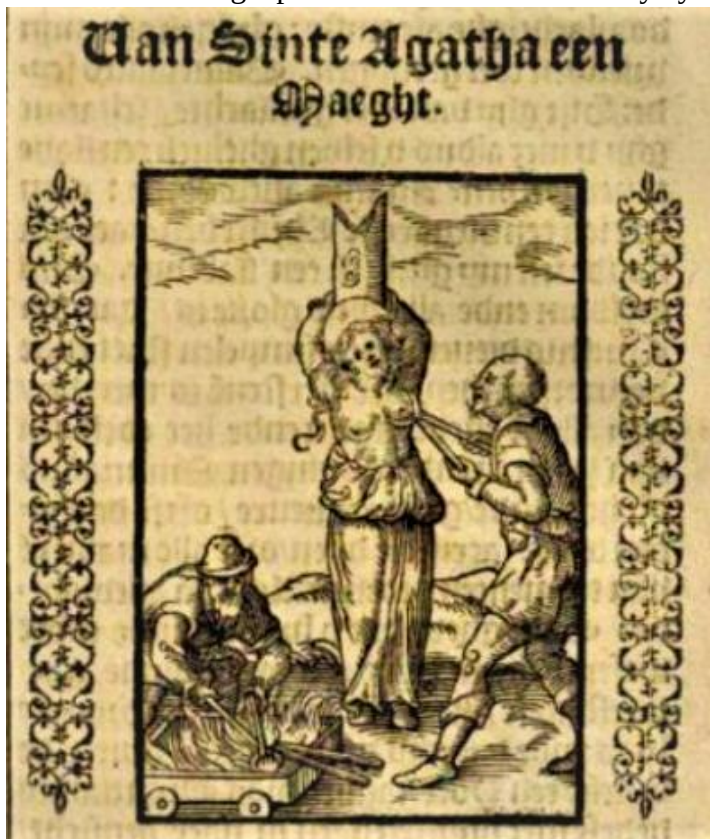
oorzaeke en hebbe omme in haer
ouderdom te doleeren ofte beclaeghen,
zal hy Christiaen oock moeten betaelen
alzulck schulden als de zelve
jaacquemyne schuldich es an haee
crediteuren ende vorts thaerder
overlyden tzynen costen do'en
begraven met een vutvaert naer haer
staet ende indien de vorroseide
jaacquemyne quame toverlyden voor
den tydt van eenen jaer in zulcken
ghevalle zoude den voorseide
Christiaen d'aeldynghen vanden
overleeden moeten volghen de
gherecht helpscheede vande werde
vanden voorgaende goe tzy in erfve
ofte catheyl metz reserve dat de ghone
hemlyeden voor aeldynghen
presetnelick zullen betaelen de rechte
helft vande schulden ende de helft
vande begravynghe metter vutvaert

ende indien de voorseide Jaacquemyne tjaer overleefde zoo corten tydt tzevle waer zal hy Christiaen eewelick ende erfvelick vande voroseide propireteyt mitz haer onderhoudende zo voroseit es

Zodner dat de voorseide aeldynghen jeghens deese cesse ofte donnatie zullen moghen querelleeren ende den voornoemde Christiaen eeneghe trouble ofte obstacle doen Vorts indien den voornoemde Christiaen quame deese werelt te overlyden voor de voorseide Jaacquemyne zullen zyne wedewe, hoirs ende naercommers namelick de ghonne die



tommy sheeren zal vn tvoorseide hofstedeken ghehouden zyn int tonderhoudt ende alimentatie totten overlyden vander zelve Jaacquemyne metghaeters inde oncosten vn de begravinghe ende vutvaert zo voorseit es Aldus wettelick ghepasseert ende verkendt elk by zynen vryen ende onbedwonghen wille ter



presentie van Andries Makeblyde ende Franchoys Diedeman, burchmeesters, Guillaume Floor ende Loys vande Goosteene, schepenen opden xiiije sporkele xvjc elfe

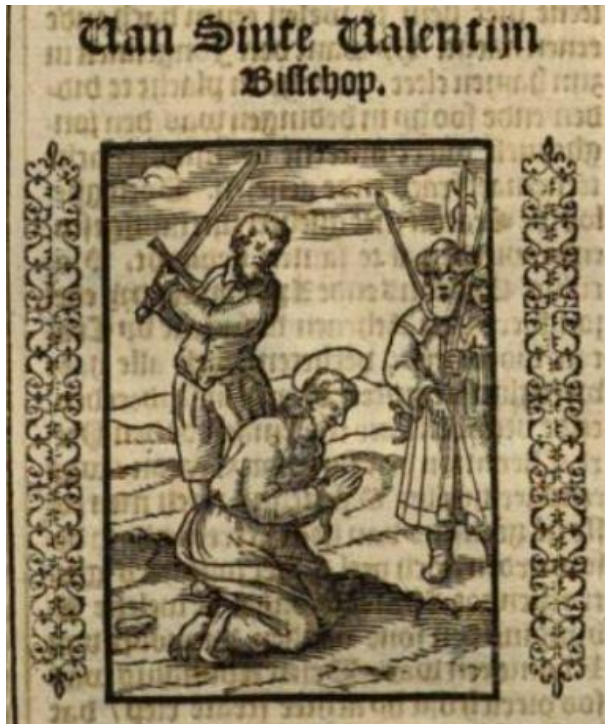
18 februari 1611- Clays Borry en Jan Baelde – koop van wol - SAP396

Compareerde in persone **Clays Borry** - verkennende ende belydende wel ende loyalick schuldich te zyne **Jan Baelde doude** - de somme van twee-entwintich ponden grooten vlamsch - spruutende van **coope van wol** - belovende de zelve somme te betaelen den iiijde septembris eerstcommende in dit jeghenwoordighe jare midts uplegghende ende betaelende an de voornoemde Baelde eenen dobbele ducaet voor tdedie vande voornoemde

xxij pond grooten – by faulte van welcke betaelinghe zal den zelve Borry gehouden wezen den zelve Baelde te versien in twee ghemeten een vierendeel elstandt mette taille daerby - staende voor de voorseide somme gheleghen inde Eduwaerthouck - eertyden toebehoort hebbende wylen **Pieter Ellene** d'oude - aboutterende van zuuden Jan Baelden voorseid ende van oosten de **Ramboutsdreve** - verbyndende tot verzeckertheit van dus die zelve ij ghemeten een vierendeel elstandt omme by ghebreke van betaelynghe de zelve daeranne te verhalen ende te recouvreren naer style - Actum present Jacques Wyts vervanghende Loys vande Goosteene - schepen - den xvijj de februari 1611

19 februari 1611 – Robert du Flouck koopt hoppe van Jan de Schottere - SAP 396

Comparerende in persone **Robert du Flouck** - verkennende ende belydende wel ende deuchdelick schulich te zyne **Jan de Schottere** –
de somme van vyfentwintich ponden vier schellynghen grooten Vlamsch van coope ende **leveringhe van hoppe** -
tsynen comparants contentemente ontfanen - belovende de zelve somme te betaelen anden voorseide Schottere ofte andere bringher deser t'alderheylighermesse eerstcommende - verbyndende tot verzeckerheit vandien -
één zyn huus ende erfve ligghende opde Yperstraete deser stede jehens over **het Schaeck** - tzelve - 'tzelve huus alsnu bewoont byde wedewe van Pieter Timerman - zuver ende onbelast



- omme by faulte ende gebreke van betalynghe de voorseide somme daeranne ten deele ofte gheheel te verhaelen up heerlicke executie naer costume deser stede in ghelycke ghestelt -
Actum present Loys vande Goosteene ende Jacques Floor - schepenen desen xix februari 1611

22 februari 1611 – Passchier Belle koopt een paard - SAP 396

Passchier Belle comparerende in persone ver kent
ende belyt wel ende deuchdelyck schuldigh te zyne **Jan de Mey** ten desen present ende de zelve kennesse accepterende – de somme van neghenendertich ponden grooten vlaemsch –
procederende de xxv pond grooten van

coope ende leveringhe van een peert -
volghende d'actie van condemnatie danof zynde - ende 't surplus van ander ghemeens -
belovende de zelve somme te betaelen binnen eenen jaere naer date deser -
verbyndende daerinne by speciaele tot verzeckerthede vanden voornoemde De Mey alzulck part ende deel als hem competeert ende toebehoort int goet ende hofstede daer Andries Versluys presentelick up wont mette cathelen daerop stande -
Omme by faulte van betaelynghe de zelve somme daeranne te verhaelen ende recouvreren volghende de costume deser stede -
in ghelycken gheuseert
Actum present Frans Diedeman - burghmeester vervanghende Jacques Floor schepene den xxij february xvc xj

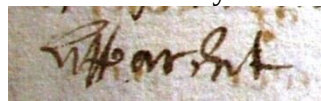
25 februari 1611 – Pieter de Meestere koopt een baaide merrie van Anthonie Bruyneau - SAP 396

Pieter de Meestere comparerende in persone -
kent ende belyt wel ende deuchdelick ghecoht t'hebbene jehens **Anthonie Bruyneau** ten desen oock present -
eenen bayde merrie ende eenen waghene mette t'harnach ende zyne toebehoorten ende dit omme te
godspenninck ij schele parisis - v pond parisis voor svercoopers huuysvrauwe –

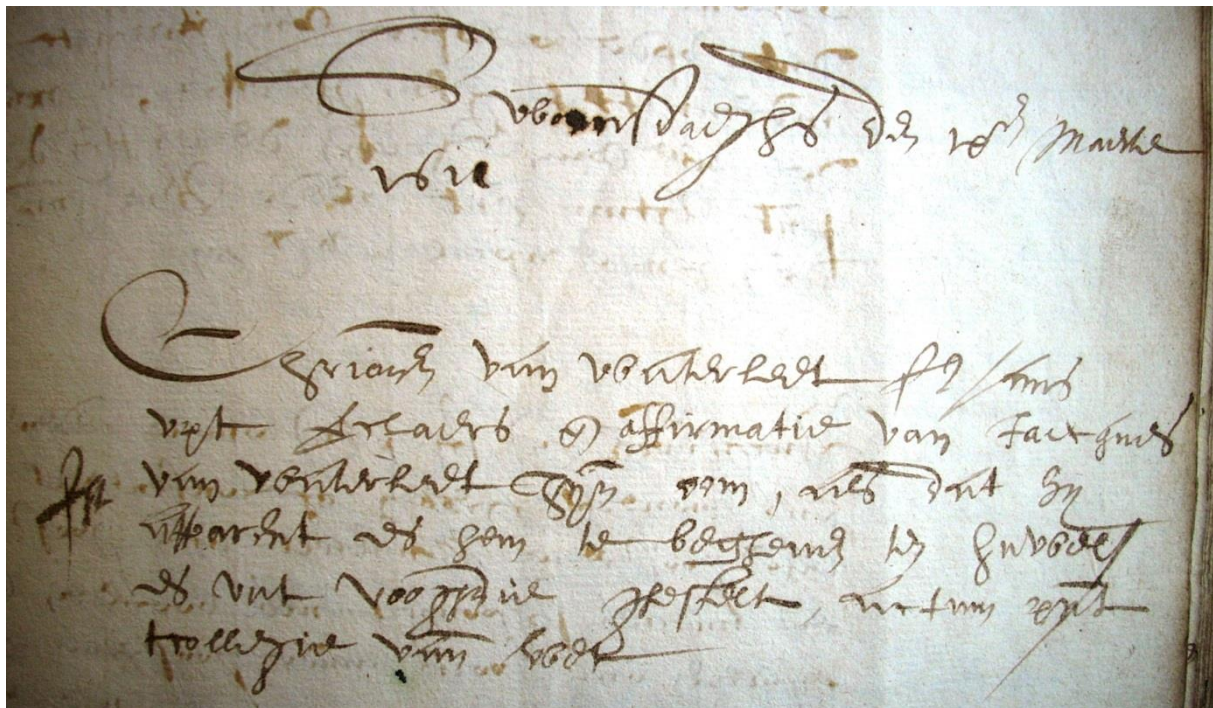
voor de zone vande vercooper iij pond parisis ende van principaelen coope voor de somme van twyntich ponden grooten vlamsch –
 belovende de zelve somme te betalen int jaer xvc ende twaelfve –
 verbyndende daerinne by speciale eene hofstede - goot viij ghemeten ofte daerontrent inden Pezelhouck -
 daer den voornomden De Meesere presentelick up woont -
 omme by faulte van betaelynghe de zelve schult daeranne te verhalen ende recouvreren -
 volgende de costume in ghelycke gheuseert -
 Actum den xxv february 1611 -
 Present Frans Diedeman - burghmeester ende Jacob van Damme - schepene

9 maart 1611 – Waterleet uit voogdij gestelt – Register

Swoensdaeghs den ix maerte 1611
 Christiaen van Waterleet filius Jans uyt verclaers ende affirmatie van Jacques van Waterleet



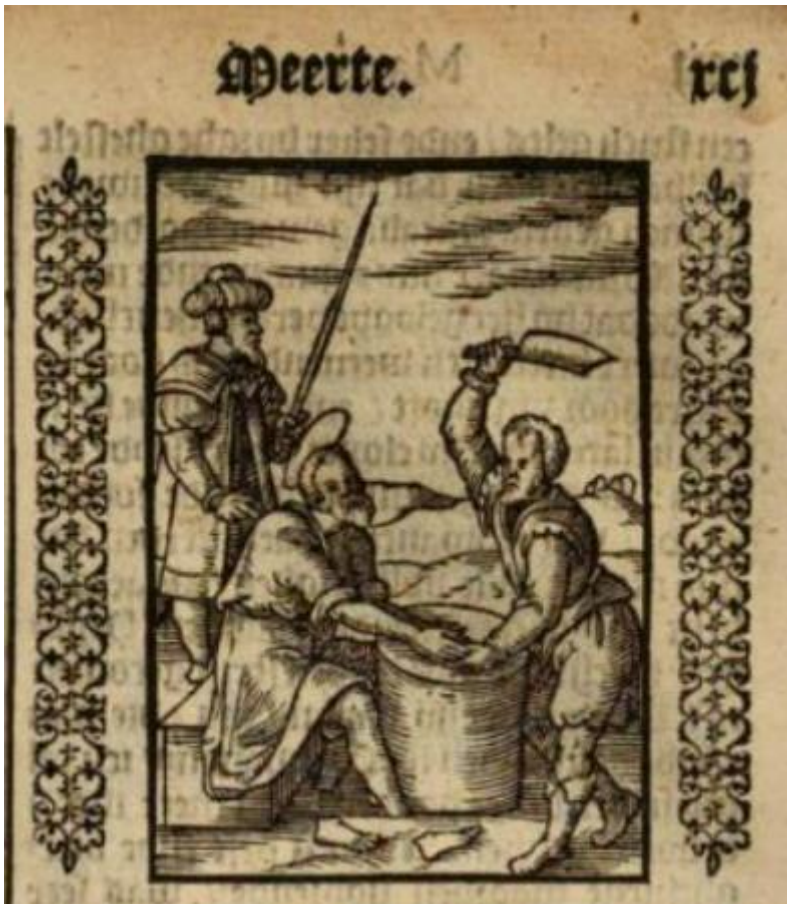
zijne oom, als dat hij es hem te begheven ten huwelick es vut
 vooghdie ghestelt
 Actum present tcollegie van de wet



11 maart 1611 – Pieter Bay en Pieter Ellieul stellen zich borg - SAP 396

Compareerde in persoone **Pieter Bay ende Pieter Ellieul** de welcke elck repspetivelick hemlieden ghestelt ende gheconstitueert hebben -
 zoo zy doen by desen –
 boorghe ende cautie voor de boete ende costen clevende ande appellatie ende betreck gheintenteert byde weduwen van **Jan Lauwet ende Willemvander Muellene** voor myen heeren vande grooten rade van zeker wysdom vende sententie ghewesen by myne heeren vande rade in Vlaenderen -

thaerlieden laste ende proffyte van Jan de Creux upden xxix inden xvjc thiene inde welcke de zelve appellanten naermaels zouden moghen ghecondempneert zyn voor welcke boorchtocht ende cautie **Jan de Mey ende Jaques vander Schoote** voor ons oock ghecompareert zynde in persone verclaert ende gheattesteert hebben -



verclaeren ende attesteren by desen -
de voornoemde boorghen te zyne souffisant ende solvent
Actum present Diedeman -
burghmeester ende Jan Fobert
schepene den xjde maerte xvjc
xj

14 maart 1611 – Clays Osten
heeft schulden bij de proost -
SAP 396

Clays Osten comparerende in
persone –
kent ende belyt wel ende
deuchdelick schuldich te zyne
sire Frans de Persinville -
proost deser stede -
de somme van vichtien
ponden thien schellynghen
grooten –
reste van twee jaeren
landspacht –
tlaetste ghevallen te baefmesse

1610 laetstleden -
belovende de zelve somme te betaelen veerthien daghen naer paesschen eerstcomemnde -
verbyndende daerinne tot verzekehede vande voornoemde proost by
speciale twee coyen - d'eene bruynblaerde ende d'ander bruyneghilde ende twee calvers oudt
een jaer -
omme by faulte van betaelinghe vande voorseide somme ten zelve daghe de zelve daerup te
verhaelen ende recouweren -
by heerlicke executie nietteghenstaende styl ofte usancie ten dien contrarie wannof de
voornoemden comparant mids desen renunchiert -
Actum present Franchois Wyts vervanghende jan Fobert schepenen den xiiij maerte 1611

15 maart 1611 – De gilde van Sint-Sebastiaan - SAP 119a - nummer 43

Intendit omme **Jan Bouve** als afghegaen thresorier van Synte Sebastiaensghilde heescher by
bevele jeghens
ende ten laste van **Baptist van Kynderen** opposant, verweerder dienende voor burghmeesters
ende schepenen der stede van Poperynghe

Inden eersen es warachtich dat des maendaeghs, dyssendaechs ende swondaeghs naer den
gaydach vande zelve ghilde ten jaere 1609 **Jacques van Reninghe** by tghezelschap wesende
es zijn ghelach gheweest int generale vier ponden paris

ij

Ende alzo den heescher meende de zelve somme den verweerder in betalynghe te gheven van tghene by de ghildebroeders tzyn huuze verteert was en heeft den verweerder dat niet willen accepteren

iiij

Dies nietjeghenstaende heeft hem ghedreghen al of hy toverghenomen hadde ende heeft de zelve somme (in de rekeninghe ende tusschen den verweerder ende de voornoemde Jacques vaan Renynghe emmers zyne huusvrauwe) voor goet ghebrocht over zulcx ontfanghende de voornoemde somme,

zal wel hem de zelve niet toe en stondt, als van zyne vulle somme vande heescher inde voornoemde qualiteyt anderssins betaelt zijnde hier op te hooren de ghemargineerde alhier. - *De huusvrauwe Jacques van Renynghe - Robert Du Flocq - Willem Derycke* - ende alzo dheescher hem verweerder hadde ghedaen bevelen tot betalynghe vande zelve schult, heeft hem den verweerder daerjeghens gheopposeert zulcx dat naer dien dallegatien van partijen, ghehoord waren dheescher gheadmitteert was ter preuve.

Tot vulcomminghe van welcke dient van deze intendit met resumptie vande heessche. want tot believe mijne heeren boven d'oorconden hier vooren ghementionneert te hooren de zelve ghemargineerde of hemlieden niet bekend en es dat dheescher wilde de zelve schult



van Renynghe ande verweerder overstellen ende dat zy die niet en wilde accepteren, zulcx dat dheescher met ander de zelve schult moete innen. midswelcken dheescher concluderende tendeert ten fyne van condemnatie vande zelve somme ende in boete ende costen implorende naer style

Sinte Geertruy

17 maart 1611 – Erf aan het
Valkestraatje - SAP 396

Pieter de Witte filius Christiaan compareerde in persone ende **Jacquemyne** zyne huusvrauwe - ooc in persone – kennen ende belyden wel ende deuchdelick vercocht te hebben **Joos Vander Linden** d'oude eene erfvelicke losrente van

neghenendertich ponden parisis by jaere - den penninck xvj -

voor de somme van twee-envichtich ponden grooten byde vercoopere thaerlieden contentemente ontfanen -

wanof teerste int jaer xvjc ende twaelfrve ende zoo voorts van jaere te jaere - eeuwelick ende erfvelck gheduerende emmers totter effectuele lossynghe van diere –

welcke lossynghe zal moghen gheschieden tallen tyden alst de vercoopers haerlieden hoirs ende naercommers ofte andere cause ende actie hebbende ande naervolghende hypotheque goet duncken zal - midts uplegghende al teenderwaerf de voorschreven capitale penninghen metten verlooopen totten daghe van de zelve lossynghe naer rate van tyde in goeden ende gancbaeren ghelde -

verbyndende daerinne eene behuude hofstede daer de voornoemde vercooper presentelick woont - groot in lande een ghemet ofte daerontrent -

staende ende legghende binnen deser stede upde noortzyde vande Yperstraete - aboutterende van osoten de ryole - van westen tValckestraetgen - van noorden zeker ander cleene straetgen

Item nogh dry ghemeten ofte daerontrent gheslandt teenen bilcke inde Eedewarhouck -

aboutterende van zuuden de Groote Brugghestraete - van westen de weduwe Jan van Capelle -

van noorden tCleene

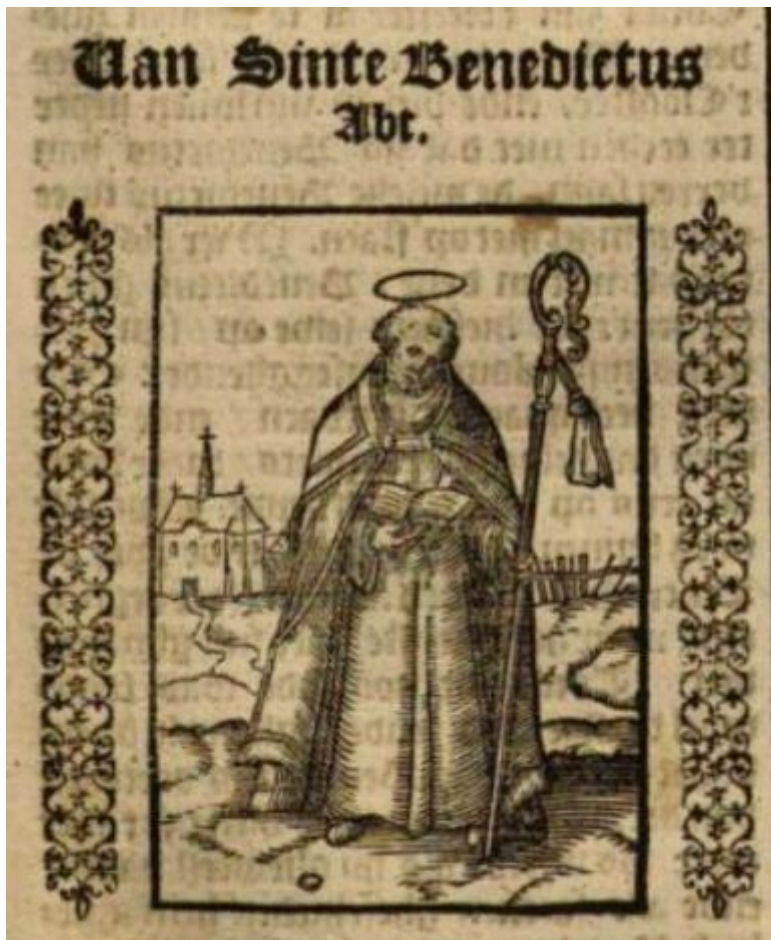
Brugghestraetgen ende van oosten wylen Jacob Schevele met inninghe naer style

Actum den xvij maerte 1611 -

Present Makeblyde - Diedeman

- burghmeesters - Fobert - Floor

- vervanghende Jacques Wyts, schepenen



19 maart 1611 – In 1583

gevlucht in de Sint Janskerk -

Sap 119a - Processen - nummer 66

Intendit van oorconden omme Claeys Heyerman in huwelick hebbende de weduwe van Anthoine Bernaert metgaeders Jan Fobert ende Jan de Berch voochden

van de kynderen van de zelve Anthoine verweeters, dienende voor myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Alvooren de verweeters employeren voor contrarie preuve hemlieden voorgaende schriftelick ghedient.

ende tot probatie de zelve benefice myne heeren op eedt tondervraghen de persoonen in deze marge - Guillaume Devos - Willem de Rcyke – Christiaen van Clichthove –

of zy niet en hebben in memorie dat inde troublen zy wezende ende heurlieden woonste

houdende inde St Janskercke de houtten vande huuze - nu een kete zynde - staende op

thommelhof wylen van Adriaen van Heede opt Valckenstraetgen al te mael oft de meerder

deel inghehaelt ende by ghebreke van andere houtte verbrandt waren- zulcx dat de huuzynghe

gansch in ruine zynde wederomme vut den gronde nieuwe ghemaect ende een kete daeraf

ghesatsoenert wiert by Anthoine Bernaet

mids welcken etc.

Oircondschap ghehouden by Frans Diedeman, burghmeester opden inetndit inneghedient by Clays Heyerman als ghetrauwet hebbende de weduwe van Anthoine Bernaert verweerder jeghens Jan de Paepe, heescher - den xix marty 1611

Willem de Rycke - eertyts schepene deser stede ende brauwere van zynen style, oudt lvj jaeren ofte daerontrent, oirconde ghevraecht ende gheexamineert up den voorschreven intendit - zecht ende affirmeert by eede daertoe ten hem ghestaeft - dat ten tyde hy deposant met een groot deel vande inzetenen deser stede ende jurisdictie ghevlucht waren ende hemlieden hilden inde kercke van Ste. Jans deser stede inde jaeren twee, drie ende vierentachtich, een groot deel vande huuse van Adriaen van Heede, staende up 't volckenstraetgen byde zelve inzetenen ende ghevluchte persoonen affgetrocken ende gheruineert was om de houtten ende materialen danof commende inde voornoemde kercke ghebracht ende aldaer ghebrant -
zulcx dat tgonne ten zelve huuse ghebleven, was van cleendere weerde ende estime ende indien tzelve daernaer niet acht ende gherepareert en hadde gheweest
by Anthoine Bernaerts was apparent teenemael te vervallen en tot nieten te comen - niet breedere wetende sluit zyne depositie



Christiaan vande Clichthove, timmerman van zynen style, oudt l jaeren ofte daerontrent, ghevraecht ende gheexamineert alsvooren -
zecht ende affirmeert by eede wel te weten dat inde jaeren twee, drie ende vierentachtich de huusynge byden voornoemde intendit ghementioneert byde gonne inde voornoemde kercke zynde ende gherefugiert ende anddere zeere ghemyndert

ende afghetrocken waeren zulckx dat ghene datter noch resteerde naer de reductie vande stede van Ypre was van cleender weerde ende te neiten te gaene - ne hadde gheweest dattet tzelve ghesepareert hadde gheweest niet tende hy deposant wie de zelve reparatie ghedaen heeft ende nyet breedere wetende - sluit zyne depositie

Willem de Vos eertyts burghmeester deser stede - oudt lxxvij jaeren ofte daerontrent oorconde ghevraecht ende gheexamineert up de voorseide intendit, zecht ende affirmeert by eede wel te weten dat tvoornoemde huys naer de reductie vande stede van Ypre gheschiet inden jare xvc lxxxiiij was zeere vervallen ende gheruineert -
hebbende de pannen al ghebroken - zulcx dat het was van cleene wweerde wanof Matthys Bernaert darnaer tzelve gherepareert hebbende, eene hommelkeete ghemaect heeft
sluytende hiermede zyne depositie
actum present Jacques Wyts, schepene den xxjste maerte 1611

Resolutie raekende de gonne tropschappen houdende
By eerweerde ende discrete heeren myne heeren burghmeesters ende schepene der stede van
Poperynghe

Vertooghen in alder ootmoet **Pieter Loridant, Jan Willems, Mahieu van Hille, Jacques Regere**

metghaeters ander, houdende tropschappen -
dat somtyts ghebeurt dat een schaep ofte twee -
ofte meer vut den trop sprynghen -
daer zy terstont byde herders wederomme ghehaelt zyn zonder iemant groote
schaede te doene, diesnietjeghentaende alst ghevalt datter eenighe officieren ontrent zyn
ofte ander hemlieden bevindende, beslaen ofte doen
beslaen de zelve schappen alghelyck inde boete van xxx schele parisis ende dat - onder
correctie -
zoo excessyf eene boete es dat zy de personen schappen
houdende, met der tyt zouden ruïneren, dynckende de vertooghers -
behoudens reverende - dat zy in alle ghevalle zouden moghen ghestaen met alzulcke boete
alsmen oost ene west gheeft -
te weten van een gheheele trop iij pond parisis
ende alsser maer zesse, achte ofte thiene - vuterlick min ofte meer en zyn - v schele parisis
vanden stücke indient ulieden eerweerde
beliefde zoo tordonneren ende zullen de vertoohers hemlieden verbynden heurlieden bergiers
te belasten dat zy alle schaede schuwen zullen ten beste dat doenelick wert omme welcke
redene
supplierende dat ulieden edele beliefvē tzelve statuut naer ulieden discretie te veranderen
ende zult wel doen.

Bailliu, burghmeesters, schepenen ende raeden hebben gout
gehvonden ende gheresolveert dat van nu vort de gonne schaepen houdende ende laetende
vutgaen in troppe zullen
boeten thien schelle parisis van elck schaep by daeghe ende xx schele parisis by nachte
bevonden zynde in schaede van yemant
blyvende tvoorgaende statuut nopende d'andere beesten
in vigeure
actum ter bamesse den xxvjste maerte 1611
Mottin - 1611
gheregistreert ter marge vande statuye vande ackerschaede vande xvij ste maerte 1598

Ter vergaderynghe van bailliu, burghemeesters, schepenen, raeden ende notabelen deser stede
es gheresolveert te doene eene ommstellynghe
ten laste vande generale inzetenen er zelve stede ende jursidictie, vutbrynghende
deen helft vande ommestelling gheconsenteeert upde iiijde maerte ten voorleden jaere xvjc x
ende dat upde zelve voet
omme de pennynghen danof procederende gheemployeert te zyne inde noodighe wercken
vande vaert, overdragen, speyen, calcyde ende andere der stede raekende,



met laste van danof byden tresorier ende
refectiemeesters te doene behoorelicke bewys
ende rekenynghe naer costume
Actum den xxjste maerte xvc xj
de notabelen waren ter zelve verghaderynghe in
ghetale van xiiij.

27 maart 1611 - Het hommelhof op de Werfstraat
- SAP 396

Alzo proces gheresen es tusschen **Jan Moeraert**

–
heescher by verbode ten eener zyde ende
Christiaen Doom - opposant verweerder ter
andere - ter cause van zeker partie van lande
commende van westen ande Werfstraete deser
stede -

wesende eene dreve loopende tusschen tlandt
vanden zelven Doom ende tlant van Charles

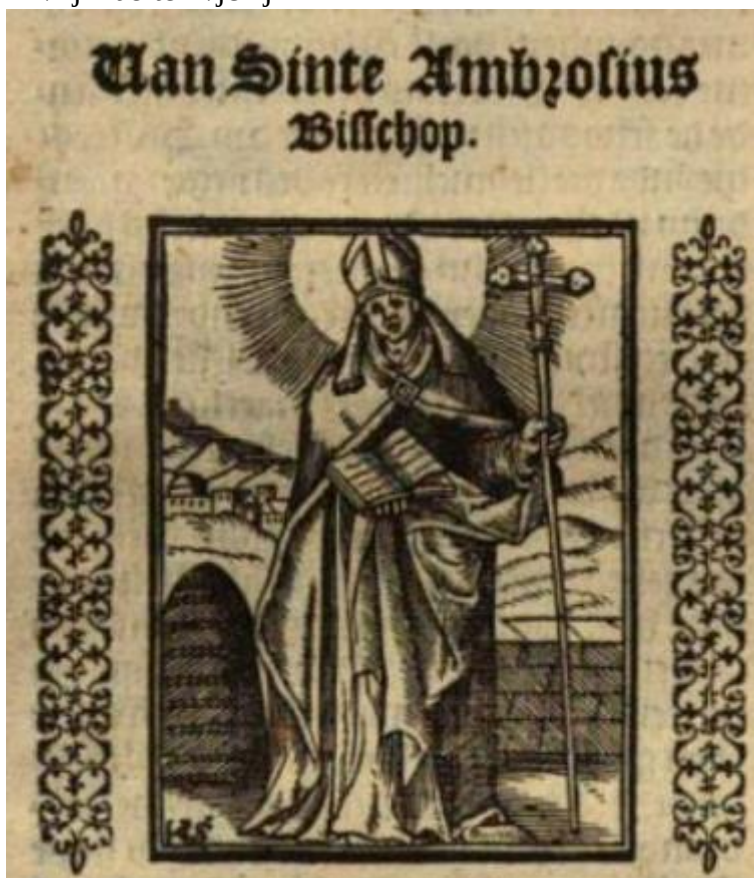
vander Doene vande zelve straete totten hommelhove vanden zelven Moeraert -
de zelve Doom ende Moeraert omme tselve different ende proces af te legghen ende
modereren zyn vereenst ende ghetransigiert -
zoo hier naer volght -
te weten dat de zelve questieuese partie van lande ende dreve in eyghendom ende proprieteit
van nu voort erfvelick toebehoren zal den voornoemden Doom
ende dat den voornoemde Moeraert ter cause van zyn voorseide hommelhof daerover hebben
zal ter eeuwicheyt eenen vrye lydynghe met peerden ende waghene -
omme totten zelven zynen lande te gheraken ten mynste griefve vande voornoemde Doom
ofte ander cause ende actie hebbende an zyn voornoemde lands -
met conditie dat de haghe byden zelve Doom ghestelt tusschen zyn voornoemde landt van
zuuden ende thommelhof vanden voornoemde Moeraert zal aldaer moghen blyven staen zoo
die nu ghestelt es –
dies zal hy Doom den voornoemde Moeraert volghen zes ponden parisis in ghelde ende vj
pond parisis te lyfcoope ende toedien zal hy Doom oock houden tzynen laste een
erfvelycke rente van vj schele ix deniers parisis by jaere –
competerende den disch van Sint Bertins metten achterstellen vandien -
Actum present Frans Diedeman - burghmeester ende Nicolas Tlam – schepene –
den xxvij maerte xvjc elfve

28 maart 1611- Proces tussen Christiaen en Boudewyn Beuten - SAP 396

Alzoo apperent was proces te rysen tusschen **Christiaen Beuten ter eende zyde
ende Boudewyn Beuten** ter ander

ter cause vande handelynhge ende administratie die den zelve Boudeywn ghehadt heeft ande
goede in erfve ende catheelen - den voornoemden Christiaen vervallen ende ghesuccedeert
byden overlyden van zynen vader ende meoder metgaders van houdenesse ende alimentatie
vanden zelve Christiaen opgevoet ten huuse vanden voornoemde Boudewyn –
de zelve Boudewyn ende Christiaen omme de zelve zaeke af te legghen int vriendelicke zyn
by tusschenspreken van lieden met eeren –

van beede de zyden daertoe ghecooren ende ghenomen van tgonne voorschreven ende al dat dander voorschreven voochdie endeadministratie gespendeert totten daghe vanden huywelicke vanden voornomden Christiaen – vereenst ende gheacoordeert inden vormen ende manieren zoo hier naer volcht - te weeten dat de voornomden Bouduyn hem Christiaen zal laten volghen in proprieteit een **bedde ende een ghetauwe** hem toebehoortende - wesende ten huuse vanden zelve Christiaen ende toedien gheven ande zelve Christiaen in ghelde eenen dobbelen ducaet in specie boven eensen ghelycke dobbelen ducaet ofte de weerde vandien in ghelaghe - scheldende den voornoemde Christiaen hem Boudwyn daermede kwyte van alle voordere pretensie die hy ter causen vanden voorschreven voochdie zoude moghen pretenderen nu ende ten eeuwighen daghe ende belovende hem ter ontlastynghe vande zelve Boudwyn danof te kennen vernoucht te cause vande weezerie - voor hem - zyne hoirs ende naercommers Actum present Frans Diedeman - burghmeester vervanghende Jan Fobert - schepene upden xxviii maerte xvjc xj



2 april 1611 – Robert du Flouck krijgt een lening van de gilde van het heilig sacrament - SAP396

Robert du Flouck ende Mayken zyne huusvrouw - comparerende in personen – kennen ende belyden wel ende deuchdelick vercocht t'hebben **Pieter vande Perreboome** als ontfanger vander **ghilde vande Heilighen Sacramente** binnen der kercke van Sinte Bertins deser stede ten proffyte ende behoufve vande zelve ghilde - eene erfvelicke losrente van neghen ponden parisis by jaere – den penninck zeshiene - innegaende den eersten eersten lauwe xvjc xj laetsleden - wanof teerste jaer vallen ende verschynen zal den eersten

januari int jaer xvjc twaelfve ende zoo voorts van jaere te jaere totter effectieve lossinghe vand diere – die zal moghen gheschieden tallen tyden alst de vercoopers ofte andere cause ende actie hebbende vande naervolghende hypotheque goet dyncken sal – midts uplegghende teenderwerf de somme van twaelf ponden grooten over tcaptiael vande voorschreven rente byde vercoopers vande voorseide renten byder vercoopers thaerlieden contentemente ontfanghen metten verlopen van diere totten daeghe vande zelve lossinghe in goeden en de ghepermitteerden ghelde - Verbyndende daerinne twee huusen ende erfven staende ende ligghende upde oostzyde vande Yperstraete bynnen deser stede – paelende van noorden ande erfve van Pauwels Cauchi - van oosten Willem de Rycke ende van zuden ... *niet ingevuld*

groot lvij -tich roeden - voor desen belast de voorseide gheheele erfve ende het een huus daerop staende ter noortzyde vande zelve erfve -
in eenen rente van twaelf ponden parisis tsjaers losselick - den penninck xvj - ten proffyte van Andries Rebault ende het ander huus staende upde zuutzyde van de zelve gront metter erfve daermede gaende in een staende zeker van vyfentwyntigh ponden grooten ten proffyte van Jan de Schottere

Item een hommelhof - groot een ghemet ofte daerontrent - ligghende upden coutere aboutterende van oosten den zelve coutere - van westen ende van zuuden de vyverbeeke ende van noorden Willem de Rycke belast voor desen met twee ghemeten preter een vierendeel hommelhof -

ligghendee upt streckstraetgen in eene rente van vier ponden thien schellinghen grooten by jaere jehgens Jacques van Renynghe ende dat met

innynghen naer costume

Actum den ijde april xvjc xj - present
Frans Diedeman - burghmeester ende
Frans Folcke - schepene vervanghende
Andries Makeblyde - burghmeester -
Willem Floor ende Jan Robert schepenen

Sint Joris – 23 april

8 april 1611 – Guillaume Floor huwde met de dochter van Loys Makeblyde –
erfenis - SAP 396



Compareerde in persooen **Guillaume Floor als vader ende vraemvoocht van Christyne ende Pieter** zyne kynderen gheprocreert by jonckvrauwe **Catheryne Makeblyde** zyne eerste huusvrauwe ende **Andries Makeblyde** insghelicx voocht vande voornoemde Christine ende Pieter -
met adveue ende aggreatie van **Frans Diedeman** uppervoocht vande weezen ten desen present
ende verkenden inde voorseide qualteyt – schuldich te zyne an Jonckvrauwe Maria

Wael - grootmoeder vander voornoemde kynderen - wedewe ende blyffveghe ten sterfhuuse van dheer **Loys Makeblyde** eenen losrente an xxv pond grooten tsjaers - den penninck zesthiene –
de voornoemde jonckvrauwe Maria Wael ten desen present ende de zelve rente accepterende - wanof teerste jaer vallen ende verschynen zal te kersmesse eerstcommende vanden jegenwoordighe jaere xvjc elfve -
ende zo voors van jaere te jaere - eeuwelick end erfvelick ghedeurende -
emmers totter lossynghe van diere ende dat in vergheldynghe ende respecte vande goedynghen die de voornoemde jonckvrauwe Maria heeft laeten verdeelen ende haelen by haer kynderen ende kynders kynderen –
mits hebbende op elck hooft ende aeldynghe ghelycke rente –

volghende de contracte - uptcoopynghe - transsactie wettelick ghepasseert opden xxix de december xvj thiene -
 belovende zy comparanten inde zelve qualiteyt jaerlicx betaelynghe ten valdaeghe te doen gheschieden op tverbant van hemlieden persoons ende goederen vande voornoemde weesen - present ende toecommende –
 ter heerlicke executie ende tot brede verzeckertheyt
 zo verbynden zy daer inne voor speciaele zeker
 een behuude hofstede ligghende inden **Oosthouck** aldaer **Andries Gerrebout** presentelick woont met dertich ghemeten landts daerontrent ligghende - al meest al teen an tander in diversche sticken onder booghaert - meers ende zaylanden metten westhende up de Brugghestraete - toostende de zaylanden van Clays van de Ameele in conformiteyt vande partyen met listen, canten ende aboutten in tdeelot vande voorseide weesen ghementioneert - zuuver goet end onbelast -
 Item noch vichtien ghemeten elstlandt - erfve ende catehelen ligghende in diversche partijen inden Oosthouck - insghelicx by den zelve deellot met listen, canten ende aboutten breder verclaertst omme by faulte van betaelynghe ten valdaeghe daerup by de voornoemde wedewe ende blyfvege te verhaeleen ende recoueren tachterheit van diere tzy by voetstellynghe upden gront oft saississement upden ghevalen landspacht -
 zo upden taillien vande elsten als andersins upde ghelders van den jeghenwoordighe renten by heerlicke executie - zo de voornoemde wedewe te rade wert -
 zonder dat deene actie dander dooden ofte prejudicieren zal -
 dien volghende hebben wy burghmeesters ende schepenen onderschreven de verkenders van deze renten inde voorseide qualiteyt in 't inhouden ende tonderhouden van tgonne voorschreven ghecondemneert
 Actum present Frans Diedeman - burchmeester - Frans Keerne - Loys vande Goosteene vervanghende Jan Fobert ende Jacques Floor schepenen
 upden viijde april xvjc xj

9 april 1611 - Erfenis familie Makeblyde - SAP 365
--

Compareerden in persone **Andries Makeblyde ende jonckvrouwe Johnna Capoens** zyne huusvrouwe - verkennende ende belydende wel ende deuchdelick schuldich te zyne ende te gheldene ten behoufve – oorboir ende proffyte vande jonckvrouwe **Maria Wael** - weduwe van dheer **Loys makebyde** - haerlieden moeder -
 eene erfvelicke losrente van vyfentwyntich ponden grooten by jaere - den pennynck zesthiene - byde zelve wedewe ten desen present gheaccepteert – inneghegaen te kersmesse xvjc thiene - wanof teerste jaer verschynen zal ten ghelycke termyn zesthien hondert elfve ende alzoo voorts eeuwelick ende erfvelick ghedeurend emmers totter lossynghe van diere ende dat in recompensie ende ten respecte van haere goederen die zou heeft laeten verdeelen ende afhaelen by haer kynderen -
 mitz heffende op elck van haere aeldynghen ghelycke rente –
 volghende den contracte - vutcoop ende accoorde – wettelicke ghepasseert upden xxix december xvjc thiene -
 belovende zy comparanten de voorschreven rente van xxv pond grooten tsjaers jaerlicx te betaelen ten valdaeghe up tverband van hemlieders persoons ende goet –
 present ende toecommende - ter heerlicke executie –
 speciaelick tot verzeckerheyte van desen daerinne verbyndende in rechten zeker eene behuude hoofstede ligghende inde Gasthuusstraete -
 groot van lande metten hommelhove ligghende achter den boomgaerd –
 twee ghemeten en half -

streckende van vooren te straete -
 achterwaerts over de beke ende over **tMechelstraetgen** -
 jeghens tleen van meester Andries de Buckere -
 van oosten de dreve van Corneles Pierens ende Boudewyn Oudegherste -
 van westen de Potterstraete
 met alle de groene ende drooghe catheelen daerup staende
 Item een behuude hofstede - groot van lande xxvj ghemeten twee linnen ende L roeden
 ligghende in diversche sticken meerst al teen an tandere - inde Eeckhouck ende Hypshouck
 aldaer Andries Houvenaeghele presentelick woont al conform de letteren by deellote
 met lysten, canten ende aboutten ghespecifieert -
 al zuuwer goet ende onbelast -
 omme by faulte van betaelynghe ten valdaeghe daerup te verhaelen ende te commen de
 tachterheyt - tzy by voetstellynghe up de grondt ofte saississement op de ghevalen
 landspacht ofte andersins opde ghelders by heerlicke executie zoo zou te raede wert -
 zonder dat geene actie dander prejudiceren zal ofte dooden -
 dien volghende hebben wy burghmeesters ende schepenen onderschreven -



de voornoemde eerste
 comparanten ghelders van dese
 jeghenwoordighe rente in
 tinhouden ende onder houden
 van tgonne voorschreven
 ghecondemneert -
 ende condemneren by desen -
 Actum present Frans Diedeman
 - burghmeester - Frans Keerne -
 Guillaume Floor - Loys vande
 Goosteene vervanghende Jan
 Fobert schepenen
 opden vijijste april xvjc elfve

9 april – Erfenis van Loys
 Makeblyde – Pieter Makeblyde
 en Maria Moenen - SAP396

Compareerde insghelick in
 persone meester **Pieter
 Makeblyde ende Jonckvrauwe
 Maria Moenen** zyne wettelicke
 huusvrauwe -
**Jan Makeblyde
 ende Pieter vande Peereboome**
 met joncvrauwe **Maria
 Makeblyde** zyne huusvrauwe

de welcke elck respectivelick
 verkent ende beleden hebben - verkennen ende belyden by desen - elck by zonderen
 schuldich te zynen ende te gheldene de voornoemde jonckvrauwe **Maria Waels** - wedewe
 van dheer Loys Maekeblyde - haerlieden moeder -
 in recompentie ende vergheldynghe als byde twee voorgaende wettelycke kennessen
 breder ghespecifieert es -

eene erfvelicke losrente van xxv pond grooten by jaere vutbrynghende tsaemen voor de voorschreven drie hoofden lxxxv pond grooten by jaere - vallende te kersmesse in elck jaer up verbant van haerlieden persoons ende goedynghen - present ende toecomme - ter heerlicke executie - verbyndende daerinne speciaelick ende by voorme van hypotheque - de voornoemde comparanten ende al vooren den voornoemde meester Pieter Makeblyde ende zyne huusvrauwe – een behuude hofstede ligghende inden **Haghebaerthouck** - groot van lande vichtien ghemeten twee lynnē ende xxij roeden met alle droghe ende groene catheelen daerup staende - ligghende van oosten ande Meessenstraete neffens deser stede - jeghenwoordelick in pachte ghehoduē by Jan van Zuutkercke Item xvij ghemeten onder zaylant ende mersch ligghende inden **Edewaerthouck** by diversche persoonen ghebruckt - alles gheleghet conforme den deellote vande voornoemde meester Pieter vander Goede - hem anneghedeelt ten sterfhuuse vande voornoemde heer Loys Makeblyde zynen vader ende de voornoemde Jan Makeblyde eene behuude hofstede ligghende inden Oosthouck ande Brugghestrate daer Symon Bey presentelick up woont - met ale groene ende drooghe cathelen daerup staende – consistierende de zelve hofstede in verscheeden partijen van lande - 't saemen utbrynghende xlv ghemeten twee lynnē ende tweeendertich roeden - breeder ghementineert byde deellote vande voornoemde Jan met lysten, canten ende abtoutten. Ende den voornoemde **Pieter van de Peereboome ende zyne huusvrauwe** – eerst eenen behuude hofstede ligghende inden **Eeckhouck** deser jurisdictie - daer Jan van Houcke by pachte up woont - groot van lande onder ghers, meersch - zaeylanden neghenentwyntich ghemeten -conforme t'inhouden vande deellot vande zelve Peerebome Item vier ghemeten ene half x roenden landts inde **Peezelhouck** - in pachte ghehouden by Rogier vande Fontaine in twee parcheelen - teerste groot twee ghemeten preter x roeden - steckende metten zuuthende upde Leverstraete - tnoorthende an tlant van Gheleyn Staelen - van zuuden de wedewe Jan Datin ende van noorden jeghensde rosier toebehoorende den heer - ende het tweede percheel - groot twee ghemeten ende half ende xx roeden - aboutterende van oosten de voornoemde straete - van noorden Willem Cortemer - van zuuden waterloop ende van noorden den meulewal - omme by faulte van betaelynghe te valdaeghe byden voornoemde wedewe ende blyfveghe daerup te verhaelenende recouvreren de verlopen ende achterstellen van elck voorschreven rente - tzy by voetstellynghe upden gront ofte saississement upde ghevalen landspachten - zoo de voornoemde wedewe zonder dat deene actie dandere prejudicideren zal - dien volghende hebben wy burghmeesters ende schepenen onderscheven de verkenders van dese rente int inhouden ende onderhout van tgonne voorschreven – ghecondemneert ende condemnē by desen Actum present Andries Makeblyde - Frans Diedeman burghmeesters - Guillaume Floor - Frans Keerne ende Loys vande Goosteene - schepenen den viij april xvc xj

13 april 1611 – De vrije jaarmarkt en zijn dieven - SAP 119a - nummer 61
--

Frans Proost landsman, wonende inde prochie van Oudenburg - oudt 48 jaeeren ofte daerontrent - gheleedt ende geexamineert tenverzoucke ende beleede vanden bailliu causa officij - zecht ende affirmeert by eede warachtich te zyne , dat alzoo hy deposant hedent xijde april 1611 was inde beestemarct deser stede tusschen x ende xj euren - zeker vrouwe den deposant onbekent zeide jeghens hem deposant - vrient men neemt uwe beurse af -

twelcke hoorende den deposant tastende naer **zynen snapsack**, bevont dat hy zijn zacxken daerinne zyn ghelt was quite was
 ziende voor hem staene zekeren jonckman vande oude van xx jaeren ofte daerontrent - in sdeposants jugement - welcke jonckman tzelve zacken metten ghelde liet vallen
 vut zijn handt ter aerde ten ansiene vanden deposant ende veele andere persoonen hem onbekent waerinne was thien ponden ij schele paris is welck zacxken ende ghelt den deposant upnam, grypente den zelve jonckman byden rock -
 den welcken hy ghelevert heeft in handen vanden voornoemden bailliu - die den zelve jonckman terstont in vanghenesse gheleet heeft
 Actum present Frans Diedeman - burghmeester ende Ghelein van Elslande schepenen den xijde april 1611



Nicolaïs Parent -landsman woonende onder dese jurisdictie - oudt xlij jaeren ofte daerontrent -
 zecht ende affirmeert by eede dat hy de voornoemde jonckman ghevanghene heeft ghesien laeten vallen
 vu zyne handen ter aerde zeker beurse ofte zacxken ter voornoemde plaetse ende eure - die welcke de voorseyde ghetuyghen upnam
 Welcke ghetuyghen de zelve ghevanghen wechloopende volchde ende achter haelde ende greep hem vaste - welcke jonckman daernaer in vanghenesse ghelaeten es gheweest danof niet verders wetende
 sluyt zijne depositie
 actum ten daghe ende presentie alsvooren.

De voorseyde ghevanghene ghenaemt **Luc Bochutt** - oudt xvij jaren ofte daerontrent -

gheboren van Calais - brodurewerker van zynen style - zoo hy zecht - ghevraecht ende gheexamineert zynde upt inhouden vande voorseyde depositien van de bailliu annegezecht ende
 zecht ende verclaert warachtich te zyne dat hy den eersten dach vande vrie jaermaerct deser stede hier ghearriveert es commende van Antwerpen hebbende als zynen styl voorseyde gheleert ende ghedaen met eenen Guillaume Vaillant inde Camerstraet den tyt van acht jaeren continuelick, niet kunnende nochtans de vlamsche nocte Brabantsche tale spreken - de heescher nietmin wel verstaende ende
 ende ghevraecht hoe hy de zelve tale binnen zoo veele jaeren neit gheleert en heeft, zecht voor andwoorde dat het meest al Walen waren die met hem den zelve styl deden ende dat de vlamingen ofte brabanters zulcx als was zyn voornomden meestere de walsche tale wel kenden ende de zelve jeghens hem gebruycten
 zecht tanden dat zyne intentie was zyn wech te nemen naer Calais omme zyn broeder te gaen bezien ghenaemt Guillaume Bochuet schipper ende van daer weeromme naer Antwerpen te keren ende rakende tafnemen ende laten vallen vande beruse ofte zacken met ghelde hem voornoemde depositien daermet
 zecht dat hy danof niet en weet ende daerinne niet beschuldicht te zyne - welis waer - zo hy zecht - dat zekeren landsman hetzelfde anzeide ende ghevraecht waeromme hy voor de zelve landsman liep -

zecht oock tzelve onwarachtich te zyne kennende niet min dat de zelve lantsman hem annezeghende dat hy zyne beurse ghenomen hadde - hem vast hielt ende dat hy hem in vanghenesse zoude leeden
waertoe commende de bailliu voor den verroopen den voornoemde landsman hem gheleevert in zynen handen
aldus gheexamineert ende gheeknt opden xixste april 1611

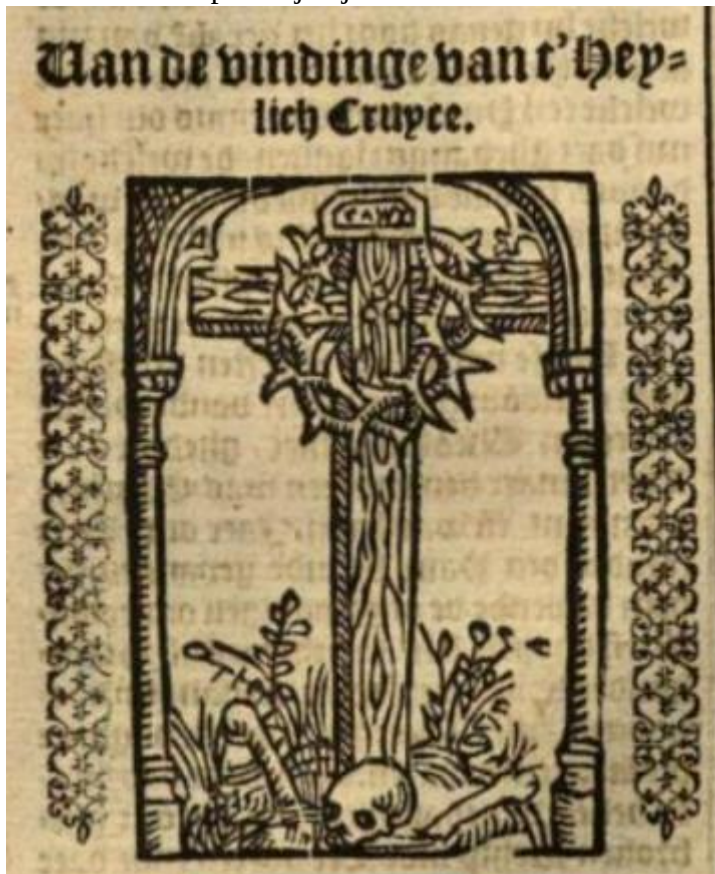
Den voornoemde **Luc Bochet** andermael ghevraecht ende gheexamineert zynde persistueert by zijn voorgaenden verclaers

Anthoine del Mare filius Frans - ghebooren van Ryssele - oudt xiiij jaren ofte daerontrent - ghevanghene - ghevraecht upden anzech vanden bailliu
zecht dat hy es **pasementier van zynen style** dat hy gheleert heeft van zynen vader inde straete ghenamt la rue des malades inde zelve stadt -
zynde van daer ghecommen inde rassche- heilighe dach
laetsteleden - hebbende tsydert zyn broot ghebeden
zynde hier ghearriveert den tweeden dach vande vrye jaermarkt laetstleden ende alzo den voornomde bailliu hem annegande dat hy ten zelve daghe ghesneden heeft den beurse vande huusvrouwe vanden greffier van Hondtschote - zecht dat hy daerof niet en weet
ende veel min dat hy daerinne zoude beschuldicht zyn - zegghende niet min warachtich te zyne datmen hem tzelve in de markt annegande nemaer ten grooten onghelycke
aldus gheexamineert ende ghekent den xix april 1611

De voornoemde **Anthoine del Mar** andermael gheexamineert opden xxvjste april 1611 heeft ghekent dat hy de beurse vande huusvrouwe vanden greffier van Honschoote ghesneden heeft ende dat hy tselve deede deur inductie ende raed van een joncxken van Lannoy by name **Philippe de Lannoy** -
die hy ghevonden heeft binder stede van Belle ende metten zelven alhier ghearriveert opden tweeden dach vande vrye jaermaert - als wanneer de voorseide Anthoine de voornoemde beurse ghesneden heeft ende midsdien biddende om gratie
voorts ghevraecht als hy noyt meer in handen van officie gheweest is - zecht dat neen nemaer heeft tanderen tyden, vluchtich gheweest van thuus van zynen vader ende misdien gheloopen als vagabond
zecht toedien dat den voornoemde Philippe de Lannoy tanderen tyden vinder stede van Ryssele ghevangne heyft gheweest ende alder ghesustiguert ende ghebrantmarkt omme kerkedieft

Jaecques Dumont filius Jacques gheboren by Ryssele - oudt xvij jaren - ghevanghen - gheleet ende gheexamineert - zecht dat hy gheen styl oft ambacht en ken - garende zyn broot ende daerby levende zoo hy ghedaen heeft tzydert de doot van zynen vader ende moeder ghestorven
voor Oostende wesende in dienste militaire - kennende dat hy gheweest heeft inde markt deser stede den tweeden dach van voorleden jaermarkt zodner yemant eenich onghelick ghedaen t'hebbene wesende niet min warachtich dat hy ontrent den avont ten zelven daghe ghecommen zynde opt keurchhof van Ste. Bertins aldaer ghevonden heeft twee jonckmans ende an hem Jaecques verzechten dat hy eenen manshoet ende een vrouwenhoeken - die zy hadden - zoude willen vercoopen ende hemlieden tghelt danof commende byrghen -
zegghende dat hy danaf zoude nemen zulck
als hy daervooren zoude kynnen crughen zonder eenighe prys te denumeren

twelcke hy Jacques anneghenomen heeft te doene, hebben overzulcx de zelve vercocht an zekeren hoetvercooper - voor de somme van xxij stuvers danof hy ontfanck xiiij stuvers ende des anderen daechs ghande omme tsurplus vanden ghelde - en heeft tzelve niet kunnen ontfanen - vutdien dat den cooper hem zeide daat het ghestolen goet was waertoe commende de dienaeren wiert hy Jaecques by hemlieden ghevanghen - zegghende dat hy de xiiij stuvers voorschreven ghegheven heeft de voornoemde jonckmans opt voorseide kerckhof ten daghe dat hy die ontfanghen hebbende zonder danof eenich proffyt ghehadt thebbene actum den xix april xvjc xj



De voorseide Jacques andermael gheexamineert den bailliu hem anzegghende dat hy ghehaempt was **Jacques Du Pla** ende niet Dumont ende hem daerop ghevraecht zynde - dat jae - dat zynen toename es Du Pla filius Jaecques - ghebooren van Ryssel ende dat noch zynen moeder in levende lyfve es, woonende binnen Ryssel - haer benerende met vrouwen te bewaeren in kynsbedde ende dat hy noch by zyne moeder was te passchen lastleeden ende van daer ghescheeden zynde heeft gheloopen vaghebond vand deen steede in dander - bedelende zyn broot, - hanterende middelydt quaet gheselschap ende ghevraecht waeromme hy eene contraire name ghezeyt hadde, zecht dat hy tzelve deede om dat zyne moeder van zyn

vanghen gheen rappoort noch advertensie hebben en zoude vorts noch ghevraecht als hy niet gheholpen en heeft met dander inde vanghenesse force te doenen omme te gheraeken vut vanghenesse, ten welcken effect zy de gharolle ghebroken hadde ende van onder ontgraeft ende eenen van de zele ghevanghen vut de zelve gharole was enede bezych om een ander gat te breeken inden steen meur, zeght hy Jaecques du Pla dat hy gheholpen heyft int breeken vande zelve gaeten ende dat hy met andere alle force ghedaen hebben omme daer vut te gheraeken, tghonne zeere haest zoude gheschiedt hebben - ne hadde gheweest dat de scipier tzelve ghewaere was, kennende boven dien dat hy ghefrequiteert heeft met Philippe ende Jan de Lannoy ende dat hy met hemlyeden ende met meer andere te voorseide vrye jaermaerct ghedroncken heeft ten huuse van Jacques Verschoote.

Den voornoemde Jaecques andermael gheleet ende gheexamineert zynde zecht dat zyn moedere als noch heeft woonen tot Ryssele

haer benerende met vrouwen te achterwaeren gheenaemt **Margriete Deshuire** deweckle zynen moeder hy kent veele droufheit anne ghedaen ende altyts zeere onghewoorzaam gheweest t'hebbene, hebbende zyne cleeren vercocht omme ghelt t'hebbene ende tzelve te verdryncken - zynde van haer ghescheeden buuten haere wete ende ghetrocken naer **Sint Jaecques in Galicien** over iiij jaren ende van der ghekeert zynde binnen vij maenden daernaer es andermael tzynen moeder s huuste ghegaen doende den styl van trypewerck - een jaer ofte darontrent - zynde andermael van zyne moeder ghescheiden zonder haer consent ende buuten haere wille hebbende langhen tyt daernaer gheloopen achter lande ende zyn broot ghebeden zonder eenighen styl te doen - hebbende middelertyt noch ten huuse van zyn moeder gheweest ende van daer vertrocken ende zyn broot ghebedelt alsvooren.

Den voornoemde Jacques zecht bet vorts dat de voornoemde personen die hem de manshoet ghegheven hebben omme te vercoopen gheenaemt zyn Philippe ende Jan de Lannoy ende den andere persoon niet kennende zyn toename - de welcke hy ghekent heeft over vijf jaren ofte daerontrent hebbende over zulcx de voornoemde Jan de Lannoy zien gheselen tot Ryssele up de marct wel wetende dat de voornoemde Philippe aldaer ghevangen heeft gheweest - zulcx dat hy Jaecques wel wiste dat het dieven waeren ende dat zy den lieutenant vande provoost van Ryssele ende zyne dienaeren gherestitueert hebben eene halve myle buuten Ryssele inde prochie van Hellem, hebbende de zelve Philippe complice hem Jacques oock te kennen ghegheven dat de voornoemde hoets by hemlieden ghestolen waren ende dat naerdien hy die vercocht hadde actum in camere den xxixde april 1611

Examen wettelick ghedaen ten verzoucke vande bailliu causa officij upden xiiijde april 1611

Clarette de Maryn - de weduwe van Michiel Murdesoif - ghebooren van Hesdin - ghevraecht ende ghexamineert upde anzech vanden bailliu - zecht ende verclaert dat zy ghewone es haer te beneeren met twynghelen van vlasse ende dat zy tzydert ougst laetsleden gheen werck en heeft ghedaen hebbende tzydert de zelve tyt haer broot ghebeden van d'een prochie ende stede in andere niets wetende te zegghen och namen de plaetsen daer zy van te vooren gheweest heeft ende zecht dat zy gheene kennesse en heeft ander jonghe lieden jeghenwoordelick alhier ghevanghen, nemaer wel an eene vrouwe oock ghevanghen zynde wesende haere schoonzustere gheenaemt Margriete, weduwe van Loys Meurdesoif ende ghevraecht waer zy dat messe onder haer bevonden, ghehad heeft zecht datse het eens ghecocht heeft over xiiij daghen jeghens zekere Clais, jonckman, niet wetende in wat stede ofte plaetse - ten pryse van vj schele ende raekende t'andere en weet niet te zegghen hoe zij daeranne gherocht es - hebbende daernaer gheseit dat het eene haere schoonzuster Margreite toebehoorde - ontkennende nochtans de zelve ghestolen t'hebbende - zecht oock dat zy als ghisteren naer de noene by St. Bertins kercke niet ghezeten en heeft ende dat zy oock niet en kent de ghevanghene die byden ampman als ghisteren ghevolcht was ende die int zelve vervolgh zyn hoet abandoneerde ende des ghevanghen wiert int boomgaerdeken van Cornelis Pieren actum ten daghe voorseit

Margriete Keseme huusvrauwe van Chaerle Olyt - gheboren van Hesdin, ghevraecht ende gheexamineert als vooren

verclaert dat zy over een maent ofte daerontrent ghelegghen es van kynde int gasthuus deser stede

niet wetende waer haeren man presentelick es - hebbende haer verlaeten over vij weken, wesende hadtwerckere van zynen style ende met de voornoemde Margriete ghehuywet in Vranckerycke over thien maenden - niet wetende in wat prochie -

Garende haer broot van plaetse tot plaetse ende d'een stede inde andere - zecht oock dat de voornoemde Clarette es de weduwe van Michiel Meurdesoif ende haer schoonsustere - de welcke zy ghevonden heeft te Cortrycke, zynde als ghisteren tsamen ghecommen binnen dese stede -

Gheene kennesse hebbende ande jonghe lieden alhier presentelick ghevanghen, niet hebbende ghezien noch oock gheweten dat den zelve Clarette eenich mes ofte messen met haer hadde van ghisteren als de zelve byden bailliu haer afghenomen waren, als gheene onder haer ghezien hebbende ghedeurende den tyt dat zy by elcanderen gheweest hebben ende oock dat gheene van de zelve twee messen heur toe te behooren actum ten daghe als vooren

Ghehoort den heesch ende calainghe ten laste van Margriete Keseneghe maect burghmeesters ende schepenen ordonneren de zelve te vertrecken buuten dese stede ende jurisdictie binnen zonneshyne - verbindende haer daerinne te commen binnen den tyt van twee jaren up arbitraire correctie

ghepronunchiert den xix april 1611

De voornoemde **Clarette** andermael ghevraecht ende gheexamineert inde presentie van de voornoemde Margriete haere schoonzuster ende naemlick op dat zy te voornoemde gheseit heeft dat eene van de voornoemde messen de zelve Margriete toebehoorde

zegghende zelve Margriete de contrarie in haere presentie - twelcke de zelve Clarette hoorende zeide dat zy tzelve mes ghevonden heeft in de haeren ende douck van haerlieden voornoemde schoonzustere - zegghende de voornoemde Margriete danof niet te weten.

de voornoemde Clarette andermael gheexamineert zynde - zecht dat zy te Gorghe ter laetsten vrye jaermaect al ghevanghen heeft gheweest ende

ghepilariseert ende ghebannen - niet wetende voor hoe langhe - ende dat zonder eenighe oorzaken - zecht oock zy achter lande ghelopen ende

vleeschelicke conversatie ghehadt heeft met zekeren joncman ghehaemt Toussain

Niet wetende hoe langhe, nopende de brake vande gaele in de vanghenesse ghedaen - zecht daerinne niet beschuldicht te zyne

ende dat tzelve ghedaen es gheweest

by de gonne die inde zelve geole waren ende dat Anthoine de Latre vut de zelve geole ghecommen zynde, vutghetrocken heeft eenighe bricken inde muer vande ganck onder de venstere commende ter straete omme daerdeure vut vanghenesse te gheraeken

actum in schepencamere xxix april 1611

Anthoine de Latre filius Andries gheboren van Sannqatte boven Monstreuil -

jonckman - oudt xxj jaren, schoelappere van zynen style -

ghevraecht als vooren - zecht dat hy gaet van een prochie inde dandere doende dezelve style ende oock biddende tusschemaels zyn broot

zonder eenighe fixe residentie ghehouden t'hebbene binnen iij jaren herrewaert -

hebbende den selve styl daer te vooren ghedaen ende gheleert inde stede van Atrecht met eenen Anthoine Passetout, schoelappere wonde in Gité - zecht dat hy hier als ghisteren ghecommen es passerende ende nemende zyn wech in Cassele omme werck te zoucken - zecht oock dat hy de voornoemde twee vrouwen niet en kent noch oock d'andere ghevangen ende ghevraecht waeromme dat hy wech liep als hy byden ampman toeghesproken was ende inde beke spronck - menende hem te salveren - verlatende ende afsmytende zyne hote die hy op zynen rugghe hadde ende want gheene redene te allegieren ende ghevraecht waerof dat ghesproten ende gheprecendeert zyn de teekens die hy heeft op de rechte zyde van zyne rugghe upt schouderslaet zecht dat hy **te Leiden in Hollant** ghevangen, ghegheselt ende publyckelick opde marct op zyne rugghe gheteekent heeft gheweest met een branden yzere, ende dat ter cause dat hy met andere twee jonghe lieden ghevangen wiert die ondercoussen ende laeken ghestolen hadden, zegghende nochtans dat hy inde zelve dieverien niet belast en was twelcke gheleden es eene jaere ofte daerontrent - hebben tzydert achter lande zun voornoemde styl ghedaen ende zyn broot ghebeden zoo voorseyt es - zonder erghens eenighe fixe residentie te houden - ontkende tsurplus vande anzech vanden voornoemde bailliu ende zegghende noynt meer in handen van justitie gheweest t'hebbene actum ten jaere ende daeghe voornoemd.

Jan Fobert ende Jaecques Floor, schepenen ten verzoucke vanden bailliu, visitatie ghedaen ehbbende inde vanghenesse deser stede - hebben bevonden dat inde geole aldaer staende beneden ghebrocken was int planckiet inden westhouck - een gat ende dat d'aerde daeronder vutghegraven was ende daerneffens ghebroken ende vutghehaelt de voetynghe vande zelve geole, groot ghenomen omme een mensche daerdeur te gheraken ende daernaer de voroschreven ghevangen ende namelick Anthçine de Lattre, Jaecques du mont ende Luc Bocayniet, die inde zelve geole gheweest hadden ten tyde dat er zelve braeke ghebeurde, daerop ghevraecht zynde in vanghenesse, hebben beleden de zelve brake ghezaemdelick ghecommitteert t'hebben met voorgaende conspiratie ende intentie van by dien middele vut de vanghenesse te gheraken - waermede zy langhen tyt bezich gheweest hebben, ghebruyckende daertoe eecken fasceelen ende bin dat zy daermede bezich waren - riepen hooghe ende overluyt '**à boire**' om datmen tgheruchte niet hooren en zoude welcke braeke gheschiet es upden xxiiijste april 1611 ende wiert ontdeckt by Jan Gonael, cipier, ontrent den ix euren inden avont ten zelve daghe actum den xxvste april voornoemd

Anthoine de Lattre andermael ghyeexamineert zynde ende namelick upden teekenen die hy heeft up zyn rechteren schoudere - zecht dat hy maer eens gheteekent heeft gheweest te weten tot Leiden zoo by zyn voorgaende verclaers ende examen ghezeit is ende ghevraecht opde vanghenesse brake by hem ende zyne complicen ghecommitteert - zecht dat zy 't sondaeghs wesende xxiiijde april 1611 begonst hebben van smerghens t'planckiet vande geole op te breken, ghebruyckende daertoe fasceelen ende daernaer vuthalende de aerde ende brekende een gat in de voerynghe, waerdeure den voornomden Anthoine ghecroopen zynde ende vooren commende inden ganck heeft ontrent den ix euren inden avont ten zelven daeghe een gat beginnen maken onder de venstere commende ter straete daertoe gheene instrumenten ghebruyckende nemaer doende tzelve met zyne

handen waertoe Jan Gonael ghecommen zynde - heeft hem zyn voornoemde werck ende vutbrake belet ende es de voornomden Anthoine deur tvoorvomede gat inde geole ghecroopen zecht oock dtt hy heeft een styfvadere die zyne moeder in huywelicke ghehadt heeft ghenaemt Morand Provost woonende tot Duynkercke wesende merssenier van zynen style actum in schepencamere den xxix april 1611

Anthoine del Maere filius Franchois - ghevanghene verweerder - jeghens den bailliu causa officij heescher

Ghehoort by burchmeesters ende schepenen den heesch ende calaine verbalick ghemackt byden bailliu causa officij, heescher jeghens ende ten laste van Anthoine del Maere, ghevanghen verweerder ende ghesien texamen vanden zelven verweerder ende zyne volontaire belydynghe ende kennesse daer by ghedreghen, belydende dat hy Anthoine opden tweeden vrye jaermaert deser steede alhier ghearriveert zynde, heift ghesneeden de beurse vande huusvrouw vanden greffier van Honschoote tzelve snusterlick - *wegnemen van kleinigheden* - doende mitz de beurse was onder haeren rock, belydende toedien dat hy Anthoine, passementier, was van synen style - ghebooren van Ryssele ende dat hy over drye weeken fugityf es gheweest van thuis van zynen vader woonende bynnen Ryssele ende tzydert zyn vertreck vaghebonde ghelooopen ende ghehanteert quaet gheselschap - oock mede ghefrequenteert met eenen Philippe de Lannoy die tanderen tyden binde steede van Ryssele ghegheselt heeft gheweest alle tweclke byden voorseide Anthoine ghecommiteert es in contraventie vande placaten van haerlyeden hoocheeden waer by tzelve sterckelick verbooden ende gheinterdiceert es ende op als gheledt burchmeesters endde schepenen recht doende ter maynghe vanden voorseide bailliu, huerliden wettelicke maenheer - den zelven verweerder compaererende inghebannen vierschaere - biddende om gratie hem submitterende inde sententie vanden juge waerinne den heescher hem ghedraecht - den volghende hebben de voorseide buchmeesters ende schepenen ordonnerren de verweerder te vertrecken buuten stede ende jurisdictie verbiedende hem daer inne te commen binnen den tydt van eenen jaere op arbitraire correctie condemptnerende vots den zelven verwerder godt ende justicie verghevenesse te bidden ende oock zynen vader hier present, belovende schielycx nimmermeer meer te doene ende vorts inde boete van vj pont parisis ande heere, metghaeters in lx pond parisis te bedeele de twee deelen ten proffytte vande kercke van St. Bertens ende tander deel de ghemeen armen ende vorts in de costen ende mysen van justitice voor slakynghe van vanghenesse actum xxvj april 1611

16 mei 1611 – ‘De Croone int Pamele’ verkocht - Halmen
--

Jaecques Wydoot heeft ghecocht jeghens **Gylles Buuck filius Maillart** ende jeghens zyne huysvrouw, tzeste deel van eenen huus ende herberghe **ghenaempt de Croone** jeghens over **de oude bestenmart** deser stede, **int Pamele**, mortelvast, naghelvast ende cavelvast, metsghaeters tseste deel vander erfve groot een half ghemet ende twee roeden daer mede ghaende,

streckende de gheheele erfve an zuuden op de voornoemde bestemart,
 van noorden de vullebeeke,
 van oosten Dieryck Spetebroot ende de aeldynghen van Matthys Loy,
 van westen wijlent Andries Gillis modo Jan van Goesteene
 heeft als van ouden tyden met coutterente anden temporeel heere deser stede
 Vorts zuuver goet
 ende dit al ome de somme van vierthien ponden grooten vlamsch
 te betaelen thien gouden grooten te baefmesse eerstcommende
 ende de eersten vijf ponden grooten te baefmesse daer naer inden jaere 1612,
 vorts ghegheven te godtspennynck ij schele,
 item vi pond te lyfcoope,
 dannoff de xde groote es tscoopers last ende de vier pont moet de coop verschult –
 behoudens daarvan betalynghe van elck payment ten ghegheven termyn werdt tzelve
 payment dus met tscoopers laste
 aldus ghehalmpt over erfve
 dach ende daete voorschreven, te weeten xij mey 1611

13 april 1611 – Een paard gekocht - Renten – SAP 396

Compareerde in persone **Jan Verhuusele** – kent wel ende deuchdelick ghecocht te hebben
 jeghens **Danneel Verslype** een moort peert met een blesse ende met vier witte voeten, ende
 dat voor de somme van twaelf ponden grooten vlaemsch te betaelen van hedent in een jaer
 welck wesen zal den xijden april in 't jaer xvc c xij emmers veerthien daeghen onbegrepen,
 naer den ghevallen dach, verbyndende daerinne by speciale een hofstede met alle de groene
 ende droghe catheilen daerop staende
 Groot van lande vyf ghemeten ofte daerontrent daer den voornoemde Verhuusele nu ter tyt op
 woont, ligghe in den Wipperhouck deser Jurisdictie
 aboutterende van oosten den zelve cooper
 Van noorden Pieter Quaghebeur
 Van westen Clays Taluwe ende van zuuden de zelve Verhuusele
 Omme by faulte van betaelinghe ten vulcommen de zelve schult by heerelicke executie
 Actum present Jan Flocke, Van Renynghe, Floor, schepenen
 Den xij april xvij elfve

Intendit omme de bailliu causa officij heescher jeghens ende in prejuditie van **Mathys van Cassel**, weert in **Wythuus** binnen deser stede verweerder, dienende voor ulieden burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Heescher voor resumpite an heessche zecht in faicte dat den verweerder ofte eenighe zyner domesticken contrarie

t'statut deser stede hemlieden vervoordert hebben inde goede weke voor paesschen 1611 themlieden huysse ende herberghe inne te doenen

een quart root bier vut de brauwerie van **Frans Keerne** in fraudde ende prejuditie van de statsassysen

Tot betooghe ende comprobaere - *goedkeuring* - van dien dheesscher lecht alhier vier copien vande wettelicke kennesse ghedaen by **Jan Schonart**

die als ghe-eeden bierwercker vande vatkens tzelve ter platse alsvooren ghewrocht ende vertransporteert heeft, metghaders dacte van condempnatie ghegheven

van burghmeesters ende schepenen ten laste vande voornoemde Schonaert ter cause van

tzelve vaetken fraudeleuselick ghewrocht thebben, by welcke

sententie hy Schonaert van 't voorschreven officie ghedeporteert es - de zelve kennisse faicte ghetekent M. Lottin ende ghecotteert mette lettere A. V.

Bet voorts te hooren de ghemargineerde - **Jacques Wydoot** - oorconde of hy als pachter al dan van eenighe sprincen rechten nyet ghegheven en heeft billet van tvoorschreven vaetken ghedateert vande 28ste maerte 1611

by hem onderteeckent ende ontfaen zyn recht

Mits welcken dheescher nemende conclusien, tendeert ten fyne den verweerder

ghecondemneert zy inde boete van jc gulden met interdictie van

te moghen houden herberghe den tydt van eenen jaere - alles naer vutwysen vande statute ghedoghen daervan recht.

Extraict vut trolle van boeten onderhouden door burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe - waerinne onder andere staet tnaervolghende opden xxvj meye 1611

Jan Schoonaert jeghens den bailliu causa officij, heescher

den verweerder in persone ghehoort hebbende den verbalen heesch byden heescher tzyne laste ghemaect, kendt inde goede weke voor Paesschen

laetstleden ghehaelt thebben een vaetgen groot bier ter brauwerie van Frans Keerne,

twelcke hem ghelevert wiert byde kynderen vanden huysse twelcke by den verweerder

ghevoert ende inneghedaen wiert ten huysse van **Mathys van Cassele** zonder billet van de tresorier

twelcke byde huysvrouwe vanden zelven Mathys gheanveert wiert

ende was oock by haeren laste ghehaelt lictum 'r fecie - den heescher employeert

sverweerdens kennesse ghedooghen recht ende int advys lict. eodem

burghmeesters ende schepenen recht doende ter maenynghen vanden bailliu, hebben den verweerder verlaten ende gheporteert zoo zy doen

by desen van de laste ende officie van tvoren vande halfve tonnen ende vaetgens vande

inzetenen desen stede - verbiedende hem van nu voort tzelve officie

't exerceren op arbitraire correctie

condemnerende toedien den verweerder inde boet van drie ponden parisis

ghepronunchiert den xxvij de meye xljc elfve

accordeert met tvoorschreven rolle my toorconde M. Lottin – 1611

14 april 1611 – Doom voogd vande kinderen van Christiaen Denys – SAP 331

Burghmeesters en schepenen consenteren Christiaen Doom, voocht vande kynderen Christiaen Denys de vercoopynghe van iiij lynnen lants in de prochie van Renynghe van noorden de renynghedreve - van zuuden daeldynghen **Michiel Cynckemaille** met conditie dat Christiaen denys filius Christiaens in desen lande ende goede zyne twee broeders sal recompenseren van haerlieder deel
ende contingent int zelve goet ende dat inde separatie tusschen hemlieden te gheschieden waermede burghmeesters ende schepenen belasten den voornoemde Christiaen Doom welcke hy Christiaen belooft alzo te doen gheschieden
constituerende hem midsdien hier vooren boorghe ende principaal tot bewaerenesse vande voorschreven kynderen ende dat op de belofte omme gharante ende indemniteit hem ghedaen by Maycken de wedewe van Christiaen Denys ten desen present
actum present beede burghmeesters den xiiijste april xvjc xj

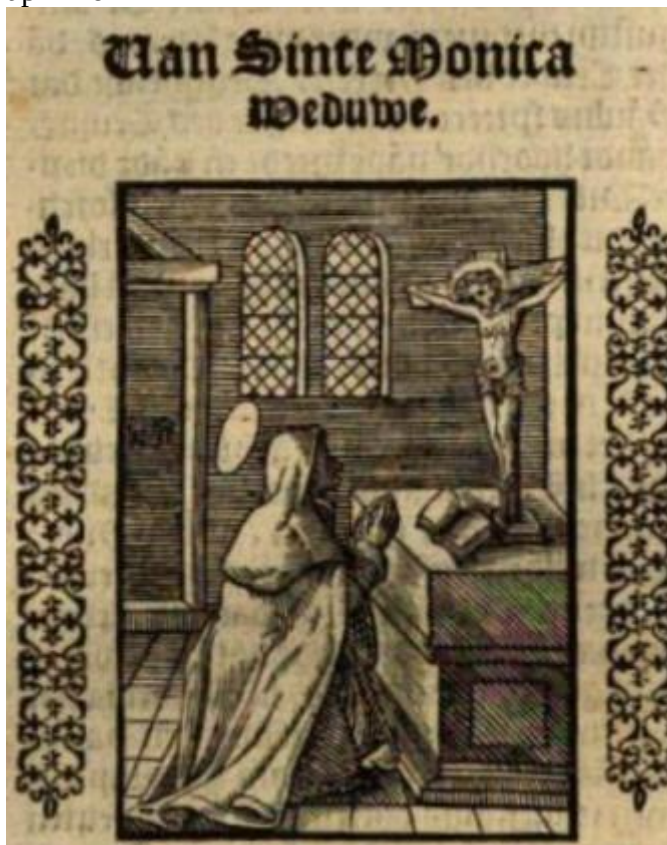
15 april 1611 – De gilde van Sint Joris – Renten – SAP 396

Jan Hauwen comparerende in persone, kent wel ende deuchdelick schuldich te zyne deken ende beleeders vande **ghilde van St. Jooris** deser stede –
de somme van zessentwyntich ponden grooten van heure ende pachte van lande ende erfve vander schotterie vande zelve ghilde van xxvj jaeren –
tlaetste ghefallen te Baefmesse xvjc thiene, laetstleden ende toedien van destaenden pryse van de catheelen naer den brant ende ruyne deser stede upden zelve gront ende erfve ghebleven –
de somme van lxx pond parisis ende ommde de zelve ghilde danof wel ende ghetrauwelick te bewaren ende verrekenen zoo heeft den voornoemde Hauwen comparant ter acceptatie van Jaecques Floor deken ende Christiaen Moenaert, tresorier, der zelve ghilde daerinne verbonden zoo hy doet by desen – thuus met alle zyne toebehoorten byden zelve Hauwen upde voorseide erfve ende gront ghestelt ende ghetimmert omme de zelve schult daerinne te verhaelen ende recorveren al naer de costume deser stede in ghelicke gheuseert
Actum present Jan Fobert ende Jacques Folcke, schepenen den xvjste april xvjc xj

26 april 1611 – Uit liefde en affectie tussen Jacob Bastyn en Mayken - SAP 396

Compareerden in persone **Jacob Bastyn te eender ende Mayken** zyne huusvrauwe ter ander zyde -
wesende beede fray ende ghesont van goeden vertaende ende memorie -
te kennen ghevende hoe dat zy ut title van goeder trouwe ende omme elcanderen te voorziene in heurlieden oude toecommende daghen -
ut pure liefde ende affectie die zy tot elcanderen zyn draeghende -
goet ghevonden hebben elcanderen up te draghen ende ravestieren –
draghen elcanderen up ende ravestieren by desen alzulcke inhaven - ghelt - mueblen ende catheelen alsser zullen moghen bevonden zyn ten eersten overlyden - hemlieden beede toebehoornde -
metgaders haerlieden huys met alle zyne toebehoorten -
staende upde **Nieuwe Maerct** deser stede –
daer zy comparanten presentelick inne woonen -

omme al tselve by virtute vande zelve ravissement by den lancxt levende van hemlieden
beede te ghebrucken zyn leven lanck gheduerende zonder dat de hoirs vanden ersten
overleden daeranne eenen recht zullen moghen pretenderen ghedeurende tleven vanden
blyvere ofte blyveghe –
midts makende byden zelve blyvere ofte blyveghe pertinente staet inventaris ende prysie
vande zelve mueblen inhaven ende catheelen –
omme tztynen overlyden tusschen de hoirs ende aeldynghen van deenen en dandere zyde
verdeelt ende ghepartangiert te zyne volghende de costume deser stede –
vervanghende beede de comparenten by eede de zelve opdracht te gheschieden zonder schimp
ofte fraude
Actum present Andries Makeblyde vervanghende Frans Diedeman burghemeester den xxvj
april 1611



28 april 1611 – 't derde van een
hommelhof - Arresten - SAP 247

Charle Baert gheinsinueert ten
beschudde van tderde van **een
hommelhof** -
groot drie ghemeten ghemeene met **Jan
ende Jaecques de Landsheere** -
ligghende inde Pezelhouck -
contra **Jan Hauwen** heescher arrestant -
tenderende ten fyne van daeranne te
verhaelen de somme van xij pond
grooten over de cure ende verlet
metgaeders kosten - pyne ende smerte -
schaede ende intrest ghedoocht ter
cause van eene woonde byden
verweerder hem gheinfereert in zyn
hooft -
uterlick ter discretie - met heesch van
kosten

15 mei 1611 – Huizen aaneen gebouwd

in de Gasthuisstraat – Renten – SAP 396

Comparerende in persooene Andries Makeblyde filius Loys, ter eender,
Joos Pyl, meester metsere van zynen style ter andere
Ghevende den voornoemde Makeblyde te kennen dat alzo hy in goeden ende loyaelen
ceynse ghegeven hadde anden zelve Joos Pyl aen zyne erfve ligghende inde Gasthuusstraete
by coope jeghens Pieter van Neufville –
streckende van vooren ter straete,
achterwaert tot inde schipvaert,
metter oostzyde jeghens derfve van wylen de wedewe Jan de Reckemakere –
de westzyde thuus vanden voornoemde Makeblyde –
aldaer hy presentelick woont
omme de zelve erfve byden voornoemde meester Joos Pyl suffisantelick te betimmeren
conforme tinhouden van de cheynsbrief danof zynde –

dies ten fyne dat den zelven Joos Pyl zyn huus te stercker zoude moghen schicken ende maecten heeft den voornoemde Makeblyde gheconsenteert zoo hy doet by desen – overmits hy Makeblyde heeft tbeghinsele van een voorhuus doen maecten danof de oostersche ghevele metter viersteede ghemaect es totten daeke dat hy meester Joos Pyl zal vermoghen zyn nieuwen huus ende timmeraige schicken, inwercken ende anckeren – oock mede de vierstede wercken inde voorschreven ghevele – behoudens nochtens dat tzelve gheschiede zonder schaede ande zelve ghevele te doene – in welcken gheballe zal den voornoemde Joos ghehouden zyn tzelve te repareren zo ande fondamenten als andersins voor welck toelaten, consent ende vriendschap moet hy Joos Pyl in vergheldynghe van tzelve accoort de voorschreven oostersche ghevele vanden huuse vanden zelve Makeblyde op welcken met een driecfante ende de dobbel viersteede alzo hooghe ende wyt alst tzelve voorhuus vanden voornoemde makeblyde verheescht up dat de cappen van



beide de huuzen an anderen staende inde zelve opghaende gevelen zoude moghen ghevrocht ende gheanckert zyn, tot welck werck den voornoemde meester Joos ghehouden es te leveen alle de brycken ende caleye tzyen eighen ende particulieren kosten behalven dat hy Makeblyde op dat voornoemde matsement te stercker zoude moghen weesen zal leveren in de onkosten achthien razieren calck ende hem Joos toedien laeten de steenen vnde huysen ande beeke dannof hy alreede een deel gheruimpt heeft – verclarende de voornoemde meester Joos Pyl nietjeghenstaende de kosten ende hantwerck byden zelve ant opmaecken ende erigeren vant voorschreven werck ghedaen dat de gheheele voorseide ghevele van onder tot boven zal blyfven toebehooren den voornoemde Makeblyde zonder dat hy Joos in toecommende tyden eenich recht daeranne zoude willen pretenderen waer van hy alsnu voor alsdan

gerenunchiert nie waere ande steenen vande viersteede van zyne zyde jeghens de zelve ghevele ghewrocht ende oock ande anckers die de cappe van zyn huus competeren zal – voorts ten ten surpluise den voorgaende ceynsenaere hem reguleeren naer de inhouden vanden voorseide cheynsebrief – belovende beide de comparanten altghone des voorseit este houden ende onderhouden by hemlieden ende heurleide hoirs ende naercommers zonder daer jeghens murmurneert te comen in eenighen manieren, renunchierende toedien alle execeptie ende beneficien

actum den xvde meye 1611 – present Franchoyt Diedeman, burghmeester vervanghende Guillaume Floor, schepene

Compareerde ten onderschreven daeghe Boudewyn Oudegherste ter eender Joos Pyl meester metsere van zynen style ter andere

Ghevende de zelve meester Joos te kennen dat hy vercheynst hadde jeghens Andries Makeblyde eenen portgrond ligghende inde ghashuusstraete de voornomde stede ghecocht yden zelve makeblyde jeghens Pieter van Noeufville commende vuten sterfhuuse van Jan Pillaert – met belofte dat hy cheynsenaere de voorseide grondt moeste betimmeren, - steckende de zelve erfve vander voorschreven straete achter waert tot idne schipvaert van westen thuus vanden voornoemde Makeblyde – van oosten derfve vande wege wylen Jan de Reckemaekere

Welcke Reckemakers erfve licht jeghenwoordleick noch ghemeene ende onverdeelt met Boudwyn Oudegherste, Joos de Buzere ende Cornelis Sanders ende tzelve al byden voornoemde Boudewyn in pachte ghehouden

Voorts verclaersden dat tusschen de erfve vadnen voornoemde Makeblyde ende de zelve erfve van Boudewyn Oudegherste causa suis, bevonden wordt inde aerdee een breed matsement gaende ontrent de vier voeten diepe makende tgheschedt vnde zelve gronden cause fait tusschen de voornoemde meester joos ende de voornoemde Boudewyn zwaricheyt ghereesen was ende apparent waeren te terden in processe elck willende fusineren dat de zelve fondamenten zijne waeren – dus omme te eviteren proces zyn de zelve comparanten



vereenst met anderen inder manieren naervolghende Te weten dat den zelve Joos Pyl zal moghen zyne timmeraige vortwercken, amken ende stellen opden oostersschen meur van zynen huuse ten vutcante vande voorschreven fondamenten zonder dies te passeren also verre alst thuus bestreckt ende den zelve meur opmaecken tzyne eyghen particulieren coste voor werlcken beneficie ende toelatinghe zal den voornoemde Boudewyn als wanneer hem belifven zal zyne voorschrevene erfve zo tghonne

hem particulierelick competeert alst tghonne hy in pachte houdt te betimmeren, zal hy vermoghen de zelve timmeraige moghen schikken, inwercken ende ankeren van onder tot boven inde meur tzy van houtte oft'e leem staende opde zelve voorghenoomde fondamenten zonder dat hy Boudewyn ghehouden wert te gheven eenich verghelt ofte recompense dan alleene dat den zelve Boudewyn in alzo verre tzelve wort eenen gheplacken meur ofte ghevele, tzal hy Boudewyn onderstaen ende betaelen deen helft van staeken nde van zyne zyde placken naer de hoochte van zyn hus zonder meer blyvende niet min de voorseide fondamenten ghemeene metghaders derfve daer onder ghelegghen zonder dat den voornoemde meester Joos ter cause vandese accoorde eeuwelick de proprieteyt zoude moghen antreken, nemaer zal tzelve blyven ghebruucken zonder eenich verghelt, zal ten supluuse elck ghemeten liber possessie ende ghebruuck vande elck grotte van erfve zo die met haeghen afghestopt es zonder dat den eenen jeghens den anderen in toecommende tyden breeder erfve ofte grondt zouden willen mantienieren – blyvende danof crachte van dezen accoorde inschelick doot ende extinckt ander voorgaende zwaricheyt onder andere gheresen ter cause vande ehure ende pacht van tderde vande voorseide ghemeene grondt die elcken particulier van hemlieden beiden ghenomen hadden jeghens Joos de Buzere van twelcke hy Joos Pyl renunchiert ghedooghende dat de voornoemde Boudewyn zal dannof zyn gheprefereert ende zynen aengeslegghen pacht liber ghebruucken – belovende beide de partijen ene elck van hemlieden

bezonderlick by hemlyeden ende heurlyeder hoirs ende naercommers ende der jeghens
nimmermeer te commen in eeneghe manieren up verbandt van hemlyeder goet.
Actum present Andries Makeblyde ende Francois Diederick, burghmeesters den xv meye
1611



30 mei 1611 – Huwelijksvoorwaarden
tussen Pieter Candron en Mayken de
Schottere - SAP 396

Compareerde in persone **Pieter Candron**
filius Pieters -
gheadsisteert metten zelve **Pieter zynen**
vader - Charles Candron zyn broeder
ende Ulryk Nicolais - ampmann deser stede
- zynen cosyn ter eender zyde
ende **Mayken Filia Jan de Schottere** -
gheadsisteert metten zelve Jan zynen vader
- Frans Pierens ende ander haer vrienden
ende maghen ter andere -
te kennen ghevende alzoo ter eeren godts
aparent es te geschieden zeker huwelick
tusschen de zelve comparanten
ende dat zy door alle trouwe ende belofte
zyn met elcanderen gheacoordeert inde
manieren hiernaer volghende:
alzoo de zelve **Marie** verstorven es van
huere moeder **Christynken vande**
Goosteene – zalighen memorie - heeft haer
patrymoie goet boven deen helft den zelve
Jan de Schottere belooft zoo hy doet by

desen - de zelve zyne dochter eerlick ende betamelick vuytte stellen ende cleeden tzyne laste
ende den voornoemde **Guillaume Candron** zal zynen zuenegheven hondert ponden grooten
ende bovendien eerlick ende betamelick vercleeden ende gheven voor baighen ende juweelen
omme de toecommende bruidt tot de somme van vyfentwyntigh ponden grooten ende datter
zonder yet af te myncken an de voorschreven hondert ponden grooten -
ende tzelve huwelyck ghesolemnizeert ende gheconsommeert zynde naer de ordonnantie van
onze moeder de heilighe kercke -
in ghevalle dies byde voorschreven gheene wettelicke kynderen van hemlieden beide
lichamen gheprocureert en wierden ende de zelve Pieter Candron der weerelt overleden
zonder achter te laeten wettelicke hoir –
zoo zal de voroschreven Maria Schotters heffen ende behouden alle haer baighen ende
juweelen ende cleederen - lynwaet - thueren halze ende lichaeme dienende ende
boven dien een kamer ghestoffeert weerdich zynde twee hondert ghuldens ende alle de erfve
zyde houdende vande zyde der zy ghecommen es maer by leven -
behoudende tleven lanck ghedeurende vande blyveghe -
te weten de helft vane incommen vande erfve ende leenen die de overleden zal moghen
achterlaten ende by ghevalle de voorschreven Maria de wereldt overleden zonder achter te
laeten eenen wetelicke hoir ofte kynderen -
zoo zal den blyver hebben ende behouden alle zyne cleederen ende lynwaet tsynen lichaemen
dienende en de zyn allaem ofte de weerde van tweehondert guldens tzynder keure ende

tbyleven upde helft vande erfve vande voorschreven Marie ende van ghelycken zal den last blyvende behouden de helft van alle conquestien by hemlieden gheconquestiert - tzy huyzinghe lant ofte renten - schulden van baeten - ghelt al half ende half ende inghevalle eenighe kynderen bleven ten overlyden van deen ofte dander zoo zal den blyver ofte blyveghe deelen jeghens haerlieden kynderen al het goet vande sterfhuuse volghende de costume van Poperynghe in ghelycken onderhouden – verzouckende beede de voorseide contractaten daerinne ghecondemneert te zyn - dien volghende hebben wy schepenen de zelve ende elck van hemlieden respectivelick int



onderthuyt vandien ghecondemneert ende condemnieren by desen Actum present Loys vande Goosteene ende Ghilein van Elstlande - den xxx meye 1611

31 mei 1611 – Een requeste van de Sint Joris schutterij aan den abt - SAP 396

Au très reverend père en dieu - monseigneur le prelat de Saint Bertin - sieur temporel de la ville de Poperingues -etc. Remonstrent et donnent a cognoistre en toute humilité et reverence - les roy - doyen - tresorier - gouverneurs et notables de la confrérie de monsieur Saint George - sexercants a tirer a l'arbalestrie dans votre dite ville de Poperingues comme ilz ont obtenu passé ung an ou plus de leurs al zes ser mes nonnel ... octroy et privilege en conformité de certain buel - instruement -

contenant divers pointz et articles au lentretenement du bon regle et pollice et la revelation de la dite confrerie -

lequel octroy et privilege passé sept mois ou plus -

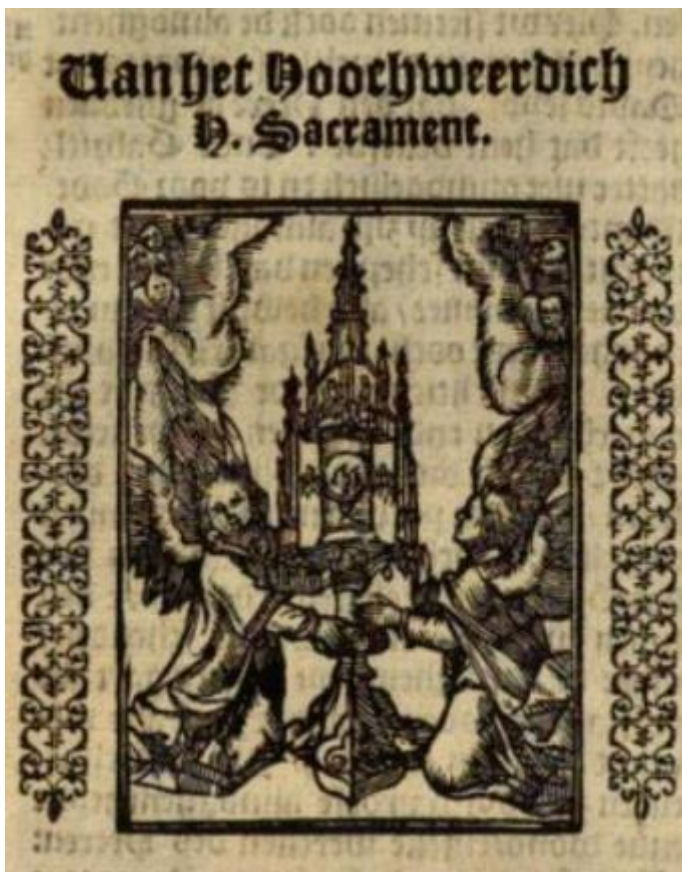
les suppléants ont présenté au votre dite sieur - requirants bien humblement qu'yscelle sont servye de consentir aulx suppléants de pouvoir faire publier ledict octroy et privilege a fin que nul n'en pretend ignorance et que les confrères se puissent yder - si en tirant l'oyselet quelques infortune survenoit en recueillant les dards ou flesches lequel octroy et privilege estoit agreable a votre partie tant plus qu'en icelluy estoit comprins que les confrères seroyent celebrer a chacun dimenche au matin la première messe a l'honneur de dieu et monseigneur saint George à l'autel de Saint George en l'église de Saint Bertin -

à la decoration et augmentation du service divin - touteffois n'estoit pour lors votre seigneur delibéré de consentir à ladicte publication à cause qu'en icelluy estoit comprins que a chaque annee tout le college du magistrat seroit tenu d'estre en lacite confrerie

en oultre que le roy de ladicte confrerie tireroit le premier coup a l'oyselet devandt le coup de seigneur -

- ce qu en plusieurs villes de Flandres s'observe -

mais pour ce que la confrerie n'est en possession desdictes deulx articles
et que votre seigneur ne les trouve convenables -
declarent les suppliants comme humbles subjects de votre seigneur -
et habitants de votre dite ville d'en ceder tellement qu'ilz n'entendent de se vouloir ayder
desdites deulx articles au moyen de quoy et prins regard qu'au reste ledict octroy n'est en
aucuns de ses articles et poincts previndicable a vortre seigneur au ladicte ville
ains redunde du tout a l'honneur et entretien de bon police et ordre en ladicte confrerie -
les suppleant comme humbles subjects - se sont enhardiz de s'adresser de rechef a votre
seigneur priants bien humblement que votre seigneur soit servye de vouloir consentir ladicte
publication - laissant deriere lesdictes deux articles
a fin que lesdictes confrères en tirant a l'oysellet d'honneur
- que espèrent de faire dimenche prochain que sera le 8ste du mois de juin 1611 -
se puissent ayder duditte privilege - en cas de quelques infortune -
que Dieu ne permette - ce accordant votre reverence - sera sinugulier plaisir aux suppliants
vos subjects et sera bien au marge de ladicte requeste est escript pour appostille
le prelat de Saint Bertin consente aux supplians la publication de l'octroy icy mentioné
pourveu qu'en suite de leur offre premier coup demeurera à notre officier



et que le magistrat ne sera tenu destre en
ladicte confrerie nonobstat la disposition
contraire dudict octroy duquel ilz se
deporteront en ce regard et dont sera
faict acte pardevant bourgmaitres et
eschevins au desoubz ou au dos duditte
octroy
et instrument reprins duquel acte sera
aussy faite lecture à ladicte publication et
de tout delivrer copie autenticque a notre
prevost en notre hostel abbatial de saint
Bertin le dernier de may lxxv et onze
dessoubz est escript par ordonnance de
monseigneur
signè Fochet

4 juni 1611 – Een nieuw statuut voor de
Sint Jorisgilde – O. Fiers

Albert ende Isabel Clara Eugenie infante
van Spagnien, by de gratie gods
artshertogen van Oostenryk, hertogen
van Bourgognien, van Lotaryck, van
Brabant, van Limbourg, van
Luxembourg, ende van Ghelre, braven

van Habsbourg, van Vlaenderen, van Artoys, van Bourgongne, van Tyrol, palsgraven ende
van Henegouwen, van Hollant ende van Zeelant, van Namen ende van Zutphen, Martgrave
des H. Rycx, heeren van Vrieslant, van Zalins, van Mechelen, van de staedt, steden ende
Inden van Atrecht, Overijssel ende van Groenynghen

Doen te weten alle teghenwooridge ende toecommende,

Dat wy ontfanghen hebben de ootmoedige suplicatie van onze beminde dienaers, conynghen,,
dken, tesorier, conestable, bleeeders ende guldebroeders van St. Joris gulde, binnen de stede
van Poperynghe,

Inhoudende dat van alle imoreale tyden de selve gulde een secre loffelycken confrerie is geweest, ter eeren godts ingestelt ende den voornoemde H. St. Joris hebbende hof, doelhuyzekens ende gaillerie daer toe dienende,

welke voorschreven gulde by de voornoemde deken, tresorier, vynders, beleeders wort geregeert die van jare tot jaere worden vermaectt ende vernieuwt, doende alle sondaghen celebreeren eene singhende misse ter eere voornoemt in de hooftkercke, aldaer ende alle jaeren een solemneel jaergetyde voor d'overleden guldebroeders,

zyn oock gehouden te doene aen den prince dies versocht zynde ofte daertoe gemaent synde, soo hun vooroduers gedaen hebben, voor Nieuwpoort, Calis, ende elders

welcke gulde is geagreert ende geconfirmeert geweest heeft by wylen de koninglyke majesteyt, onzen allergenadigsten heere ende vader en andere onzer voorsaeten, graeven van Vlaenderen, hooger ende zaliger memorie, by behoorlyke brieven van octroye, en by dien in haere majesteyts protectie gesonden

ende te zoeken ende te vynden en hebben nergens connen becommen

daer omme bedachten dat "t zelve gedemanieert ofte gebrant moet wezen in den lasten brant van de voornoemde geheele stede, en op dat de zelve gilde aoude mogen gemainteneert wesen onder onze protectie, agregatie ende atuhoriteyt, zoo zyn zy remonstranten tot ons gekeert, seere ootmoedleick biddende dat ter ons wilde believen aenschowu nemende op 't inhouden van 't oudt instrument by hun overgegeven ende hier annex onder onse secreten zegele, mede van de wettelicke attestatie van de burghmeesters ende schepenen der voorzeyde stede van Poperinghe, daer by gevoucht hun leiden suppleanten 't accorderen onse oene brieven van octroye, daer by agreerende, ratificeerende ende approbeerende allen ende een iegelyck poincten ende articlen de voornoemde gulde aengaende in 't voor oudt instrument breeder verhaelt, ende der en boven uit meerder eonse in't selve octroy te insereeren ende

augmenteeren van de navolghende articklen te weten dat



Den schotter naer dien hy voys heel overluyd geroopen hebben, ende staende in secreet onder zynen booghe, dat er iemant tusschen den doele quaeme ende gequets ofte doodt geschooten waere, den gulde schottere ter cause van dien geen draeghen en sal hebben ochte gheouden zyn daer aen de n prince remis te vercryghen, maer sal vry moghen gaen als 't zelve niet gecommiteert te hebben.

Item en sal oock niemant o pden gaeydagh eenighe pylen mogen opraepen nocte haelen van d gheene, die daer toe gecommiteert suleln wesen, ende in allen gevalle of iemant gequest ofte doodt geschooten weirde, sal den selven

schotte vry wesen als vooren.

Item dat de conynck, deken, tesorier, beleeders, vuders van de voorschreven gulde sullen vermoghen te maeken eenen hoofman ad vitan, oock dat ze sullen vermoghen politieke ordonnantie ende costuymen te maeken die onderhouden zulen wesen by de guldebroeders, op de peine ende oorrectie als dare toe geseyt sal worden naer de merite van de saeke.

Itgem dat elcken guldebroeder, jaerlikcx gehouden wert te betaelen voor zyn gulde gelt twintich schelle parisis ene ter doot vier pond parsiis omme metten incommen van diere te betaelen die jaerlyksche reparatie van den autaar van St. joris ende dat er toe behoef mitsgaders die reparatie van doelen huys'ekens aleyen ende andere noodzakelykheden van de selve gulde, ende dat er geene guldebroeders sullen vermoghen de selve gulde verlaeten noch uyt de selve gaen sonder consent van den concinck, hooftman, deken, tesorier ende beleeders van dien ende indien selve persooen daer jehens obstacle wilde maeken, sal daer



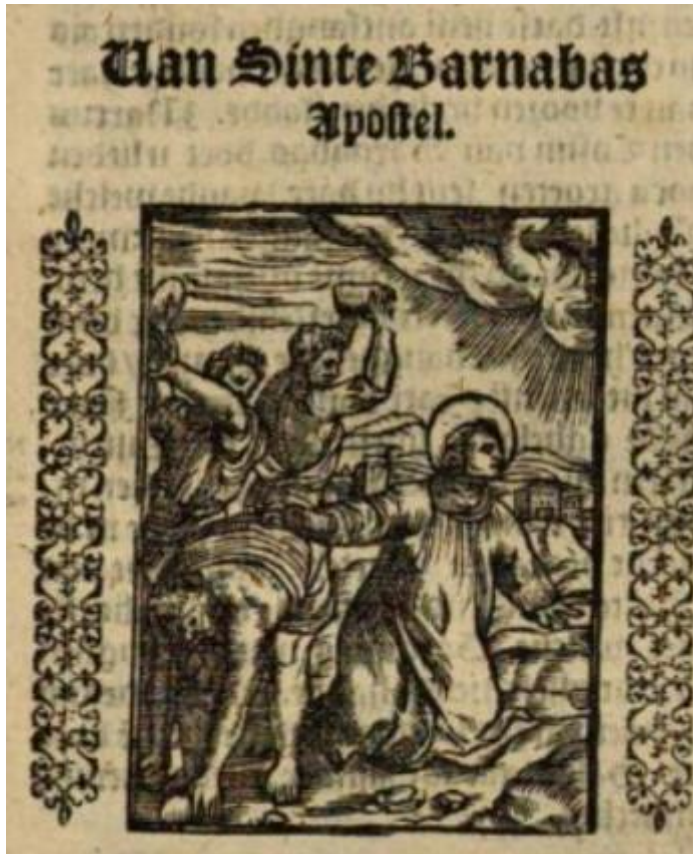
af moetne genietne dsulckx als by de voornoemde besteirders ter cause van dien geordonneert sal worden.

Soo is't dat wy de saeken voorschreven overgemerckt ende daer op gehadt "t advys van onse lieve ende getrouwe die president ende luyden van onsen provinciaelen raede in vlaenderen gheneghen wesende ter ootmoedighe beede ende begeerte van de voornoemde conyngen, dekene, tresoreir, conestabele, bleeders ende guldebroeders van St. Joris gulde binnen de stede van Poperynghe, hebben e selve gulde ende insitutie ofte erectie vandiene mitsgaeders alle de ordonnantie ende statuyten op 't reglement ende onderhoud der selve hier tevorens gemaekt ende geordonneert volgens d'inhouden vanden wettelicken

instrumente aen deeze zeghele zoo voorschreven is.

Belieft, gevesticht, geratificeert ende geconfirmeert, believen, vestigen, ratificeeren ende confirmeeren uyt onse sonderlinghe gratie midts desen in der selve voeghen ende manieren, zoo die van al andre tyden geobserveert syn geweest ende noch teghenwoordighlyk moghen wesen, ende daer en boven uyt onse meerdere gratie, hebben de zelve suppleanten noch gehunt ende geaccordeert, ghunnen ende accorderen midts desen, de voorschreven augmentatie by hun versocht naer luyt en inhouden der articklen hier vooren verhaelt ende geinsereert, ontladen oversulcx ende beveelen onse seere leive ende getrouwe die hooftpresidenten ende luyden van onse nsecreten ende grooten raede in Vlaenderen en alle andere, onse justicieren, officieren ende onderstaeten ende een iegelyuck van hun besonder, soo hem toebehooren sal, dat sy de voornoemde suppleanten ende haere successeurs ende naercommelinghen in de voornoemde gulde ofte confrerie van dese onse gratie en confirmatie bevestigynghen ende augmentatie ende van allen den gehouden van desen zoo voorschreven is te doen, laeten ende gehdooghen, rustelyck, vredelyck ende volcommentlyck ende eeuwich genieten ende gebruiken zonder daer inne te doen ofte laeten geschieden eenigh hynder, letsel ofte bemoeyenisse ter contrarie, want ons alsoo gelieft, ende ten eynde dat dit vast ende gestadigh blyve, ten eeuwichen daghe, zoo hebben wy onsen grooten zeghel hier aen doen hangen,

ghegheven in onsen stadt van Brussel den vyfsten dagh der maent van april in 't jaer ons heere duyzend zes hondert en tiene op den plooy was by aertshertogen en hunne raeden onderteekent V Fl. Besti ende gezeghelt op rooden wasse uythanghende in steerte van zyde voorts op de voornoemde plooy stond dit octrooy metten instrumenten notariael daeranne gehecht ende de wettelycke renonciatie staende op den dos van den selven octroye, waeren gepubliceert ter bresque der stede van Poperinghe by consente van mynnen heere eerweerden Nicolaus de Menfroy, prelaet van St. Bertinus, ende heere temporeel der selve



steede op den vijfdenjuni 1611 by my greffier der zelve stede, was onderteekent W. Lottin op den dos staet aldus:

burgmeesters ende schepenen der stede van Poperinghe, doen te weten dat voor ons gecommen en gecompereert zyn in persooen **Niclaus Heyerman**, conynck, **Jacques Floor**, deken, **Christiaen Moenaert**, tesorier, **Jacob Verslype**, **Baudewyn Centen de jonge**, **Christiaen Maes** ende **Jacques Moreel**, beleeders

Andries Makeblyde Guillelmus Floor ende **Francis Keerne**, notable vande gulde van St. Joris binnen dese stede,

vervangende haerlieden oude confreren en guldebreders der zelve gulde,

te kennen ghevende dat hemleiden by haere hoogheden gehunt, toeghelaten ende geaccordeert zyn, letteren van octroye ende vrydomme staende op

d'ander zyde van desen

Daer by onder toeghelaeten is, dat den conynck deser seve gulde jerlickx op den ordinair gaeydag schieen soude de eerste schote naer den gaey van eeren en toe dien dat soo wie is in de wet, deser voornoemde stede, gehouden soude zyn tge wesen in de voornoemde gulde, zoo lange hy in de selve wet zyn soude, soo breeder geseit is, by den instrumente notariael aen 't sleve octroy gehecht, getransfixeert ende gezeghelt metten secreten zeghele van haere voornoemde hoocheden ende alsoo den heere prelaet van St. Nertens heerre temporeel deser stede, de publcatie van de nsleven octroye weegherde te consenteeren, dies by de voornoemde guldebreders versocht zynde en dat ter cause van twee articlen ende punten voorschreven, soo hebben de comparanten, omme deselve heere ende prelaet dienaengaende appaisement te geven, soo over hemliedne zelve, als over 't gheheele lichaem der voorschreven gulde haerlieden successeurs ende nacomelingen geconsenteert ende toegelaeten, soo sy doen by desen, dat men jegenstaende 't dispositief van den voornoemde cotroye ende instrumente notariael daer aen gehecht, den bailliu der voornoemde stede ofte andere, die den voornoemden heere ende prelaet daer toe authoriseeren zal jaerlycks op den voornoemde gaeydag schieten sal de eerste schote naer den gaey van eeren in den naeme van den selven heere naer costuyme ende bovendien oock dat die van de wet der voornoemde stede niet gehouden en syn te synne in de voornoemde gulde dan by haerlieden eyghen wille

ende consente, afgaende mits dien de voorschreven coparanten 't bneeficie vande voorschrevne twee pointen ende articlen ende dan of by expresse nu ende ter eeuwiger daghe renoncheiren, mitsgaeders van al andere prevlilegien ende exceptien daer mede by hemlieden in 't toecommende tyden soudén willen ofte connen behlepen ten deser contrarie in kennisse der waerheyt hebben wy burghmeester ende schepenen voornoemt desen doen teekenen by den greffier deser stede.

Actum den 4 juny 1611

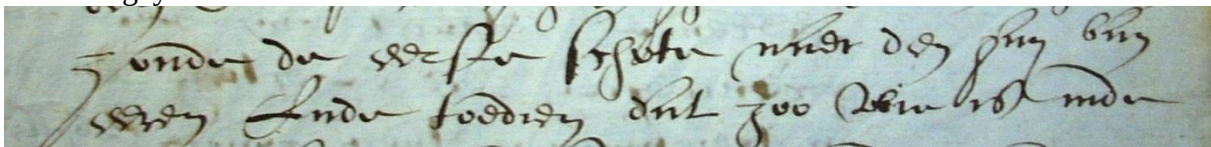
Was onderteeckent W. Lottin



4 juni 1611 – Een nieuw statuut voor de Sint Jorisgilde - Renten – SAP 396

Compareerden in persone **Nicolas Heyerman**, conynck,
Jacques Floor, deken,
Christiaan Moenaert, tesorier,
Jacob Verslyppe, **Boudewyn Leuten de jonghe**, **Christiaan Maes** ende **Eloy Moreel**, beleeders,
Andries Makeblyde, **Guillaumes Floor** ende **Jan Keerne**, notable van de gulde van **St. Jooris** binnen deser stede,
vervanghende haerlieden confteren ende ghildebroeders der zelve ghilde te kennen ghevende dat hemlieden by haerlieden hoochheden gegunt toeghelaeten ende gheaccordeert zyn, letteren van octroye ende vrydomme ghedateert vanden **vde april xvjc ende thiene** gheteekent opden ploy **de Berty** ende ghezeghelt metten zeghele van de zelve haerlieden hoochheden van rooden

wasse vuthanghende in zyden coorden,
is by onderamde de zelve ghildebroeders toegelaten es
dat den conynck der zelve ghilde jaerelixs schieten zoude de eerste schote
naer den gay van eeren



ende toedien dat zoo verre is inde wet deser voornoemde stede ghehouden zoude zyn te wesene inde voorseyde ghulde binnen St. Jooris zoo langhe hy inde zelfde wet es, zoo breeder gheseit ende ghenarreert es byden instrumente ghesecht ende ghetransfixeert an t'voorschreven octroy ende ghezeghelt metten secreten zeghele van haerlyeden voorseyde hoochheden ende alzo den heere ende prelaet van Ste. Bertins, heere temporeel deser stede de publicatie vanden ghelicke octroye weygherde toe te laeten ende consenteren

Dies byde voornomde guldebroeders verzocht zynde ende dat ter cause vande twee artikelen voorseyt ommee welcken heer ende prelaet dien anghaende appaysement tegheven, hebben de voornomde comparanten zoo vuer hemlieden als over tgheheele lichaem van de zelve gulde hemlieden successeurs ende naercommers, gheconsenteert ende consenteren, by desen dat niet jeghenstaende tdisposityf vanden zelve octroye ende instrumente notarial

daerinne ghesecht den bailliu vanden voorseyde heere ende prelaet van Ste. Bertins ofte anderen by zijne eerweerde heere gheauthoriseert naer costume haerlieden schietinghe de eerste schote naer den gay van eeren

ende dat inden naeme van den zelve heere ende bovendien oock dat die vande wet in de voorseyde stede niet ghehouden en weerden te zyne inde zelve gulde

Dan by hemlieden eyghen wille ende consente

Afgaende sinsdien de voorseyde comparanten t'beneficie van de voorseyde twee poincten ende artickelen -

nu ende ter eeuwigheit -

en danof by expresse renunchierende metgaeders van alle andere privilegien ende exceptien hiermede zij hemlieden in toecommende tijden zouden willen ofte connen behelpen



Ten desen continuancie act

Present burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe in haerlyeden wet camere opden iiijde juny 1611 ende ghepubliceert ten bretesque den voornoemde stede den vden der selver maent

11 juni 1611 – Nachtlawaai – DAP
119a - nummer 45 – Processen

Intendit omme de bailliu causa officij heescher jeghens ende ten laste van

Jan Dewaels ende Jan Dequidt ghevanghen verweerders

dienende voor ulieden mijne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

dheescher voir resumptie van heesche seght dat de voornoemde respective verweerders

swondaeghs naer sinschen lastleden inden nacht ontrent de twaelf hueren hemlieden vervoordert hebben verzelschap zijnde met een derde persoon

te loopen achter straete eenighe van hemlieden hebbende bloote rapieren

maeckende ghezaemdelick groote troublen ende sturbantien, stekende ende smittende fortselick met steenen op de voordeure van meester

Hendrick, chirurgien zulcx dat de teeckens opde zelve duere mackelick staen, waerdeure dat de gonne die binnen de huyse waren ende ooc de ghebueren - zeere verbaest waeren ende namentlick de huusvrauwe van de zelve meester Hendrick de welcke bevrucht is met kinde,

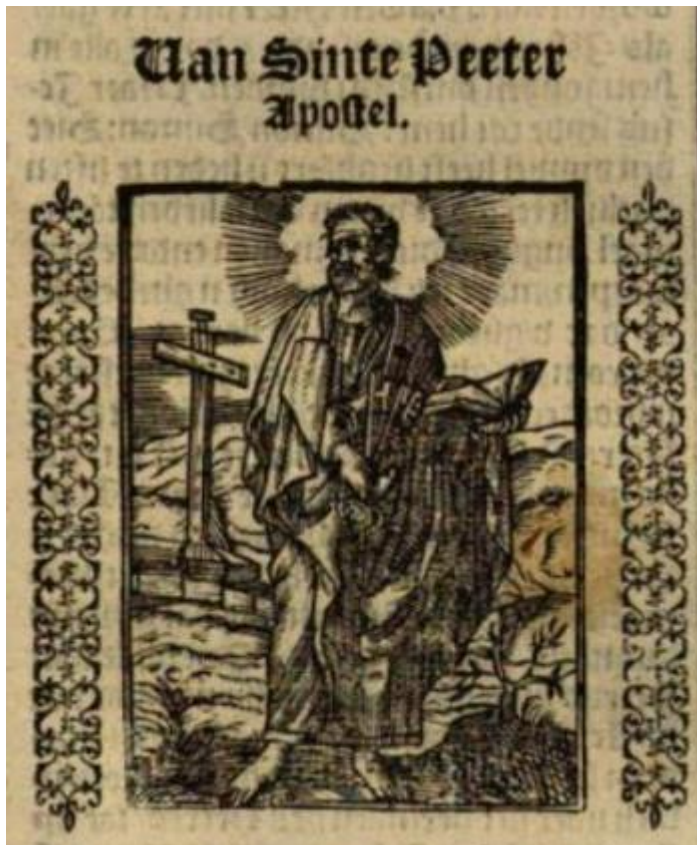
ende den voornoemde meester Hendrick doende zyne duere oopen heeft terstonts eene smete met een steen ontfanghen op zijn vinder daerduere hem gheinfereert was eene oopen wonde, ende zoude duer een ander smete apparentelick vande lyfve berooft gheweest hebben indien hy zijn hoofd niet achter de cassyne vande duere getrocken en hadde.

Alle welcke troublen ende sturbantien zoo duer het roupen van moort als andersins gheduerende wel een huere lanck zulcx dat de wachte opde torre ghenootsaecht was te cloppen allarm tot twee ofte drie stonden toe waerduere dat de gheheel stede in roeren stondt.

Gelieve mijn voornoemde heeren opde voorschreven pointen nerstelick te hooren, eeden ende examnieren doorconden inde maerge deser ende wat hemlieden dienangande breeder kennelick es.

*meester Hendrick de mol - Jan de Flou - Jan Fobert - Andries Rabault - Joris Couvreur - Philippe ... cnape van meester Jos Pijl
Caerle van Kaester.*

Midswelcken dheescher nemende conclusie tendeert ten fyne beede de verweerder by ulieden



heeren sententie ghecondemnert zullen zyn ghebannen te zyn buyten dese stede ende jurisdictie den tyt van drie continuele jaeren, te scheeden binnen zonneshine, met interdictie van hanghen den zelven tyt daerbinnen te commen up breeder lyfstraf ende zullen de szelve verweerders bovendien elc ghecondemneert zyn inde boete van lx pond parisis ter cause van ten ontyden achter straete ghelopen thebben als ooc de wonde by hemlieden gheinsereert in de persoon vande voornoemde meester Hendrick, metsghaders inde kosten ende mysen van justicie emmers vutterlick in alzulcke ander pecuniaeire amenden als ghylieden mijn heeren bevinden zult te behooren

22 juni 1611 – Aernout Boury de jongte van Holland - arresten - SAP 247

22 juni 1611 - xvkc xj

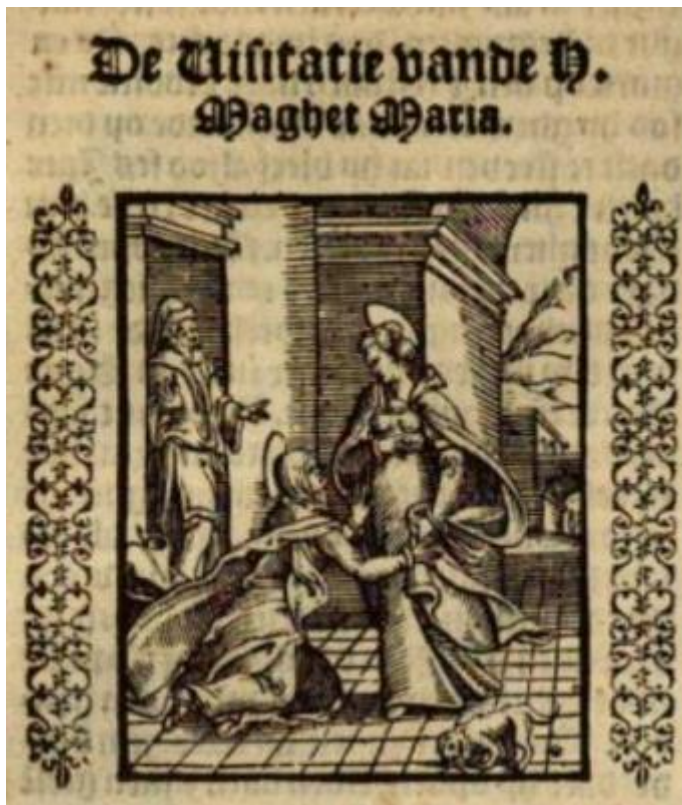
Joos Guyn - gharresterde verweerder contra **Gillis van Calais** heescher tenderende ten fyne den verweerder verclaerse by eede of hy niet af ghecocht en heeft zulck recht ende actie als eenen **Aernout Boury** de jonghe wonende in Hollant - hem succederende aeldynck int sterfhuus van Aernout Bourry scheeschers huusvrauwe - grootheere ghesuccedeert zouen moghen wezen ten zelven sterfhusue - staend met heesch van kosten

Besluit -

Burghemeesters en schepenen recht doende wysen ende verclaeren den heescher als wesende te prematur sverweerdens laste inder vormen ende manieren te zyne niet ontfanghelick ende den verweerder dannof absolverende -
condemneren den heescher inde boete vanden heere ende costen vande insinuatie ter tauxatie actum den xij january 1612

7 juli 1611 – Jan de Schottere heeft schulden bij Jehenne Rupels - SAP 396

Jan de Schottere compareerde by persone -
kendt wel ende deuchdelick schuldich te zyne **Jehenne Rupels** - wedewe van **Jan de Lattere**
ten desen present ende accepterende -
de somme van zessendertich ponden grooten vlaemsch spruutende van coope van een
erfvelicke losrente van twee ponden grooten by jaere - den penninck xvj –
bezet upde erfven ghelegghen opde nieuwe maerct dr zelve stede -
belovende up voornoemde somme van xxxj pond grooten - te betaelen –
een vierde ghereet ende tsurplus by drie egale paeymenten –
het eerste binnen een jaer naer date van desen -te Poperynghe ommeganck int jaer xvjc



twaelvfe –
het tweede te ommeganghe der zelve
stede int jaer 1613 –
ende het derde ende laetste paeyment
over de vulle betaelynghe een jaer daer
naer
ende boven dien den voornoemde
Schottere noch ghegheven een
dobbelen albertyn voor de dochtere
van voornoemde Jehenne ende zes
ponden parisis te lyfcoope
Actum present Nicolays Tlam
vervanghende Jaecques Wyts schepen
- den vijde july 1611

9 juli 1611 - Van Ackere, verkrachter -
SAP119a - nummer 57 - Processen

Jan van Acker, ghetuughende,
ghevraecht ende gheexamineert zynde
opt faict byden bailliu - causa officij -
hem annegheseyt - metten
circonstantien vandien - zecht dat

sdyssendaechs voor St. Jansdach laetstleden - wesende xxj – 21 - juny xvjc xj – 1611 -
vertrock van hier ontrent den elf hueren voor de noene naer Belle,
nemende zynen wech van hier naer tGraveken ende van daer den jockwech naer St. Jans
Cappele ende van daer naer Belle ende van daer naer thuys van zynen vader, wonende inden
Zuythouck, zynde de zelve daech binnen deser stede ghekeert
Zecht toedien dat hy ten zelve daeghe inde prochie van Godsvelde niet gheweest en heeft,
nemaer wel inde **herberghe vande Lappe** - aldaer hy commende van Belle zynen wech nam -
hebbende inde zelve herberghe ghedroncken met de weduwe van **Christiaen Beertele** ende
de werdinnen ende cnapen vanden huuse,

ende ghevraecht of hy ten zelven daghe niet en heeft ghemoet int velt zeker dochterken ende daerjaghens eenighe propoosten ghehadt,
 ende oock of hy daarmede niet een luttel weechs ghegaen en heeft ende tselve ter aerden ghesmeten, ghevioleert ende vercracht –
 zecht dat danof niet en es - ende dat hy int zelve faict nyet gheschuldicht en es, jae oock dat hy het dochterken voorseyt noynt ghesien en heeft-
 ontkennende mitsdien den gheheelen ansech vande voorseide bailliu, ende ghevraecht hoe hy ten zelven daeghe ghecleet was -
 zecht hy ghecleet wwas int zwarte met een **bouratten** wambuys ende swarte uppercoussen met cnoppen ter zyden

WNT – Bourat = Borat – soort wollen gewezen stof

Wambuys - nauwsluitend, over het hemd gedragen kledingstuk, dat het bovenlichaam tot op de heupen bedekte, al of niet (met veters aangehechte) mouwen bezat, en veelal voorzien was van een schoot, in lengte variërend naar de mode van den tijd. Vanaf het einde van de 17de e. is het kledingstuk vervangen door den rock, het justaucorps, het vest enz.

KOMT DE NIEUWE BROEK AAN HET OUDE WAMBUIS, DAN SCHEUREN DE VETERGATEN UIT, een oude man die een jonge vrouw trouwt, ligt spoedig in het graf.

Komt de nye brask oan 't ald wammes, sa scoërre de fitergatten uwt, *bij* HALBERTSMA, *Lapekoer* voorr. 30 [1614].

HARREB. 1, 93 *a* [1858].

DE COCK, *Spreekw. O. Gebr.* 158 [1908].

☞ **HET IS AAN HET WAMBUIS NIET TE ZIEN, WIE EEN BRANDMERK DRAAGT,** aan de kleeren kent men den man niet, schijn bedriegt.

ZOET, *Digtk. W.* 21 [1636].

HARREB. 1, 88 *a* [1858].

DE COCK, *Spreekw. O. Gebr.* 83 [1908].

☞ **ER BAAT GEEN WAMBUIS VOOR DE GALG.**

Ten baet gheen wambaeis voor de galghe, GOEDTHALS, *Prov.* 56 [1568].

GRUTERUS 3, 149 [1612].

TUINMAN 2, 133 [1727].

HARREB. 1, 199 *a* [1858].

☞ **(HIJ IS) EEN VRIJER VAN ZIJN EERSTE WAMBUIS** en varianten, in toep. op iem. die nog geen ervaring heeft; vgl.: het is nog een vrijer van de eerste broek (Dl. XXIII, 714).

Haest genoeg Is 't wel genoeg. En dit sonderlinge voor vryers van haer eerste wambays, die konden sich voor al ligtelick vertasten? CATS 1, 561 *b* [1632].

KRUL, *P.W.* 2, 303 [1644].

Hy is geen vryer van zyn eerste wambuis, en die nog geen hair aan den kin heeft, TUINMAN 1, 86 [1726].

DE COCK, *Spreekw. O. Gebr.* 158 [1908].

ende daernaer **Franchynken de dochtere van Abraham de Waghemaker**

ghecommen zynde in schepencamere present den voornoemde Jan van Achkere heeft verclaert dat den zelven Ackere haer ghesonden heeft op een dyssendach zekeren tyt leden int velt boven Boessschepe haer toesprekende
 ende vraeghende naer den wech van Belle - waer op tselve Franchynken zeyde dat zy den wech niet en wiste - vraeghende daernaer hoe oudt dat zy was -
 zegghende daerop dat zy dat oock niet en wiste - daernaer vraghende hy Ackere of haeren vaeder gheen bier meer en haelde ten huise van Jacques Floor -

verantwoordende daerop tselve Franchynken datmen ten huuse van haeren vaeder gheen bier meer en vercochte
 ende dat hy binnen langhen tyt gheen bier meer ghetapt en hadde -
 met meer andere propoosten die zy onderlynghe hadden ende hoorende hy Van Ackere tvoornoemde Franchynken zegghen dat zy ghinck naer thuys van Gheleyn Voleghere haeren groot heere ende vraghende wat affairen zy aldaer hadde en de wat zy dar ghynck maecken - zeyde : Ic gae met u tot daer toe -
 gaende alsoo met tselve Franchynken tot ontrent een bosselken daer den zelve Ackere daerinne eerdebeyers plockte
 ende heeft hy Ackere alsdanne tselve dochterken ter aerden ghesmeten aenden cant van tselve bosschelken - heffende haer cleedere op - doende met haer zynen wille ende haer violerende ende vercrachtende jeghens haeren wille ende dancke -



waerduere tselve Franchynken zeere ghequetst waert in haer vrouwelyckheyt met effusie van bloede -
 ende tselve faict ghecommitteert zynde heeft hy Ackere tselve dochterken op ghenomen ende int bosschelken gedraghen ende daer neder ghesmeten
 ende gheduerende tselve faict heeft hy Ackere haeren mont met zyne eene hant ghestopt op dat se gheen ghetier maecken en zoude
 ende heeft tselve Franchynken hem Ackere by den baerde ghetrocken ende in zijn aenzichte gheschraelt omme van hem quite te gheraeken -
 twelck hy Ackere gheware zynde, heeftt haer gheslegghen met zynen vuyst twee slaeghen op haeren borst -
 ende hy Ackere scheedende van haer - heeft zynen wech ghenomen duer een hof gaende over eenen tuyn ende es tselve Franchynken zeer bebloedt

zynde - naer huys ghegaen schreyende ende weenende -
 ende ghevraecht of tselve Franchynken den voornoemde Ackere wel kende zecht dat zy hem daer te voorent wel heeft zien passeren voor den huys van haeren vaedere, ende dat hy es den zelve die tvoorseide faict ghecommitteert heeft -
 tselve zekeren wel wetende
 ende ghevraecht hoe hy Ackere alsdanne ghecleet was -
 secht dat hy anne hadde een swart wambuis twelck hy in dese confrontatie anne hadde ende eenen zwarten brouck of upercoussen met cnoppen ter zyden ende hadde hy Ackere alsdanne een zwaert effen stocxken zonder cnobbels met eenen yseren pin twelck den voornoemde Ackere ghehoort ende verstaen hebbende vuten monde van tvoorschreven dochterken -
 zecht tselve al onwaerachtich te zyne.
 Actum present tcollegie vanden wet in schepencamere den xj july xvjc xj

Jan van Ackere andermael voort ghebracht ghe-examineert zynde upden voorseide misen vande bailliu metten circonstantien vandien - zecht ende verclaert danof niet te zyne - ontkennende expresselick tfaict ende vrouwecracht hem anneghezeyt
actum den viij july 1611
Accordeert met zijn origineel my onderschreven greffier der stede van Poperynghe - toorconde Lottin



copie

Jaacquemyne, de dochter van Pieter Foy - oudt xvij – 18 - jaeren ofte daerontrent - woonende ende wesende jeghenwoordich ten dienste van **Pieter Masseau**, meulenaer van Zwynlant meulene - ghevraecht ende gheexamineert synde opde interrogatoire stende op dander zyde van desen - secht ende verclaert dat haer wel kennelick es den persoon van Jan van Ackere ende dat den zelve Ackere haer es commen vinden - zelve tyt dat hy Ackere alhier ghevanghen waert in hommelhof vande voornoemde Masseau daer zy besich was **met hommele aen te leeden** alwaer hy ghecommen synde versocht sijnen wille met haer te moghen doene twelcke zy nyet willende consenteren heeft hy Ackere haer ten eerden met fortsen ende ghewelde ghesmeten haer cleederen opgheheven - haer handen vast

gehouden ende faictelick zijnen wille met haere ghedaen ghevioleert ende vercracht teenemael jeghens haer wille ende danck gheduerende welcke gheschiedenesse heeft - zy die spreckt - groot misbaer ende ghecrysch ghemaect ende tzelve faict volcommen synde es zy Jaacquemyne naer thuys van Michiel Charlotte daer de huysvrouw was vande voornoemde Masseau ghegaen, schreyende ende weenende - doende aende zelve huysvrouw haere moye haer clacht dat den voornoemde Van Ackere haer quaet hadde willen doen ende haer ommeghesmeten sonder nochtans tvoornoemde faict tontecken soot gheschiet was ende dat vuyt shaempte ende eersaeemheyt segghende oock dat zy gheene clachte daer van ghedaen en hadde indien tzelve faict teenemael secreet hadde gheweest - omme haer eere te bedecken - al twelcke zy die spreekt - verclaert by solemnelen eede daertoe ten heylighe ghestaelt - waerachtich te zyne ende oock dat haere voornoemde moye daernaer haer andermael naer tvoornoemde hommelhof wilde senden omme den hommel vol anne te leeden - welcke zy nyet en heeft dorfvn bestaen, weesende andermael van de voornoemde Van Ackere bespronghen te zyne, zulcx dat de zelve haere moye met haer heeft moeten gaen ende daer by haer blyven, tot dat tzelve werck volcommen was seght oock dat zy haer te vooren noch oock daernaer noynt en was byden voornoemde van Ackere - sluytende daermede haer verclaers ende ghetuyghenesse
actum present collegie vande wet in caemere den xxvijste july 1611

Jan van Ackere ghevanghen, ghevraecht ende gheexamineert zynde opde voorseide gheschiedenesse ontkent de zelve gheheelyck segghende dannoff nyet te zyne anders dan dat hy inden bilck by tvoornoemde hommelhof gheweest heeft, daer hy nochtans gheenen dachter ghesien en heeft

ende veele min zynen wille met haer ghedaen.

daedelick de voornoemde **Jaecquemynne** andermael inde presentie van de voornoemde van Ackere ghevracht synde opt voorseide faict ende gheschiedenesse secht ende verclaert haer voorseide depositie in forma waerachtich te zyne, daertoe voughende dat hy van Acker, alsdanne by drancke was tzelve constantelick de voornoemde van Ackere aensegghende Actum ter daghe ende presentie als boven.



Na deze getuigenissen van de slachtoffers, stelt de baljuw zijn advies voor de 'wet' op en reageert hij op een 'verdediging' van de dader, die echter niet in het dossier zit.

Voor burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe gesien by den bailliu causa officye, de pointen justificatoire reprochen en de contradictien vande verweerder - zecht daerjehens tnaervolghende

Alvooren dat angaende de goede naeme ende fame byden verweerder hem toegheschreven, de contrarie zoude blycken waert noot, volghende tbillet hiermede gaende.

Hoewel of schoone waere dat den verweerder waere man van eeren, daervut nyet en resulteert de presumptie dat hy tfaict in questien nyet en heeft ghecommitteert want alle daghen ghebeurt dat oock

lieden van eeren faillieren

Commende den heescher tot solutien ende salvatien vande particuliere reprochen ende contradictien

Zecht dat in materie secrete zulckdanich als de gonne in questien es, alle ghetuughen hoe verre zy dannof weten te spreken ende zulcke

zy zyn moeten gheloofd zyn, ghemerct datter gheene ander personen en hebben connen present wesen int faict.

Boven twelcke dient gheconsidereert **de joncheyt ende onnoselheyt van tmeysken** want daerduere gheene presumptie en valt dat zou anders zoude willen zegghen dan de waerheyt - te meer dat zou - *zij* - faict in questien den verweerder annegheseyt heeft in presentie vande juge angaende de ghetuughen nyet hebben gheposeert van tfaict in questien dheerscher neemt zyn voordeele dat den verweerder nyet en heeft connen reprochieren huerlieden personen, waarby volght **dat tot huerlieden depositien moet vullen gheloove ghegheven zyn**, de welke al en es zou - *zij* - nyet speciale van tfaict in questien ghesien thebben, nochtans es zou *zij* - pertinent nopende de circonstantien daertoe dienende mits welcken den heescher concludeert ten fyne

12 juli 1611 – Het eeuwig edict

Het eeuwig edict is een wet die op 12 juli 1611 uitgevaardigd werd door de aartshertogen Albrecht en Isabella. Het is een van de bekendste en meest geciteerde wetten uit het ancien regime en was de eerste aanzet tot een algemeen wetboek in de Zuidelijke Nederlanden. De opstelling van de wettekst zelf was het werk van de Geheime Raad.

In 1595 werd er aangevangen met de voorbereidingen van het algemeen wetboek. Uiteindelijk kwam er na 16 jaar een wet met 47 artikelen tot stand. De artikelen van deze wet hadden betrekking op de rechterlijke aspecten zoals het gewoonterecht, het strafrecht, het burgerlijk recht en ten slotte de rechterlijke organisatie.

Met dit "Eeuwig Edict op de justitie" legde de aartshertogen aldus een hervormingspakket op aan de talloze rechtbanken in de Zuidelijke Nederlanden. Het bracht de overgang van een versnipperd gewoonterecht naar een geschreven en eengemaakt recht in een stroomversnelling. Tevens vormde het edict de basis voor de registratie (door de Kerk) van geboorten, huwelijken en overlijden van personen. Het kan gezien worden als de voorloper van de burgerlijke stand zoals die bijna tweehonderd jaar later werd ingevoerd.

[Appendix, inhoudende het eeuwig edict des jaers 1611, de Cancellerie ... - Google Boeken](#)

14 juli 1611 – Hommele - SAP 247

Charles Gillis - commende ten beschudde van zyne ghearresteerde hommele -
ligghende ten huuse van **Caerle de Puudt inden Oosthouck** verweerder



ende **Cornelis Pieren** heescher - arrestant -
tenderende ten fyne van daeranne te verhalen de
somme van lx pond ij schele parisis - reste van vier
jaeren landspacht -
tlaetste ghevalen te bamesse 1609 - gherekent ghelt
staens met heesch van kosten

19 juli 1611 – Maycken vander Muelene krijgt een
lening van Andries Rebault - SAP 396 - Renten

Maycken - de weduwe van Willem vander Muelene ghadsisteert met **Franchois Diedeman** - in
desen haeren bystaenden vooght -
heeft vercocht **Andries Rebault** ten desen present –
eene erfvelicke losrente van xij pond parisis by jaere
- den penninck xvj –
voor de somme van xvj pond grooten by
tvoornoemde Maycken - vercoopeghe haerlieden
contentemente ontfaen inne gaend dezelve rente
hedent date deser -
wanof teerste jaer vallen ende verschynen sal den

xviiiij – 19^{de} – juli int jaer xvjc elfve alzo voorts van jaere te jaere -
tot effectuele lossynghe vande zelve rente –
die zal moghen gheschieden al teenen payementen -

midts uplegghende tvoornoemde capitael ende de verlopen van dien totten daghe vande zelve lossynge naer rate van tyde met goeden ende ghepermitteerden ghelde - verbyndende daerinne vier ghemeten twee lynnē xx roeden hofstede ende meersch met alle gorene ende droghe cathelen daerby staende ende voor desen zuuwer ende onbelast - ghereserveert sheeren grondtrente - lighende byden **Crommen Boom inde Lyssenthouck** - streckende metten westhēde inde beke - de noortzyde de hofstede Jan Merlandt - toosthēde upde Bousscheepstraete ende de zuutzyde an tlandt van Jan Masselis - filius Clays - met inninghe naer style
 Actum present Makeblyde - burghmeester - Doene - Wyts - Daele - schepenen vervanghēde Jan Denys
 dezen xix july 1611

1 augustus 1611 – 't Hemelryck – Halmen – SAP 367

Ten halmdaeghe ordinaire – den eersten oust 1611- present Francois Diedemans, burchmeester, Willem Floor, Loys vande Goesteene, Nicolays Tlam, Jaecques Floor ende Franchois Folcke, schepenen

Pieter van de Pereboome inde qualiteyt als tresorier deser stede, heeft ghecocht ten proffytte vande zelve steede ende haerder oorboor ten behouue jeghens **Magdalene Serjanssone**, wedewe van **Loys van Solderbeek**, een derde eender verbrande erfve ghenaeempt **Hemelryck**, ligghende an de schipvaert op de oude mart der zelve stede, naerst **de grote steenbrugge**, comende van **Pauwels Serjanssone**, haeren vader, zuuwer goedt ende dit voorde somme van zes ponden grooten vlamsch te betaelen, emmers met ghereet helt - dies cedeert de zelve wedewe alsulk pretentien van jaerpachte als haer zoude moghen consenteren, over tghebruuck vander zelve erfve,

laetende tzelve ten proffytte vander steede
 metghaeters haer advenant inde materiaelen daer op den gront ghevonden zijn ghewest, v
 an alle tweelcke den vercoopeghe haer ontmaect,
 voor de voorseyde somme danoff haer verkendt heeft vuldaen te zijn
 aldus ghepasseert op den jste ougst xvjc ende elfve



17 augustus 1611 - Bedelaars - SAP 119a
 - nummer 60

Believe mijne heeren burchmeesters ende
 schepenen der stede van Poperynghe ten
 versoucke
 vande bailliu causa officij te examineren
Jans Hendrick ende Philippe Fonteyne
 opde naervolghende pointen

Oft niet warachtich en es dat den
 voornoemde Hendricx ende Fonteyne
 dissendaghe latstleden hemlieden
 vervoordert hebben te gaen bedelen van
 deen huys int tander ende omme dieswille
 de lieden hemlieden niet ghegheven en
 hebben aelmoessen
 - hebbende deselve qualyck
 toeghesproken ende verdreecht
 onder ander zegghende in eenighe platse
 wij willen u noch vande avont u gat
 verwarmen met diversche dreighementen.
 oock tondervraeghen waer zy elcander
 ghevonden hebben nde hoe langhe zy op
 tpretext van pilgrems achter lande

gheloopen hebben bedelaers -
 vagabonden insghelicx van waer zy ghebooren zyn ende van wat style zy zyn ende of zy
 behooren pretinent attestatie hebben.

Jan Henry - onghewet man - oudt xxv jaren ofte daerontrent - ghebooren van Feerte in
 Luxenburch -

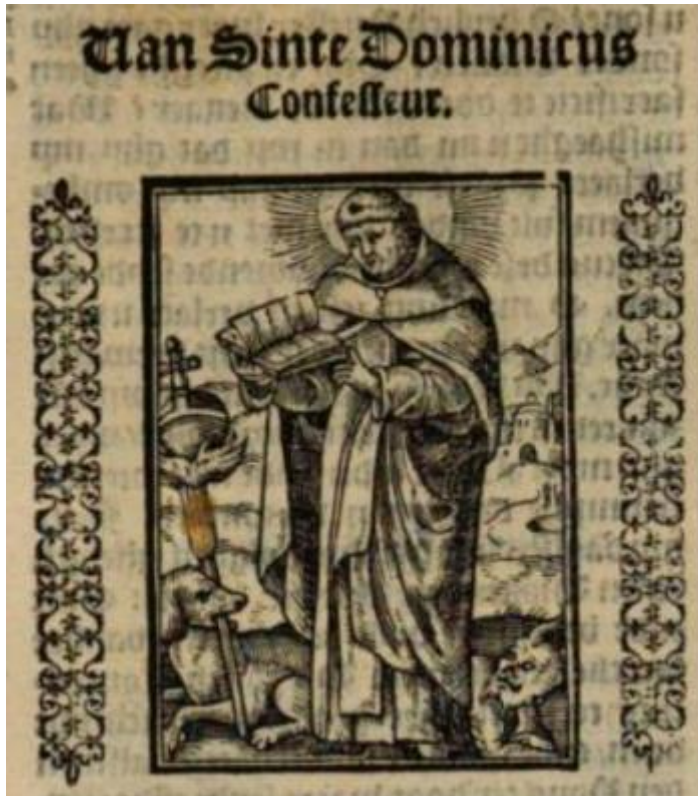
zecht dat hy vier daghen voor zyne apprehensie ghecommen es in Vlaenderen ende dat hy
 ghceommen es ut Spangien metten voornoemden Philps de Fonteyne
 bedelende haerlieden broot achter lande als pilgrems commende van St. Jacobs in Galicien,
 zouckende dienst omme met zyn handtwerck ende
 landsnerynghe zyn cost te winnen

Ende ghevraecht opt inhouden vanden eersten artikel van desen interrogatoire - zecht dat hy
 zyn broot ghevonden heeft in diversche pachtgoeden
 zonder nochtans yemant verdreecht thebbene

Philippe de Fontaine - onghewet man - oudt xxv jaren ofte daerontrent - gheboren van St.
 Omaers - glazenmaker van zynen style -
 zecht dat hy metten voornoemden Jan Henry ghecommen es van St.Jacobs in Galicien
 treckende naer Ryssele -

zouckende werck om zyn cost te winnen - verclaerende
dat hy zyn broot ghebeden heeft gheduerende 't selve vaoyagie tot nu toe -
Ontkennende de anzech vanden bailliu ende de dreeghementen hem ten laste gheleit
actum present collegie vande wet ter camere den xijste ougst 1611

Gehoort by burghmeesters ende schepenen
de heesch ende calainghe byden bailliu causa officij ten laste vande voorseide twee
ghevanghenen ghepmaeckt
tenderende tot bansure buuten deser stede ende jurisdictie voor den tyt van drie jaeren
ende op als ghelet - recht doende ter manynghe vanden zelve bailliu -



hebbben de zelve ghevanghenen
voorseit gheordonneert ende
ordonneren by desen
te vertrecken buuten deser stede ende
jurisdictie binnen zonneshyne
verbiedende daerinne meer te
commen ne ware zynde in dienste van
eenighe meesters ofte doende eenighe
styl ende neerynghe ende
brynghende danof pertinente attestatie
op pene van arbitraire correctie
gheprononceert in ghebannen
vierschaere den **xijste ougst 1611**

17 augustus 1611- De voetwegen –
SAP 469 – Resoluties

Alzoo ter kennesse van myn heeren
proost, bailliu, burghmeesters,
schepenen ende rade deser stede,
groote ende menigvuldighe clachten
ghecommen zyn vande cleene
debvooren die d'inzetenen deser stede

ende jurisdictie doen tot vermaecken ende beteren van de voetwegen binnen der selve
jurisdictie ghelegghen waerdeure den reysende man grootelickx es ghediscommodeert
de zelve proost, bailliu, burghmeesters, schepenen ende raden willende daeranne voorsien
ende beter ordre stellen dan tot nu toe onderhouden,
heeft gheweest,
hebben met advisie vande notable deser stede, ghestatueert ende gheordonneert, statueren
ende ordonneren by desen allen ende eenen yeghelicken
inzetene deser stede ende jurisdictie ende alle andere houdende landen binnen de districte van
deze neffens haerlieden landen de voetweghen behoorelick te vermaken ende verbeteren dies
by de officieren daertoe ghestel, vermaent ende bevolen zynde
oock mede over de dicken ende waterlopen daer de zelve wegghen deure passeren,
behoorelick ende suffisante brugghen te legghen met goede ende vrome leenen daert van
noode es, ende dat up alzulcke boete als de zelve officieren bevynden zullen te behooren tot
drie ponden parisis ende
van daer nederwaert naer de ghelegghentheit van zake, welcke boeten zy overbryngghen zullen
ter snede ende werden aldaer ghewesen executoire ghelyck

andere boeten aldaer overghebrocht lastende ende ordonnerende de zelve officieren daerinne alle goede debvooren ende nersticheit te doene
 zonder eenighe ooghluyckynghen ofte difficultatie ende indien eenighe der zelve officieren onghehoorsaem blyven ende thaerlieden ordonnantie
 niet en obedieren, zal in zulcke ghevalle by de zelve officieren de crachte ghedaen zyn anden bailliu
 deser stede die de voetweghen, waterloopen en brugghen vande deffaillanten ende onghehoorsaeme schwauwen zal, met twee ofte drie vander wet, die de
 zelve deffaillanten vermoghen zullen te wysen ende condemneren in zulcke boete nende amende als zy bevinden zullen te behooren
 naer de merite vander zake
 welcke boeten gheinnet werden by heerelycke executie ten proffyte vander zelve bailliu inden



name vanden heere
 actum ter vegaderynghe van dee voornoemde proost,
 bailliu, burghemeesters, schepenen ende raden
 upden xvij ste ougst xvic xj

Augustus 1611 – Het handboek van de herbergier
 gecontroleerd - Processen - nummer 37 - 23 -
 SAP119a

Intendit omme **Charles Michiel** heescher
 jeghens **Maillart Verbrugghe** verweerder
 dienende voor mijne heeren burghmeesters ende
 schepenen der stede van Poperinghe

Inden eersten es warachtich dat den voornoemde
 heeschere by ulieden myne voornoemde heeren
 sententie interlocutoire - ghegeven den xxviiiij – 29 -
 july laetsleden gheadmitteert ende ter verifficatie van
 sijnen handtbouck

omme welcke voornoemde verifficatie te vulcommen
 gheliefve mijne heeren texamineren by solemneele eede dese ghemartineerden - *Jan Denys - Gheleyn Verclytte - Andries Pillaert - Jan Conael* - of zy niet en hebben ten differente stonden den heescher schuldich gheweest van verteerde costen
 tzynen huuse ghedaen
 ende of zy niet altyts in heurlieden rekenynghe metten voornoemde heescher vereenst en hebben
 Item of zij den hantbouck vande zelve heescher niet teenemael goet ghevonden en hebben
 mids welcken de voornoemde heescher concludeert als tanderen tyden

Jan Denys ten voorleden jaere schepenen deser stede - oudt xlv jaeren -
 Ghelein vande Clyte eertyts oock schepene gheweest hebbende deser stede - oudt lxiiij jaeren
 ende Jan Conael - cipier ende sheeren dienaar deser stede - oudt lx jaeren al ofte daerontrent
 oorconde ghedaecht ende beleedt opden voornoemde intendit
 zegghen ende affirmeren up ende dat ghezaemdelick ende oock elck respectivelick
 dat zy ten diversche stonden ten huise ende herberghe van Charel Michiel verscheiden
 ghelaeghen ghedispenseert ende verteert hebben
 wanof zy daernaer metten zelve Charles in onderrekeninghe ghecommen zynde,
 bevonden hebben zynen bouck daerop de zelve theeringhe gheteckent waren

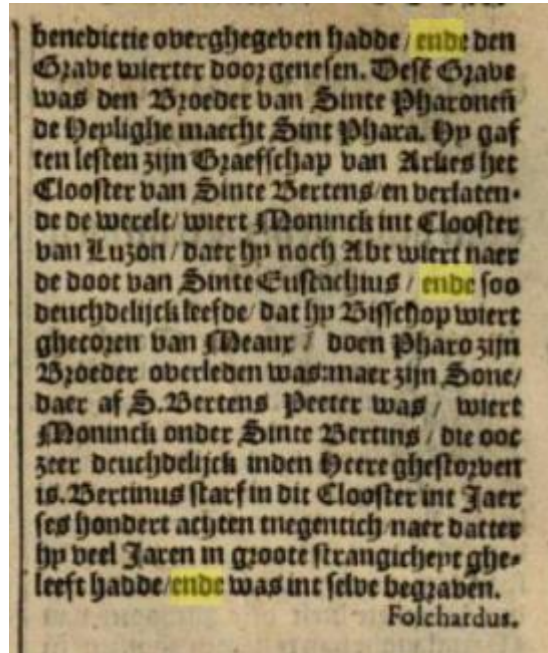
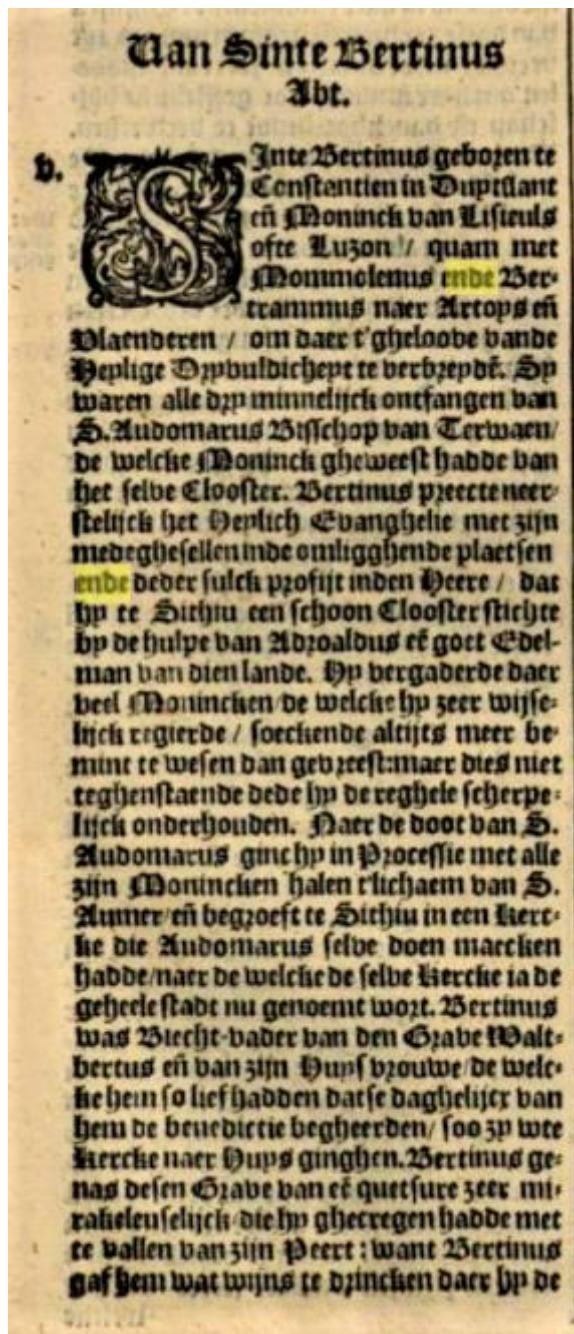
te zyne goedt ende gherechtich
zonder dat zy deposanten dies oorzaak hebben van claghen
ende niet anders wetende - sluiten huerlieden depositie ter presentie van
Frans Diedeman, burghmeester den xxijde ougst 1611

1 september 1611 – Groene hop op persen verkocht - Register

Burghmeesters ende schepenen omme redenen ons moverende hebben gheconsenteert Loys van Goosteene, Maillart van Goosteene ende Andries Schoonaert als vooghdn van de kynderen van Jooris vande Goosteene, ende van Jan van Buckere
te vercoopen naer voorgaende halleghebot,
ter haulce **de hommele staende op de persse** in seker hommelhof henlieden ghemeene toebehoorende,
ghelegghen neffens **de Nieustraete** deser stede,
meest biedende weesende de naeste, ende dat op souffissante cautie te betaelen by drie egale paymenten het eerste binnen veerthien daghen naer den overslach, het tweede binnen zes weken daer naer ende het derde ende laetste payment binnen ghelycke zes weken naer het vallen vande tweeden payment voorschreven
Ordonnerende de voorschreven vooghdn de penningen dannof procederen te configueren ter greffie deser stede teclx rechte
Actum ten camere den 1^{ste} septembr xvic xi

1 september 1611 – Verhuring van verschillende hommelhoven - SAP 396
--

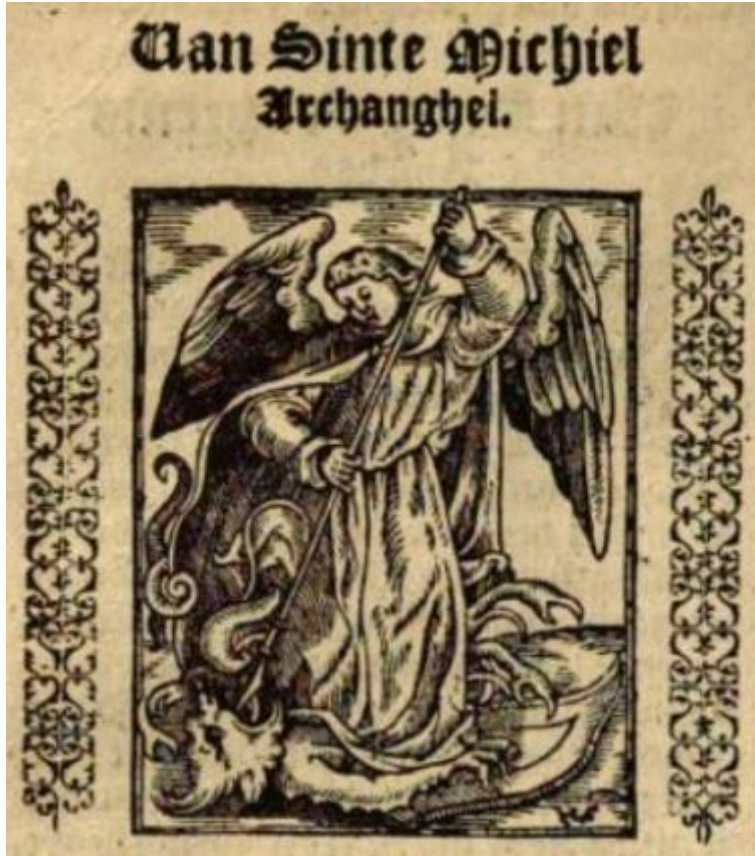
Sieur **Frans de Blonde** - causa uxoris - stelt te heuren ter hauche vut crachte van afwinninghe als rentier - eene partie van vier ghemeten hommelhof -
eertijden ghecompeteert hebbende in proprieteite wylent **Anthonis du Wailly** -
ligghende de voornoemde partie hommelhof binnen deser stede van Poperynghe inden **Haeghebaerthouck** -
streckende zuut ende noort - van zuuden an tlant van Loys Makeblyde - van westen tlandt vande wedewe van Jan Pysquavet - van noorden met eender happe upde Yperstraete - van oosten tlant van Raes de Buckere
Item een ander hommelhof - groot twee ghemeten ofter daerontrent daer Claeys Bersteman te woonen plach opden voorseide straete - van noorden ende oosten op tstraetgen ende van westen op tlant van wylent Gheleyn Makeblyde
Item noch een ander derde partye hyommelhof opde corte couterre deser voornoemde stede - laetst ghebuyckt by wedewe van Jaecques de Worm - ghelast met couterrente - van zuuden ende van oosten de straete - van noorden tlant van wylent Gadifer van Broucken meest biedende wert den naersten - met condictien dat den gonnen op wien de voornoemde partijen als laetst verhoogher ende meestbiedende blyfven zullen - zal hebben eenen pacht van zeven jaeren -
wanoff het eerste innegaen zal te baemesse eerstcomemnde xvic elfve - ende consequentelik expireren te bamesse xvic twaelfde ende zoo voorts van jaere te jaere totten experieren vande voornoemde zeven jaren ende voorts betaellen zal ten proffyte vande kercke van Sinte Bertins opden eersten coop xl schele parisis -
xx schele parisis voor den schryfvere - xx schele parisis voor de roupere ende van lyfcoope vyf ponden iij schele parisis ten laste vande heurdere



bewerken - als hommelhof ende dat behoorelick te onderhouden ende messen - zoo hy oock tzelve niet en zal moghen voorts verpachten zonder t'consent vande voornoemde rentier op de priveen van zynen voorschreven pacht -
 bovendien es den cooper pachtere ghehouden ende verbonden den hommelblock te lossen jeghens Jacques van Renynghe - afgaende pachtere van de zelve eerste party van hommelhof zonder afslach van zynen jeghenwoordighen pacht - zoo oock de pachtere van de tweeden en derden coop ghehouden wert in alle voorgaende conditien ende es de voorseide eerste partye opde voorgaende conditien ghebleven op Andries Schoonaert voor de somme van thien ponden grooten tsjaers -
 den gheheele partye - hiervooren borghe ende principael Jan vande Goosteene -
 De tweede partye van hommelhof es ghebleven up Jaecques Verschoote met verhooghynghe te lyfcoope van iij pond parisis x schele voor den roupere ende ghelycke x schele parisis voor den schryvere voor de somme van vyf ponden thien schellynghen parisis tjaers - de zelve

Item opden tweeden coop ten proffyte vande voornoemde kercke xl schele parisis voor den schryfvere - xx schele parisis ende x schele parisis voor den roupere ende toedien van lyfcoope vier ponden parisis -
 al ten laste vande selve heurdere metgaders opden derde partie ten proffyte vande aermen de voorseide kercke - xl schele parisis voor den schryfvere x schele parisis ende ghelycke x schele voor den roupere ende voorts lyfcoope veertich schellinghen parisis tzyne heurders laste -
 wert oock ghehoduen en heurdere voor elcke partie hommelhof te stellen suffisanten ende rescheanten zekere ten contentemente van de voornoemde verheurdere -
 bovendien es noch bespreck ende voorwaerde dat den pachter d'eerste partye landts zal -

tweede partye - den voornoemde Jo. Frans de Blonde constitueert hem borghe ende principael voor de jaerlicksche pacht
 ende de derde partie op de requeste van Jaecques de Worm voor dertich ponden thien schellinghen parisis by jaere den hoop boven alle voorgaende lasten –
 daervoren hem borghe ende principael gheconstitueert heeft Robert du Flouck



Ghedaen ter presentie van Frans Diedeman - burghmeeste ende Loys vande Goosteene schepenen en **jste septembre 1611** - ons toorconde

Sint Michielsdag – 16 oktober

10 oktober 1611 – 't Hemelryckvelt - Halmen
--

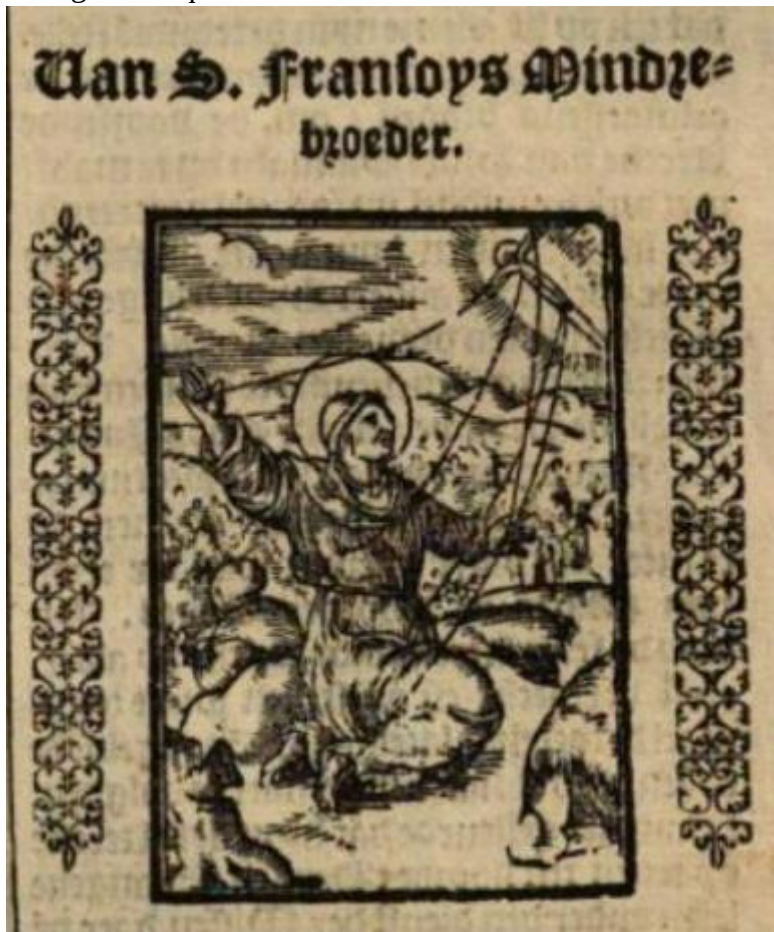
Nicolays Tlam heeft
 Ghecocht ter hauste jeghens Jan Makeblyde
 Als machtich by letteren van procuratie over Jo. Chaerles Clays, heere vande hulst ende over m. jonckvrouwe, zynen huusvrouwe, hier ghesien
 Te weeten
 een half ghemet zaeylant
 ligghende **int tHemelryck velt**,
 streckende oost ende west -
 metten oosthende an tlant van **Jacob Denys** -

twesthende inde beeke –
 de zuutzyde tlant vande aeldynghen van Danneel Canen
 ende noortzyde de wedewe Danneel de Vynck,
 twelcke de wedewe van Franchois Lebbe ghebruyckt heeft,
 zynde vut pachte , zuuver goedt,
 ende dit omme x schele parisis voor de kercke van Ste. Bertens,
 item xl schele parisis te lyfcoope tscoopers laste
 ende voor tprincipael, acht ponden grooten vlamsch
 te betaelen gherechtghelt metten halm ende ghevallen baefmesse
 tsvercoopers proffytte ende de oncosten vander onterfynghen ten laste vanden vercooper ende
 al ten laste van de blyver
 aldus ghehalmpt met erfve op den x oktober 1611 voorschreven

24 oktober 1611 – De stederechten - SAP 435 - folio 18
--

Verpachtynghe vanden stederecht vande calchyde - ghebranden wyn - azyn ende seysere wettelick ghedaen upden xxiiii octobris 1611
 voor den tyt van eenen jaere innegaende Sinte Lucx daghe int zelve jaer - upden ouden voet

Den paght vanden calcyde is naer instellynghe ende diversche verhoogynghen ghebleven up
Jan Keersebilck voor de somme van lj pond parisis
Boorghe Jaecques Vasseur



Den paght vande assyse vande
ghebranden wyn naer
instellynghe ende verscheeden
verhooghynghe ghebleven up
Jooris Queckstroy voor iiijxxij
pond parisis
boorghe - Vincent Roens
Den paght vande assysse upden
asyn es ghebleven up Jooris
Queckstroy voor de somme van
lxxij pond parisis
boorghe Vincent Roens
Den paght vande assyse up
t'seysere meeyken ende clarette
es ghebleven up Jooris
Queckstroy voor de somme van
xij pond parisis
Boorghe Vincent Roens

26 oktober 1611 – De
vernieuwing van het magistraat
- SAP 435 - folio 18 verso

De wet der stede van
Poperynghe vernieut by de

heere Francois du Persinville - religieux van Sinte Bertins ende proost der zelve stede
op de xxvj ste octobris wvj xj

Burchmeester van de commune - Pieter van Pereboome
Burchmeester vande wet - Guillaumes Rouvroy
schepenen = Jan de Schottere - Nicolais vander Doene - Cornelis Pieren - Christiaen Mannen
- Jan makeblyde - Jan Denys - Maillaert vande Goosteene -
Dieryck Spetenbroot - Ghelein Diedeman - Franchois Widoot
Tresorier = Andries Rebaut

Raden deser stede verneut ende ghecooren by myn heeren burghmeesters ende schepenen
upden xxvij ste octobris xvj xj
Tresorier = Andries Rebaut
+ Andries Makeblyde - Jean Diedeman - Jacob Roelens - Guilleaumes Floor - Jan Fobert -
Jean Keerne - Nicolais Babelare - Loys vande Goosteene -
Nicolais Tlam - Jacques Wyts - Jean Folcke

Quartieren vande wachte van burghmeesters ende schepenen vande jaren beghinnende xxvij
octobrer 1611
1° - Pieter vande Peerebome burghmeester vande commune - Cornelis Pieren - Maillaert
vanden Goosteene

2° - Jan de schottere - jan Makeblyde - Ghilein Diedeman

3° - Guillaumes Rouveroy, burghmeeste vande wet - Christiaen Mannen - Dieryck Spetebroot

4° - Nicolais vander Doene - Jan Denys - Frans Widoot

Refectiemeesters ghecooren ende ghedenomeert by wetten ene raden den xxix octobris xvj xj
Christiaen Mannen, schepenen

Frans Diedeman - raedt

controlleur- Nicolais Babelaere

Jan Fobert ende Christiaen Mannen als refectiemeesters vanden voorgaende jaeren zyn
ghetauceert by wetten ende raeden over haerlieden gaige ende pensioen ordinaire xxiiij pond
parisis

Item ter cause ende in consideratie vande groote ende lastighe wercken ten zelve jaere
ghedaen lxxij pond parisis - makende tsamen iiiijxx xvj pond parisis
actum als boven

Nicolais Babelare als controlleur vande voorleden jare es ghetaxeert over zyn pensioen ende
gaige ordinaire xxiiij pond parisis

Item oer ende ter cause van t' gaugieren vande wynen ende bieren xij pond parisis - comt
tsamen xxxvj pond parisis
actum als boven



Notabelen deser stede ghecooren
ende ghedenomeert by
burghmeesters ende schepenen
ten voorseide daghe - xxix
octobris xvj xj

Pieter vande Peerbome -
burghmeesters vande comune -
Willem Devos - jan Bollaert -
Gillis de Roode - Frans de
Schottere - Jan Folcke d'oude -
Pieter van Dale -
Eloy Moreel - Ghilein van
Elslande - Clais Boury - jan
Bouve - Christiaen Moenaert -
Frans van Beveren - Jan
Beerteloot - Jacob de berch -
Jacob Verslype - Gheleyn vander
Clyte - Caerle van Renynghe -
Frans Pieren - Jaecques
Diedeman - Boudyyn Beuten de
jonghe - Franchois Melis -
Jean Hancx - Jacob van Damme

30 oktober 1611 – De Keyser –
Halmen

Nieuwe halmen opgheschreven beghinnende in octborer 1611 alsdan ghestelt in tcollegie
vanden wet **Pieter van de Pereboome**, burchmeester vanden commune, **Guillaume**

Rouvroey, burchmeester vanden wet, **Jan de Schottere**, **Nicolays vanden Doene**, **Cornelis Pieren Christiaen Mannen**, **Jan Makeblyde**, **Jan Denys**, **Maillaert vande Goosteene**, **Dieryck Spetebroot**, **Gheleyn Diedeman** ende **Franchoy Wydoot**, schepenen

Ten halmdaeghe lasten october 1611 present de voorseide burchmeesters ende schepenen

Jan Bollaert heift by wettelicke verhooghinghe ghecocht jeghens Franchoy ende Guillaume de Vos,

item jeghens Franchoy de Radt,

vervanghende ander diverssche aeldynghen inde naegheschreven vercochte partye –

item jeghens Gheleyn vander Maerle in zyne priveen naeme

Te weeten de helft vander erfve metghaeders de vijf deelen van achte inde materiaelen daer eertijden ghestaen heift thuus

ghenaempt **De Keyser op dYperstraete** metten voorhoofde op de voorseide straete –

streckende achterwaert tot inde schipvaert –

de zuutzyde tot half de ryole jeghens derfve van Jan Makeblyde –

de noortzyde derfve van **Chrsitiaen Vlamynck** –

ghelast de ghehee erfve met xj schele vj deniers parisis anden heere – dachterstellen te zuuveren by den vercooper

Te weten hemlyeder advenant –

ende dit omme naer advenantie van zessendertich ponden grooten de ghehee erfve met de materyaelen over tprincipael ...

5 november 1611 – Ommestelling -

Ter vergaderynghe van mijne heeren bailliu, burghemeesters, schepenen, raden ende notablen deser stede es gheresolveert ende goet ghevonden

te doene eene ommestelynghe ten laste vande ghemeene inzetenen deser stede ende jurisdictie bedraghende ter somme van vier duysent twee hondertt ponden parisis

omme de zelve stede hiermede tontlasten vande tachterheit van diere ghebleken by slote van de laetste rekenynghe der zlve stede ghedaen by

Pieter vanden Peereboome als tresorier den achtthienden octobris xvjc xj

actum den laetsten der zelve maent

tauxuteurs gehcooren by burhgemeestes ende schepenen omme de voorschreven

ommestellynghe te doene

den vden novembris 1611

vut collegie vande wet

Guillamumes Rouvroy

nicolaes Vander Doene

vut tcollegie van de raeden

Jan Fobert

Nicolaes Babelaere

vut tcollegie van de notablen

Gilles de Roode Eloy Moreel

van buuten tport

Jacob van Damme

Jan van Zuutkercke

9 november 1611 – De Wildeman – SAP 331



Gheconsenteert ende gheoctroyeert **Jan Fobert ende Jan de Berch** als voochden van kynderen an **Antheuneis Bernaert** gheprocreert by **Synken Huyghebaert** zyne eerste huysvrouwe te belasten tpaert ende deel hemlieden competerende inde erfve ende huysynghe vanden **Wildeman** staende opde **oude maerct** deser stede in eene erfvelicke losrente van xij pond parisis by den penninck xvj thaeren ontlastynghe van haerlieden advenant in zeker appointement ghemaect met **Jacops Annaer** ter cause van diversche pretentien die hy hadde ter cause vanden sterfhyse vande voornoemde anthuenis actum als vooren

14 november 1611- De Bromhille – Halmen

Ten halmdaeghe den xiiij november 1611 ter rpresentie van Pieter vande Pereboom ende Guillaume Rouvroy, burchmeesters, Jan de Schottere, Clays vnden Doene, Christiaen Mannen, Jan Makeblyde, Maillart vande Goosteene

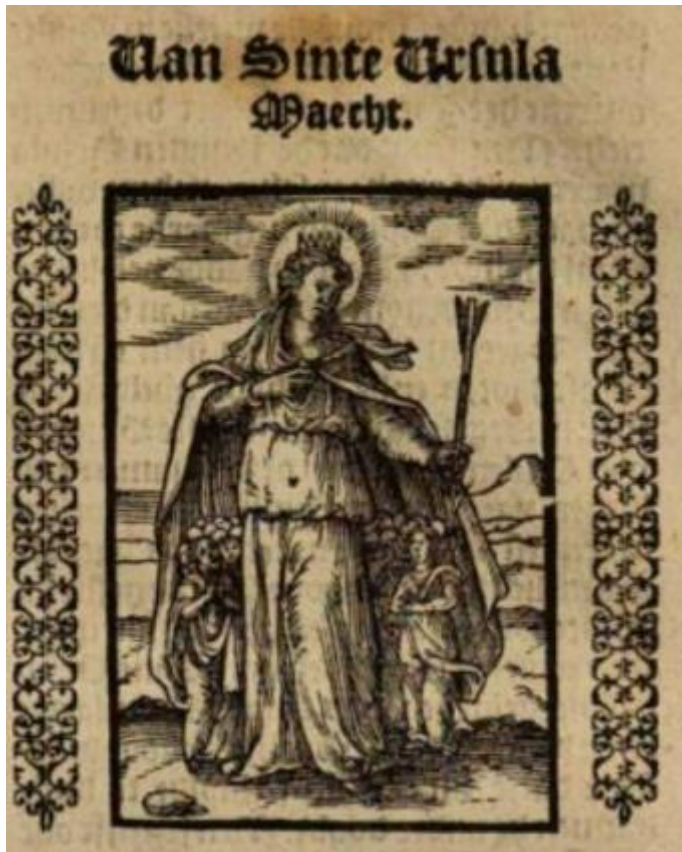
Andries Makeblyde heift ghecocht jeghens Lambrecht de Radt ende jeghens Jaekemyne syne huysvrouwe, zeven vierendeel ofte daer ontrent onder mersch ende erbort, elstlandt emmers de plecke zo die gheleghen es **inden Hipshouck beneden den Bromhille** metter noortzyde jeghens thelst vande Aeldynghen Gregorius Gloribus ende dheer **Willem Baroen** – de zuutzyde jeghens thelst van Jacob Lodyck ende andere – zuuver goetd ende onbelast ende dit al omme j schele parisis te godtspennynck - de kerken van St. Berten ende van Onse Vrouwen elck xx schele – metghaeds een dobbel ducaet voor tsvercoopers huusvrouwe een hoofcleet - Ende vorts voor principaele de somme van vierentwyntich ponden grooten vlamsch

Tvoorseide erfve ende catheyl te betaelen twyntich ponden grooten ghereet ende tsurplus te kersmesse eerstcommende 1611 – dus mach den cooper tertont handt slaen an tvoornoemde goetd,

Aldus ghehalmpt met erfve opden dach ende daete voorschreven

23 november 1611 - De vernieuwing van de officieren - SAP 435 – folio 20 verso

Officieren deser stede ende jurisdictie van Poperinghe vernieut by myne heeren proost, burghmeesters ende schepenen deser stede



upden xxij novembris 1611

Uppervooght van de weesen -
 burgmeester vande wet
 Guilleaumes Rouvroy - burchmeester
 van de wet
 Kerckmeesters van Sinte Bertins
 Andries Makeblyde - Loys vande
 Goosteene - Jan Bouve - Ghilein van
 Elslande
 Kerckmeester van Onse Lieve Vrouwe
 Nicolais Babelaere - Jean Keerne - Jan
 vander Fosse - Andries masselis
 Kerckmeesters van Ste Jans
 Guillaumes Floor - Pieter van Dale -
 Jaecques Melis - Jan vander Slype
 Dischmeesters van St. Bertins
 Guillaumes Rouvroy - Jean Diedeman
 - Nicolais Tlam - Jean Pieren
 Gasthuusmeesters
 Pieter vande Peerreboome - Jan Fobert
 - Jaecques Wyts -
 Vooghdn vande cappelle vande
 Magdaleene

Frans Folcke - Jacob de Berch - Simphoriaen de Radt
 Bedeelders van de aelmoessen inde disch van Onze Lieve Vrouwe
 Jan Bollaert - Gillis de Roode - Jacob Veschave d'oude
 Bedeelders van de aelmoessen inden disch van Sint Jans
 Christiaen Moenaert - Frans Hancs - Pieter de Witte
 Bezorgers vande goede weghen van St. Bertins: Jacob van Damme - Jacob Lucas - Adriaen
 Verschote
 Bezorgers vande goede weghen van Onse Lieve Vrouwe:
 Andries Masselis - Pieter Quaghebeur filius Jeans - Mahieu Vermote
 Bezorgers vande goede weghen van Ste Jans :
 Joos Bortier - Jan de Langhe - Simon Bey
 Warrandeerders vande biere ende broode met datter ancleeft
 Frans Diedeman - Jan Fobert - Guillaumes Floor - Nicolais Babelare - Jacob Verslype - Clais
 Devos - Boudewyn Beuten de jonghe
 knape - Jaecques Gouaere
 Ommeloopers, voorzitters, ghebieders van de wachte ende besteders vande mart
 Adriaen Midts - Joos de Houthauwere
 Warrandeerders van de smalle lysten ter persse ende rauwen perse met datter aencleeft
 Jan van Neuville - Ghilein van Elstlande - Jaob van Damme - Ghilein vander Haghe - Clais
 van der Goosteene - Michiel Staessen - Michiel vande Zande - Jan Roens d'oude - Jan Alardt
 knape - Jan vander Haghe, vuldere
 Warrandeerders van de upperloye, recke ende vulders persse
 Jacob Roelens - Gillis de Roode - Pieter van Dale - Matheius Trystram - Jan Wyts - Clais
 Devos - Augustyn van Damme - Pieter de Dammere - Jan vande Zande de jonghe - Christiaen
 Maesen - Jaecques Wanten - Clais Beke
 Knapen- Jan van Zande d'oude

Warrandeerders vande sayen
Jan Fobert - Andries Rebault - Ghilein vander Clyte - Jan van Damme - Cornelis de Cock -
Mahtys Rouvroy - Lambert Bocquet de jonghe
Knape - Adriaen van Bockhoutte
Gouverneurs vande vulambachte
Jan vande Zande d'oude - Ghilein vander Haghe - Jacob van Dale - Jacob Bollebont
knape - meester Gherard Baervoet
Gouverneurs vande weifambachte
Pieter vanden peereboome, burghmeesters vnae commune - Felix diedeman - Pieter van Dale
- Ghilein van Elstlande
Knape - Piete van Neuville
Gouverneurs vande scheerambachte
Jaecxques Liebaert - Ghilein vande Walle - Jaecques Onof
Knape - Nicolais de Leeuwe
Warrandeerders van de vlake
Clais Boury - Jan Baervoet - Antheunis de Meulenaere - Jan Maerten
Knape - Adriaen Midts
Warrandeerders vande vercken en - Varkens
Jooris van Lovelde - Mahieu Ouzeel
midts doende souffisante cautie
Meetere van de lakenen, bayen
Philips Sluusman
Warrandeerders vande ghezoden ende ghebraden met datter ancleeft
Frans Folcke - Jan Questroy - Frans Hancs - Clais Meerlevede - Augustyn Liebaert - Baptiste
vande Kynderen - Joos Couvreur
kanpe - Adriaen Midts
Warrandeerders vanden leire
Jan Folcke d'oude - Frans Pieren - Jan Questroy - Isaeck Begarel - Pieter Duen
knape - Jacob Bastyn
Warrandeerders vande hoppe
Guillaumes Floor - Frans Keerne- Jan Bollaert - Frans de Schottere - Christiaen Moenaert -
Jacob Verslytpe - Jaecques Diedeman
knape - meester Gheraerd Baervoet

Officieren vande ackerschade
Pieter de Puut, inden Oosthoeck
Frans Pardieu inden Edewaerthouck
Jan van Zuutkercke inden Haghebaerthouck
Mahieu van Neuville inde Lyssenthouck
Andries de honghere inden Wipperhouck
Jaecques Rosere inde Hellehouck
Jacob Verschave inde Schoudemonthouck
Maercx de Keysere inde Hipshouck
Loys van Houcke inde Eeckhouck
Jaecques Tavernier inden Peselhouck
Jaecques Caura inden Hamhouck

Cnapen hebbende beslagh binnen ende buuten baillien
Antheunis Baert - Joos de houthauwere - Adriaen Midts



Brandtmeesters

Alryck Nicolais ampman -
 Christiaen Moenaert - Nicolais
 Tlam - Pieter van Dmme - Jaques
 Melis - Jan minne - Pieter Capelle -
 Toussain Dubois - Joos van
 Caiseele
 Knape - Jan Schoonaert

Clauwierders vande houtte

Jan Schoonaert - Ghilein Lamelis -
 Antheunis Baert - Ghilein vander
 Haghe - Adriaen Midts

Hoppezackers

Thomas de Waghemaekre -
 Maerten vanden Broucke -
 Antheunis Cathoore - Antheunis de
 Wale - Clais Wyts - Willem
 Vergheis - Maerten van Losvelde
 de jonghe - Christiaen Glorieux -
 Frans Rovaen - Jan van Trecht - Jan
 de Pape - Jaecques vanden Broucke
 - Jan Kersebilck - Jan Annoot - Jan
 van Belle

Wynschrooders

Pieter de Briere - Pieter Waghers - Jan Conae - Willem de Cuupe - Robert Isengrim - Jan
 Maerten - Pieter de Reckemakere -

Gongierders van de tonnen ende vatghens

Pieter de Briere - Pieteer Waghers

Bierwerckers vande halfve tonnen ende vatghens

Jan Liebaert - Pieter Desruelles

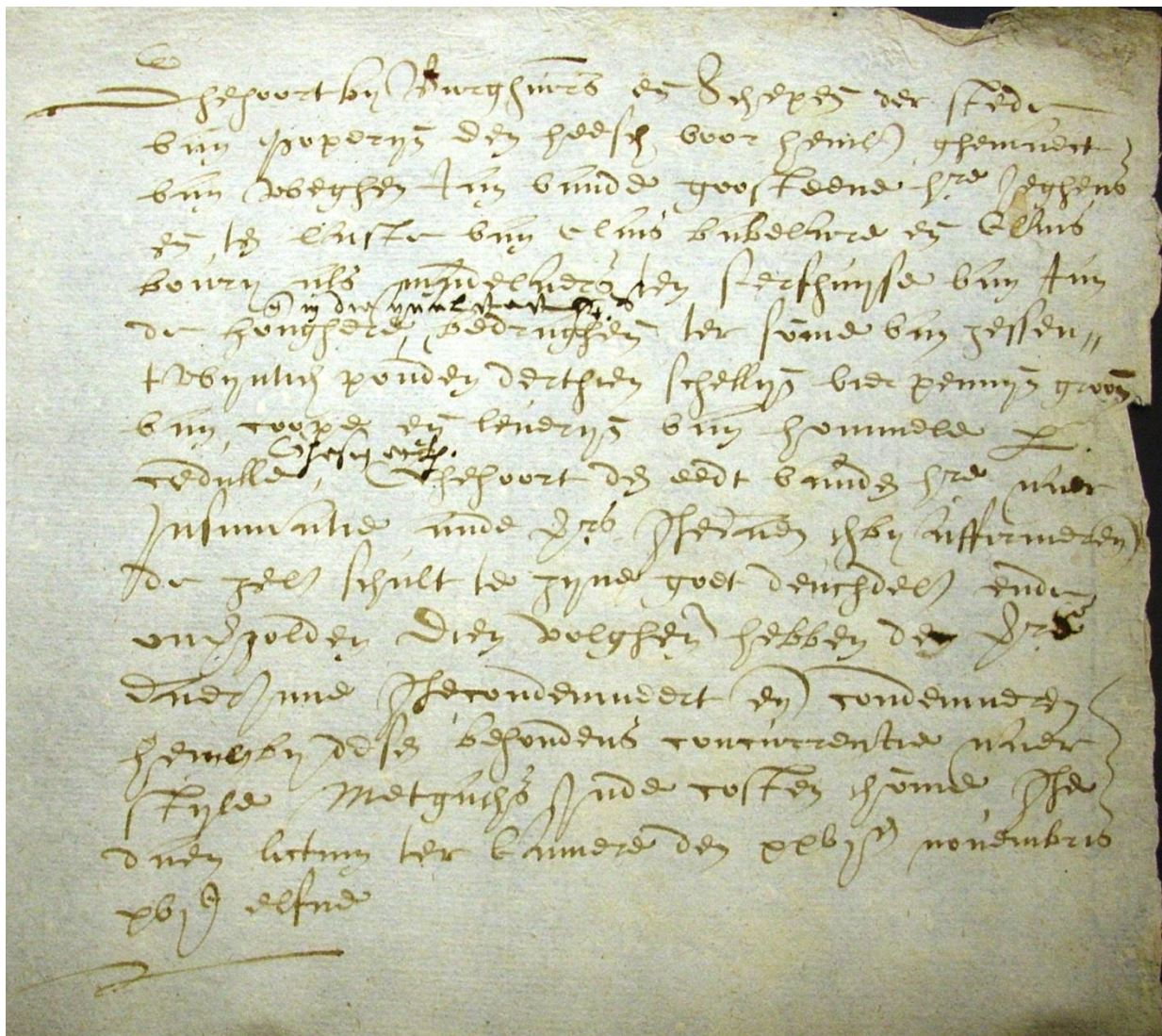
Dienaren vande heere

Jan Conal - Willem du cuupe-Robert Isengrim - Jan Maerten - Pieter de Recke"maekre

Aftapper vande wynen in vaetghens

Pieter Waghens

26 november 1611 – Hommel nog te betalen – Renten SAP 395 – Los blad
--



Ghehoort by burghmeesters ende schepenen ter stede van Poperynghe,
den heesch voor hemlieden ghemaect van weghen **Jan vande Goesteene**, heescher
jeghens ende ten laste van **Clays Babelaere ende Clais Boury** als maedelaeren ter sterfhuuse
van **Jan de Hongere** – bedraghende ter somme van zessentcyntich ponden derthien
schelynghen vier pennynghen gooten vgan coope ende leveringhe van hommele par cedulle –
Ghehoort den eedt vanden heescher naer informatie ande verweerdere ghedaen – daerby
affiementerende de zelve schult te zyne goet, deughdelick ende onvergolden – dien volghende
hebben de verweerdere daerinne ghecondemneert ende condemnere hemlieden desen
behoudens concurrentie naer style metghaders inde costen daerinne ghedaen
Actum ter camere den xxvjste novembris xvjde elfve.

7 december 1611 - Het stederecht van de bieren - SAP 435

Jacob de Landsheere ende Frans Kyts hebben vermaect vande stederecht van alle de bieren
- zoo cleene als groote - die zy venten zullen ten tappe
onthier ende Sinte Lucx daghe eerstcommende
midts daer vooren betaelende elck trecht van zessendertich tonnen groot bier ten advenante
van vyf ponden thien schelle paris

behoudelick dat zy gheen volck thaerlieden huuse en zullen vermoghen te zetten omme aldaer te dryncken noch oock eenich bier te vercoopen an weerden ofte andere biertappers op pene van te verliesen teffect ende beneficie van desen -
actum ter camere den vijste decembris xvjc xj



in de marge:

Overmidts burghmeesters ende schepenen wel gheinformeert zyn dat dese personen ghecontranemert hebben de conditien hier ghementioneert -
verbieden hemlieden van nu voort eenighe bieren te tappen newaere danof haelende billet van de tesorier ende betalende trecht vande stede
Inde zaken de bieren bvoor desen by hemlieden ghevent vut crachte van dese accorden zullen danof betaelen trecht vander selve stede volghene tzele accoort nar raete van tyden
actum ter camere den xvjste january xvjc xij

11 december 1611 – Stederecht van alle bieren -
SAP 435 - Folio 25

Jacques Onof heeft vermaect vanden stederechte van alle de bieren zoo cleene als groote die hy

venten zal ten tappe
van hedent date deser totten eersten van meye naestcommende midts daer vooren betalende ten proffyte deser stede trecht ordinaiere van thien tonnen groot bier ten adevenante van vyf ponden thien schelle parisis van elcke tonne -
trecht vande cleene bieren daerinne begrepen mids conditie als vooren
Actum ter camere den xjden decembris xvjc elfve

In de marge

Verboden deelve te tappen newaere haelende billet ende betalen alsvooren
Actum den xvj january 1612

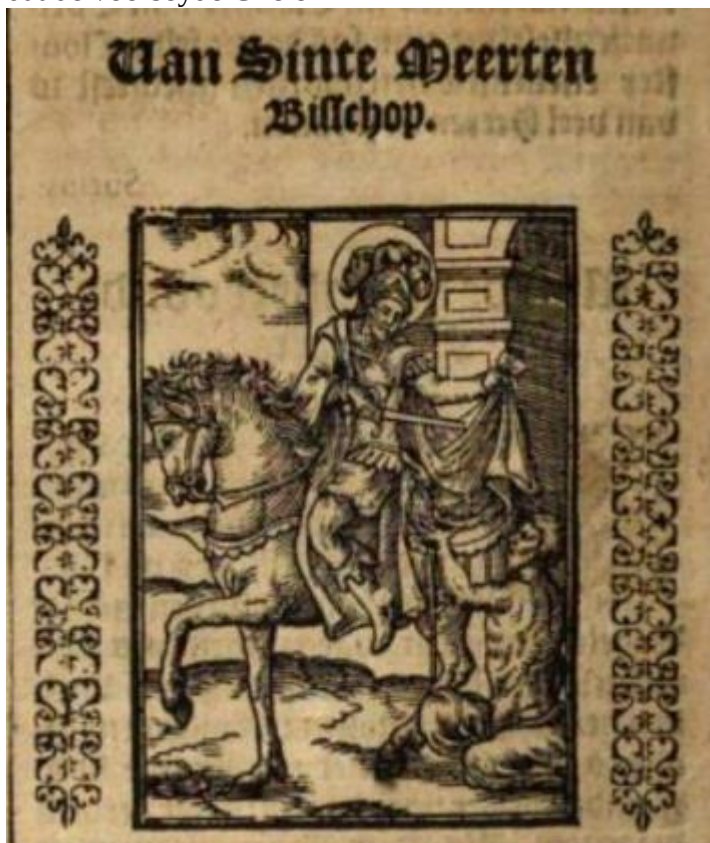
Dit zyn de xij mannen van de draperie
Boudewyn Beuten d'oude - Jan van Neufville - Franchois van Beveren - Jacob Liebaert -
Jacob de Berch -
Jacob van Damme - Jan Moeraert - Jan Baervoet - Aberam de Backere - Andries de Mienelaere - Jan Roens de jonghe - Willem Clinckemaille

12 december 1611 – Verkoop De Keyser - Halmen

Ten halmdaeghe den xij december 1611 – present Pieter van de Pereboome, burchmeester, Cornelis Pieren, Christiaen Mannen, Jan Denys ende Ghelyen Diedeman, schepenen

Jan Fobert, heeft ghecocht
jeghens Franchois Geneschael ende jeghens Jaenneken Denieren, zyne huysvrauwe,
Item jeghens Gheleyn Denieren
De helft van der erfve metsghaeders ghelyck deel inde materyaelen daer over tijden ghestaen heeft thuus ghenaemt **den Keyser**,

ligghende metten voorhoofde opde **Yperstraet**, streckende achterwaert tot inde Schipvaert, de zuutzyde tot half de ryoole, jeghens derfve van **Jan Makeblyde**, de noortzyde derfve van **Christiaen Vlamynck** ghelast de gheheele erfve met xi pond vi schele parisis tjaers anden heere, dachterstellen te zuuveren by de vercoopers, totten daeghe vanden halme vorts zuuver goetd ende dit alomme end ten advenante van zesendertich ponden grooten vlamsch – de gheheele erfve afslach tcapitael vande voorseyde herlicke rente mits dat de zelve inde vercoopynge by subhastatie versweeghen was ende tsurplus te betaelen een derde ter ter ervachtigheyt een ander derde binnen een half jaer dar naer ende de resterende pennynghen ten ghoeden bevynde binnen een ander half jaer naer het tweede paiement ende zal den cooper hebben tvoordeel van te moghen timmeren inden ghevel van Adriaen Duploy znder eeneghe recompense te gheven, Vorts voor de kerk van Ste. Bertens ende den disch aldaer elck xxx schele te lijfcoope zes pont parisis trecht vanden roupere over tweemael ghemaerchiert thebben wwviij schele den schriver xij schele parisis al ten laste vanden blyver aldus ghehalmpt over erfve dach ende daete voorschreven naer lecture van deesen cooper Gheleyn Denieren niet comparerende noch procureur over hem, es de onterfvynghe van tpartie van de zelve gheleyn ghesuspendeert niet jeghenstaende dat de voorseyde Ghelein



decembris xvi xi

12 december 1611 – Jacob van Landsheere gaat bier verkopen – Subalterne wetten

Jacob van Landsheere filius Kyts hebben vermaect vanden stede rechte van alle de bieren zoo cleene als groote die zy venten zullen te tappen onthier ende Ste. Lucx daeghe eerstcommende midts daer vooren betaelende elck taecst van zessendertich tonnen groot bier ten andvgenante van vij ponden thien schelle parisis behoudenlick dat zij gheen volck thaeroleiden huysen en zullen vermoghen te zetten omme aldaer te dryncken noch oock eenich bier te vercoopen an weerden ofte andere biertappers op pene van te verliesen teffect ende alene van desen

Actum te camere den xijden

12 december 1611 – Jacques Cnof gaat bier verkopen – Subalterne wetten

[illegible]

15 december 1611 - SAP 247

Van S. Catherine Maeght Martelaresse.



Jan Metsu filius Jans
ghearresteerden verweerder
contra Jaecques Pannecoucke ende
Jan Duret heeschers
omme betalynghe van v pond
parisis ende leverynghe van vyf
spint boucwiet by accoorde van
schaede van deesen
staende met costen

19 december 1611 – Verkoop wal
van de Ieperstraatmolen - Halmen

Pieter van Perreboom heeft
ghecocht
jeghens **Franchois Vlamynck** in
huwelick hebbende **Maycken**
Marischal,
hebbende tzelve Maycken mits haer
absentie,
shaeren voorseyde man ten
naervolghende zaeken behoorelick
by letteren van procuratie speciael
gheautoriseert voor voocht,
schepenen ende raedt der steede van
Ypren, in date vanden xvij
december 1611
Ghezeghelt metten zeghel der
voorseyde steede ende opden ploy
gheteekent Kerkzoone,
Item jeghens **Franchois Devos** als
voocht ende grootvader over
Catheryne Vlamynck filia Lyven
met consente van burchmeesters
ende schepenen der steede van

Poperynghe

omme te weeten **de helft van de Yperstraetemuellenwal**,

daer over tyden ghestaen heeft den muelen van van Pieter Vlamynck

Item den helft van een vierendeel lants daer mede ghaende liggende op de westzyde vanden

10 1/2 1/2 1/2

voorseyde wal te verkysen

tzelfen half vierendeel vut een meerder partye ten meesten gheryfve vanden cooper,
tot ghebruyckzaemheyt van den voorseyde wal,

Oock mede omme te betimmeren ter tstraete,
zuver goedt ende onbelast

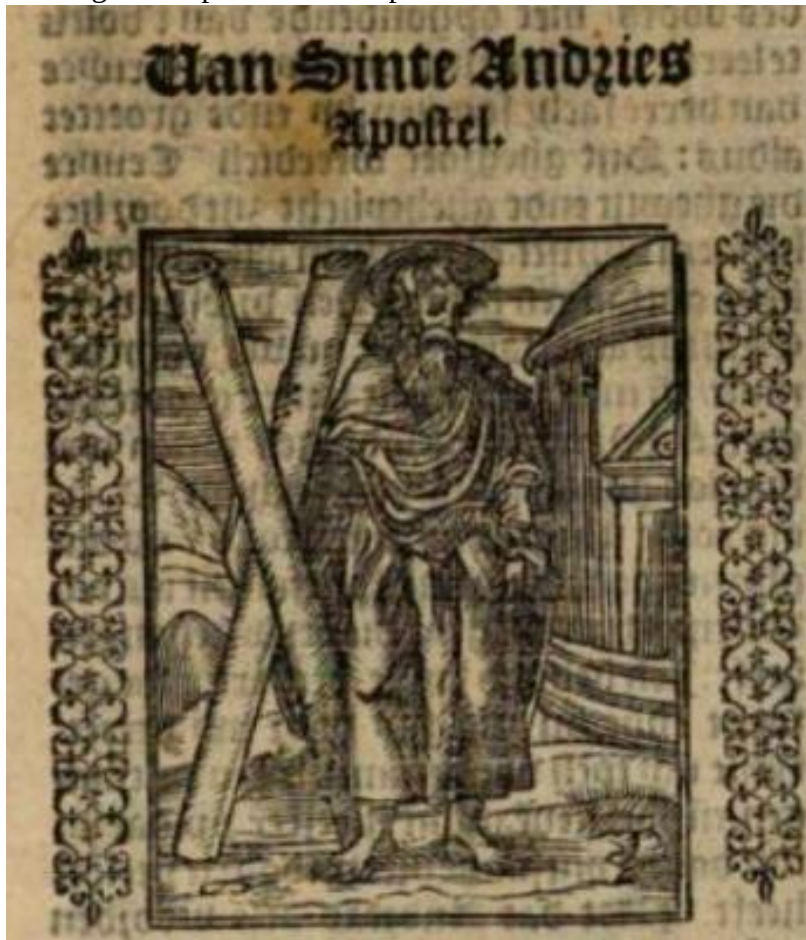
ende dat al omme xx schele parisis te godtspennynck

Xij schele te lijfcoope

Item twee dobbel ducaeten voor de vercoopers

ende vorts van princiपालen coope, de somme van vyrfentwyntich ponden grooten,

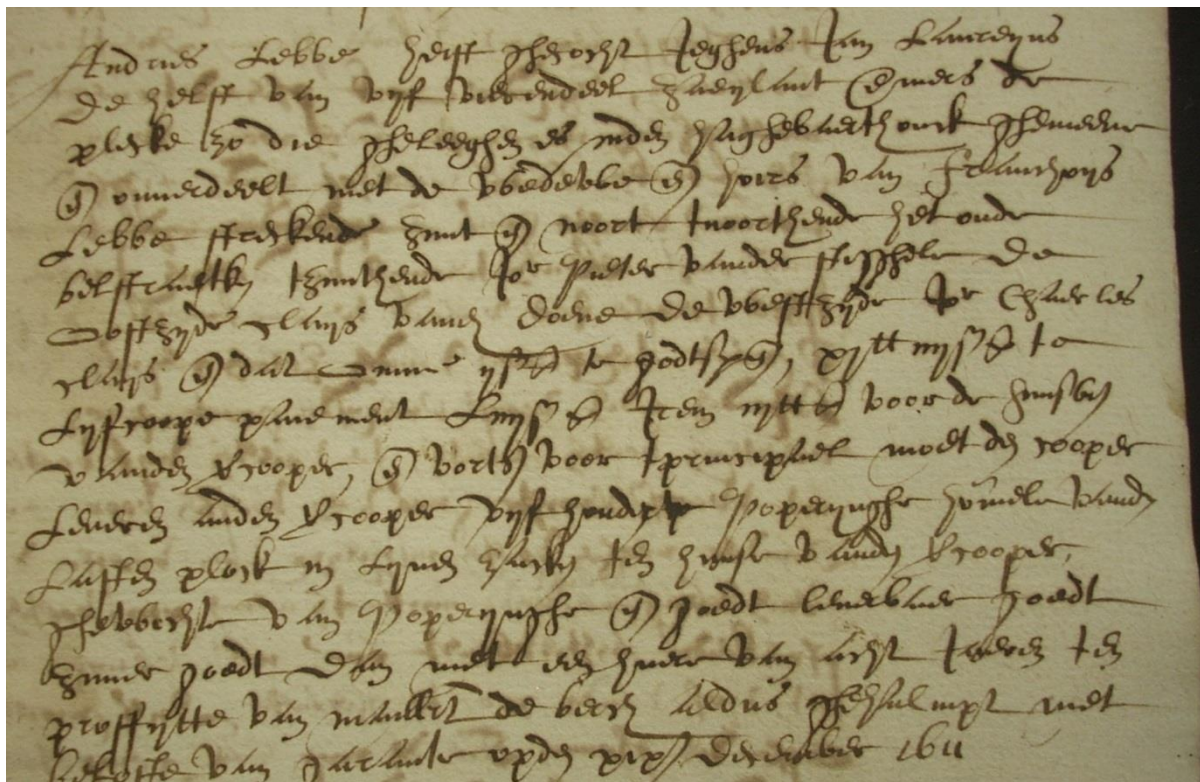
te betaelen deen helft ghereet ende dander helft te paesschen eerstcommende
 Dies is gheconditioneert
 indien de vercoopers connen blijven behouden, liber possessie van dander helft,
 zo vande wal
 als van thalft vierendeel voorschreven
 mitz dat ander persoonen tzelve querelleren te hebben
 in zulcken ghevalle werden de coopers ghehouden de zelve ander helft over te laeten anden
 cooper ten zulcken pryse alst tvoorseyde partie vercocht is
 te weeten voor ghelicke xxv pond verlaeghen, vercoopen, veralieneren noch vertransporteeren
 dan ander cooprt
 renunchieren de vercoopers van allen exceptien ofte eenighe beneficien die ten deesen zoude
 connen contrarieren
 Aldus ghehalmt op erfve op den xix december 1611



19 december 1611 – Andries
 Lebbe koopt land met hop –
 Halmen

Andries Lebbe heift
 ghecocht
 jeghens **Jan Laureyns**
 de helft van vijf vierendeel
 zaeylant emmers de plecke
 zo die ghelegghen es inden
Haghebaerthouck -
 ghemeene ende onverdeelt
 met de wedewe ende hoirs
 van Franchoy's Lebbe, -
 streckende zuut ende noort –
 tnoorthende **het Oude**
Belstraetken –
 tzuuthende joncker Pieter
 vander Stigghede – de
 oostzyde Clays vander
 Doene – de westzyde joncker
 Chaerles Clays
 ende dat omme ij schele te
 godtspennynck – xj pond iiij
 schele parisis te lyfcoope –

payement liij schele parisis
 Item iij pond parisis voor de huusvrouwe vander vercooper
 ende vorts voor tprincipael moet de cooper leveren anden vercooper vijf hondert pond
 Poperynghe hommele vanden lasten plock in lynen zacken ten huuse vanden vercooper –
 ghewicht van Poperynghe ende goetd leverbaer goetd – zuuver goetd dan met een huere van
 acht jaeren ten proffytte van Maillaert de Berch
 Aldus ghehalmt met belofte van garante opden xix december 1611



20 december 1611 – Verkoop van een stuk van de Croone – Halmen

Alzo **Gillis Buuck**, vercocht hadde
an **Jacques Wydoot**

zeker partij ende portie hem competerende in huus ende erfve ghe-naempt **de Croone** op den Yperdam coutter, jehens over de oude bestenmart, twelck was te betaelen by payementen, van welcken **Dieryck Lois** causa uxoris de naerheyt beclaecht heeft, zulcx dat den voorseyde Dieryck ghehoudenwas inde betaelinghe vanden zelven coop dannoff hy resteerde boven alle betalinghe, omtrent de vichthien ponden grooten dies omme elckanderen danoff te dechergueren heeft de voorseyde Dieryck Lois, vercocht anden zelven Gillis Buuck, tderde van een huus, metghaeders tzeste vander erfve ligghende op tReckhof deser steede, ghemeene metten cooper ende ander, commende 't gheheele erfve metten voorhoofde op tReckhof streckende achterwaert totter beeke, van westen thuus van Jacques van Renynghe ende metter oostzyde tlant tvan den heere, mitz bijden voorseyde Buuck daer boven te betalen, boven tquitschelden van de voorschreven xv pond grooten, de somme van xxiiij pond parisis binnen zes maenden naer date deser, boven noch ij schele parisis te godtspennynck ende x schele parisis voor de huusvrouwe vanden voorseyde Dieryck Aldus ghehalmpt over erfve dach ende daete voorschreven

De Gasthuisrekening van het jaar 1611 en de lering

In de gasthuisrekening van het jaar 1611 lezen we het volgende:

Betaelt d'Heer Antoine de Hamel, pastor van Ste Bertens, hebben hem geexerceert int **onderwysen der jonckheyt lerende alle zondaeghe de christelycke leerynghe** – de somm van 24 ponden parisis geemploieert omme bildekens ende pryssen te coopen.

Opdebrinck schrijft hier het volgende bij:

Om den geest van godsdienstigheid welk, ten gevolge van den geuzentijd, zeer verflauwd en bijna gansch utgedoofd was op te beuren en te versterken, richtte de geestelijkheid de christelijke onderwijzingen in die 's zondags in Ste Bertenskerk vor al de kinderen boven de 8 jaar gegeven werden. Ten jare 1609 in de maand december, stond de abt 3 ponden parisis en het magistraat 40 schellingen of 2 ponden toe, bestemd tot het aankopen van prijzen voor de rijke kinderen en tot het uitdelen van almoesen aan de arme leerlingen, volgens goeddunken van de leraar.

Volgens de rekening van 1611, bevloerde men dit jaar de kapel, buiten het koor, met 2678 tegeltjes en plaatste men aan de ingang een 'spaesblock' of wijwatervat. Men maakte in de kerk oof een afgezonderde 'oratorie' of bidplaats, waarschijnlijk ten dienste der religieuzen. De balustrade, ondersteund door 33 pilaartjes was opgetooid met vijf 'figueren van hoofden' en andere 'versieringswerken'. Tot de bidplaats had men toegang bij middel van een 'stegher' of trap voorzien van een 'maekelaere'.

De rekening bevat ook verscheiden posten betreffende het opbouwen van een nieuw 'contoir' en het maken van drie 'wynckelkens'. Het contoir werd voorzien van een 'vierstede' of haard, met 390 tegeltjes bevloerd en gestoffeerd met een nieuw 'buffettafelken' en het was verlicht door vijf 'glaseveynsters met blaerkens ende trelliën'.

De drie winkeltjes waren opgebouw 'ter strate' langs de gebouwen van het klooster. Volgens de rekening stond een van de drie winkels aan de oostzijde van het kerkportaal, een ander aan de oostzijde van de gsthuispoorte, en het derde is niet aangewezen.

Wikeltjes, het portaal van de kapel en de contoir waren met schaliën bedekt.

*Nog in 1611 verpachtten de gasthuismeesters de drie winkels voor een periode van drie jaar. Een zekere **Pieter van Blaeren** 'hoemaecker' betrok een der drie winkels, tegen de prijs van 15 pond 10 schellingen parisis. **Kaerle van Caestere en Maicken Druant** huurden de andere.*